

Vuosikertomus 2014

RAISIO OYJ

Vuoden 2014 päätapahtumat

Tammikuu

Raisio ja Intellectual Ventures
patentoivat suomalaisen
kalanrehukeksinnön USA:han

Helmikuu

Raisioagron rehuinnovaatiot kehityksen kärjessä

Maaliskuu

Raisioagron, kalankasvattajien ja Kalankasvattajaliiton ympäristötyö palkittiin

Kesäkuu

Elovena on ylpeästi suomalainen

Raisioagro keskittyy

ydinosaamiseensa ja innovaatioihin

Raisioagro keskittää toimintansa naudan- ja kalanrehuihin sekä kasvinviljelyyn.

Benemilk Oy:n toimitusjohtajaksi
Intellectual Venturesin FT Tim
Londergan

Lokakuu

Suomalaisella innovaatiolla enemmän
maitoa ja lisäarvoa maitoketjuun

Marraskuu

Benecol-tuotteet Brasilian markkinoille

Joulumieltä Puurobaarista, tuotot UNICEFille

Raisio osti Benecol-liiketoiminnan Johnson & Johnson -yhtiöltä

Raisio osti Cilag GmbH Internationalin Benecol-liiketoiminnan Isossa-Britanniassa, Irlannissa ja Belgiassa ja muutti sopimusta Benecolin Pohjois-Amerikan markkinoista McNEIL-PPC, Inc. -yhtiön kanssa.

Raisio alaskirjaa Honey Monster
-brändin tasearvoa 10 miljoonaa euroa

Joulukuu

Raisio uudistaa Brändit-yksikön organisaation

Yksikköön kuuluvat välipalatuotteet, Benecol, Benemilk
sekä makeiset.

Toimitusjohtajan katsaus

Raisiolle vuosi 2014 oli kaksijakoinen. Alkuvuoden heikko tuloskehitys oli poikkeus, joka kyettiin korjaamaan nopeasti vuoden toisella puoliskolla. Pystyimme ratkaisemaan ongelmat liiketoiminnoissa, joissa suurimmat haasteet olivat ja toisaalta jo hyvin toimivat yksiköt jatkoivat hyvää työtä. Raisio ylsi vuoden kahdella viimeisellä neljänneksellä vertailukausia parempaan liiketulokseen, mikä osoittaa Raision palanneen takaisin parantamisen trendille.

Marraskuussa 2014 toteutunut Benecol-liiketoimintojen osto Johnson & Johnson -yhtiöiltä oli Raisiolle tärkeä ja hyvä hankinta. Iso-Britannia, Irlanti ja Belgia ovat kaupan myötä Raision uusia, mielenkiintoisia Benecol-tuotteiden kotimarkkinoita. Myös USA:ta koskevaa sopimuksen muuttaminen sisältyi kauppaan. Kauppa täytti erinomaisesti kaikki Raision yrityskaupoilleen asettamat kriteerit ja tukee vahvasti Brändit-yksikön kasvustrategiaa. Toteutetun järjestelyn myötä meillä on mahdollisuus kehittää Benecol-liiketoimintaa omista lähtökohdistamme ensi kertaa sitten vuoden 1997.

Brändit-yksikön tavoitteena kasvu ja synergioiden parempi hyödyntäminen

Raisio uudisti joulukuussa 2014 Brändit-yksikön organisaation vastaamaan paremmin konsernin kasvujaksolle asetettuja tavoitteita mm. kannattavuuden parantamiseksi ja orgaanisen kasvun tehostamiseksi. Tavoitteena on bränditoimintojen synergioiden selvästi parempi hyödyntäminen ja kasvun mahdollistaminen. Ison-Britannian ja Pohjois-Euroopan aamiais- ja välipalat -toiminnot on yhdistetty yhdeksi kokonaisuudeksi, mikä mahdollistaa parhaan osaamisen hyödyntämisen Ison-Britannian muoliiketoiminnan haasteiden ratkaisemiseksi. Myös kaikki Benecol-toiminnot on yhdistetty yhdeksi kokonaisuudeksi, mikä tehostaa innovaatiota ja mahdollistaa kasvun.

Samat noin 5 miljoonaa euroa, jonka Raision liiketulos heikkeni vertailuvuodesta, vaikuttivat myös Brändit-yksikön tulokseen. Yksikön liikevaihto kuitenkin kasvoi ja joidenkin liiketoimintojen osalta kasvu oli niin vahvaa, että sillä pystyttiin kompensoimaan Ison-Britannian aamiais- ja välipalatuotteiden tappiota. Neljäs kvartaali näytti jo selvästi Brändit-toimintojen vahvan tulospotentiaalin.

Raisioagro painottaa innovaatioita ja erikoisosaamista

Raisioagro toteutti mittavan toiminnan uudelleenjärjestelyn keskittyen naudanrehuihin, joissa Benemilk on globaali lippulaivamme, ja kalarehuihin, josta käytämme nyt nimeä Raisioaqua, sekä vilja- ja verkkokauppaan. Sian- ja siipikarjanrehujen valmistus ja kasviöljyjen tuotanto lopetettiin, koska niiden markkinoiden näkymät eivät olleet mielestämme riittävän vahvat. Raisioagro on nyt kooltaan pienempi, mutta sitäkin tehokkaampi. Raisioagron tilanne on itse asiassa paljon parempi kuin moni odotti sen olevan. Esimerkiksi sijoitetun pääoman tuotto oli yli 10 prosenttia.

Raisioagron tavoitteena on olla johtava toimija niillä maatalouden osa-alueilla, joissa menestyminen perustuu ruokinnan ja kasvinviljelyn erikoisosaamiseen ja innovaatioihin. Maatalouden ja kalankasvatuksen tehokkuutta ja kannattavuutta parantavat innovaatiot ovat Raisioagron uuden strategian keskiössä.

Benemilkissä suuret mahdollisuudet

Benemilkin kansainvälinen kaupallistaminen etenee suunnitellusti. Vuonna 2014 oli todella hyvä, sillä Benemilkille perustettiin kaupallinen organisaatio, aktiviteettitaso oli korkea ja vahva panostus tutkimukseen ja kehitykseen jatkui. Lukuisten partneriehdokkaiden kanssa käytävät kaupalliset neuvottelut Aasiassa, Euroopassa, Oseaniassa ja Pohjois-Amerikassa jatkuvat.

Muutamien partnereiden omat tuotantokokeet ja ulkopuolisilla tutkimuslaitoksilla teettämät ruokintakokeet pidentävät neuvotteluaikaa, sillä kunkin yksittäisen kokeen tulosten analysointiin menee helposti useampi kuukausi.

Benemilk-innovaation jatkokehittämisen tuloksena on syntynyt uusia innovaatioita, jotka tukevat patenttisalkkuamme.

Osinko noussut yhtämittaisesti vuodesta 2007

Hallitus esittää yhtiökokoukselle osingoksi 0,14 euroa osakkeelta. Vuonna 2015 Raisio ennakoi liikevoittonsa palautuvan pitkäaikaisen trendinsä mukaiseen kasvuun.

Matti Rihko

Toimintaympäristö

Euroalueen talous kasvoi lievästi vuonna 2014. Kasvu oli laajapohjaista eikä yksityinen kulutus heikentynyt. Suomessa kasvu oli vaatimatonta, Iso-Britanniassa vahvaa.

Suomessa yksityinen kulutus pysyi vuoden 2013 tasolla. Suomalaisista raaka-aineista valmistettujen elintarvikkeiden suosio jatkui ja valikoima laajeni.

Isossa-Britanniassa kova kilpailu lasten muromarkkinoilla jatkui samalla, kun lasten murokategorian myynnin lasku jatkui. Vähittäiskauppa on murroksessa halpamyymälöiden myynnin kasvaessa ja ruoan verkkomyynnin kasvattaessa suositaan. Brittikuluttajat suosivat edelleen pienempiä ja edullisia makeisostoksia.

Kolesterolia alentavien terveysvaikutteisten elintarvikkeiden markkinoilla kilpailu jatkui tiukkana ja monissa maissa murrosta elävä vähittäiskauppa haastaa valmistajia. Useilla markkinoilla kuluttajien mieltymykset ovat muuttuneet, mikä näkyy mm. jogurttijuomien suosion kasvuna.

Venäjän ja Ukrainan tilanne

Ukrainan kriisi varjosti koko vuotta eikä tilanteen lientymisestä ollut merkkejä. Kriisi johti länsimaiden ja Venäjän pakote- ja vastapakotekierteeseen, minkä seurauksena länsimaiden vienti Venäjälle pieneni huomattavasti. Erityisen rajusti Suomeen vaikutti Venäjän asettama meijerituotteiden tuontikielto. Venäjän ja Ukrainan valuuttojen heikkeneminen yhdessä Venäjän asettaman kuluttajahintasääntelyn kanssa vaati elintarviketeollisuudelta nopeaa reagointia. Venäjän pakotteet ja vastapakotteet eivät vuonna 2014 koskeneet Raision hiutale- ja rehuvientä.

Venäjän asettama meijerituotteiden tuontikielto vaikutti rajusti Suomeen.

Kilpailutilanne Suomen rehumarkkinoilla kiristyi entisestään alan uusien toimijoiden ja alalle rakennetun lisäkapasiteetin myötä. Tilakoon kasvaessa on eläinten ruokinnassa käynnistynyt siirtymä täysrehuista komponenttiruokintaan, minkä Raisioagro ennakoi uudessa strategiassaan.

Venäjän asettama maitotuotteiden tuontikielto lisäsi suomalaisten maidontuottajien epävarmuutta. Maidon tuottajahinnan vuonna 2014 toteutunut lasku Venäjän ja Ukrainan kriisin seurauksena ja alkuvuodeksi 2015 ennakoitu maidon hinnoittelun muutos ovat lisänneet maidontuottajien tarvetta säästää kustannuksissa ja siirtää investointeja. Maidontuottajat ovat kiinnostuneita vaihtoehtoista, joilla maidontuotannon tehokkuutta ja tilojen kannattavuutta pystytään parantamaan. Maidon tuotannon tulevaisuus näyttää tämän hetken haasteista huolimatta lupaavalta.

Ruplan nopea heikkeneminen jarrutti loppuvuonna rehujen vientiä venäläisten laskevan ostovoiman vuoksi. Kalan hinnannousu Venäjällä heikensi viljellyn kalan kysyntää tilanteessa, jossa Norjan lohi on tuontikiellon alla.

Taloudellinen katsaus

Raisiolle vuosi 2014 oli kaksijakoinen. Alkuvuoden heikko tuloskehitys oli poikkeus, joka kyettiin korjaamaan nopeasti vuoden toisella puoliskolla. Raisio ylsi vuoden kahdella viimeisellä neljänneksellä vertailukausia parempaan liiketulokseen, mikä osoittaa Raision palanneen takaisin parantamisen trendille.

	Q4/2014	Q3/2014	Q2/2014	Q1/2014	2014	2013
Tulos						
Liikevaihto, M€	117,8	126,9	132,5	116,7	493,9	557,6
Liikevaihdon muutos, %	-10,2	-15,1	-10,9	-9,1	-11,4	-4,5
Liiketulos (EBIT), M€	8,9	12,1	8,5	5,4	34,8	39,3
Liiketulos, %	7,6	9,5	6,4	4,6	7,0	7,1
Poistot ja arvonalennukset, M€	3,4	3,8	3,6	3,9	14,6	14,9
Käyttökate (EBITDA), M€	12,3	15,8	12,1	9,3	49,5	54,3
Nettorahoituskulut, M€	-1,0	-0,3	0,0	-0,3	-1,5	-1,8
Tulos/osake (EPS), €	0,05	0,06	0,04	0,03	0,18	0,20
Tase						
Omavaraisuusaste, %	-	-	-	-	60,2	68,2
Nettovelkaantumisaste, %	-	-	-	-	22,2	-8,6
Korollinen nettorahoitusvelka, M€	-	-	-	-	72,2	-28,5
Oma pääoma/osake, €	-	-	-	-	2,07	2,13
Osinko/osake, €	-	-	-	-	0,14*	0,13
Bruttoinvestoinnit**, M€	90,7	3,4	6,0	4,8	104,9	16,5
Osake						
Osakekannan markkina-arvo***, M€	-	-	-	-	656,8	683,1
Yritysarvo (EV), M€	-	-	-	-	728,9	654,6

EV/EBITDA	-	-	-	-	14,7	12,1
-----------	---	---	---	---	------	------

* Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

** Sisältää yritysostot

*** Ilman konsernin omistamia omia osakkeita

Raisio-konsernin liikevaihto vuonna 2014 oli 493,9 (557,6) miljoonaa euroa, mikä on yli 11 prosenttia vertailukautta vähemmän. Brändit-yksikön liikevaihto oli 306,1 (304,7) miljoonaa euroa, Raisioagroyksikön 201,6 (254,2) miljoonaa euroa ja muiden toimintojen 1,2 (1,3) miljoonaa euroa. Brändit-yksikön osuus konsernin liikevaihdosta oli noin 62 prosenttia ja Raisioagron noin 38 prosenttia. Suomen ulkopuolisen liikevaihdon osuus koko konsernin liikevaihdosta oli 55,6 (49,1) prosenttia eli 274,9 (273,9) miljoonaa euroa.

Merkittävimmin konsernin liikevaihtoa vertailuvuodesta pienensi Raisioagron päätös lopettaa sian- ja siipikarjanrehujen valmistus syyskuun 2014 lopussa, Ison-Britannian muromyynnin pieneneminen ja välipalapatukoiden valmistuksen keskittämiseen ja toimitusvarmuuden heikentymiseen liittyneet haasteet. Raisio osti 19. marraskuuta Johnson & Johnson -yhtiöiden Benecol-liiketoiminnan Isossa-Britanniassa, Irlannissa ja Belgiassa. Ostettu Benecol-liiketoiminta toi Raisiolle loppuvuonna yli 7 miljoonaa euroa liikevaihtoa.

Vuosi 2014 oli Raisiolle kaksijakoinen. Loppuvuonna Raisio palasi parantamisen trendille.

Raisio-konsernin liiketulos oli 6,9 (33,6) ja ilman kertaeriä 34,8 (39,3) miljoonaa euroa, mikä on 1,4 (6,0) ja ilman kertaeriä 7,0 (7,1) prosenttia liikevaihdosta. Brändit-yksikön liiketulos oli 20,6 (35,7) ja ilman kertaeriä 35,9 (41,4) miljoonaa euroa, Raisioagron -8,9 (3,1) ja ilman kertaeriä 3,4 (3,1) miljoonaa euroa. Muiden toimintojen liiketulos oli -4,7 (-5,1) ja ilman kertaeriä -4,5 (-5,1) miljoonaa euroa.

Vuoden suurimmat investoinnit olivat Benecol-liiketoiminnan osto Johnson & Johnson -yhtiöiltä sekä välipalapatukka- ja makeistuotannon keskittäminen.

Kertaerät, miljoonaa euroa

	2014	2013
Brändit		
Tehostamishankkeet, aamiais- ja välipalat, UK	-3,5	-4,9
Muut tehostamishankkeet	0,0	-0,1
Honey Monster -brändin tasearvon alaskirjaus	-10,1	0,0
Yritysostot ja divestoinnit	-1,5	-0,6
Muut	-0,3	0,0

Raisioagro		
Toiminnan uudelleenjärjestely	-9,9	0,0
Kasviöljyliiketoiminnan lopetus	-2,4	0,0
Yhteiset		
Muut	-0,3	0,0
Vaikutus liiketulokseen	-27,9	-5,7

Tunnusluvut 2014

Keskeiset tunnusluvut, tulos ilman kertaeriä

	Q4/2014	Q3/2014	Q2/2014	Q1/2014	2014
LIKEVAIHTO					
Brändit, M€	84,5	75,5	73,7	72,3	306,1
Raisioagro, M€	35,6	54,4	62,6	49,1	201,6
Muut toiminnot, M€	0,3	0,3	0,3	0,3	1,2
Toimialaryhmien välinen myynti, M€	-2,5	-3,3	-4,2	-5,0	-15,0
Liikevaihto yhteensä, M€	117,8	126,9	132,5	116,7	493,9
LIIKETULOS (EBIT)					
Brändit, M€	10,6	10,8	8,2	6,4	35,9
Raisioagro, M€	0,0	2,0	1,4	0,0	3,4
Muut toiminnot, M€	-1,6	-0,7	-1,1	-1,1	-4,5
Eliminoinnit, M€	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liiketulos (EBIT) yhteensä, M€	8,9	12,1	8,5	5,4	34,8
% liikevaihdosta	7,6	9,5	6,4	4,6	7,0
Rahoitustuotot ja -kulut, netto, M€	-1,0	-0,3	0,0	-0,3	-1,5
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta, M€	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos ennen veroja, M€	8,0	11,8	8,5	5,1	33,3
Tuloverot, M€	-0,6	-1,9	-1,7	-1,2	-5,4
Tilikauden tulos, M€	7,3	9,9	6,8	3,9	27,9
Tulos/osake, €	0,05	0,06	0,04	0,03	0,18

Keskeiset tunnusluvut, tase

	31.12.2014	30.9.2014	30.6.2014	31.3.2014
Oman pääoman tuotto, %	1,7	4,5	2,1	3,3
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,7	5,2	2,8	4,2
Korollinen nettorahoitusvelka kauden lopussa, M€	72,2	0,3	6,4	-13,3
Omavaraisuusaste, %	60,2	69,8	68,1	64,7
Nettovelkaantumisaste, %	22,2	0,1	2,0	-4,2
Oma pääoma/osake, €	2,07	2,10	2,03	2,00

Avainluvut 2012-2014

Keskeiset tunnusluvut, tulos ilman kertaeriä

	2014	2013	2012
LIIKEVAIHTO			
Brändit, M€	306,1	304,7	329,5
Raisioagro, M€	201,6	254,2	255,7
Muut toiminnot, M€	1,2	1,3	2,0
Toimialaryhmien välinen myynti, M€	-15,0	-2,6	-3,1
Liikevaihto yhteensä, M€	493,9	557,6	584,1
LIIKETULOS (EBIT)			
Brändit, M€	35,9	41,4	37,4
Raisioagro, M€	3,4	3,1	-0,3
Muut toiminnot, M€	-4,5	-5,1	-2,5
Eliminoinnit, M€	0,0	0,0	0,0
Liiketulos (EBIT) yhteensä, M€	34,8	39,3	34,6
% liikevaihdosta	7,0	7,1	5,9
Rahoitustuotot ja -kulut, netto, M€	-1,5	-1,8	-2,5
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta, M€	0,0	0,0	-0,1
Tulos ennen veroja, M€	33,3	37,6	32,0
Tuloverot, M€	-5,4	-7,3	-5,0
Tilikauden tulos, M€	27,9	30,2	27,0
Tulos/osake, €	0,18	0,20	0,18

Keskeiset tunnusluvut, tase

	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012
--	------------	------------	------------

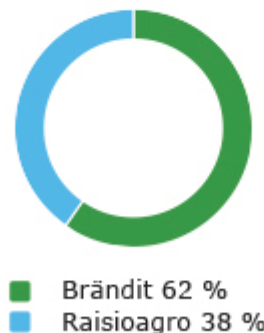
Oman pääoman tuotto, %	1,7	7,9	3,5
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,7	8,6	4,5
Korollinen nettorahoitusvelka kauden lopussa, M€	72,2	-28,5	16,2
Omavaraisuusaste, %	60,2	68,2	64,1
Nettovelkaantumisaste, %	22,2	-8,6	4,9
Oma pääoma/osake, €	2,07	2,13	2,10

Liikevaihto

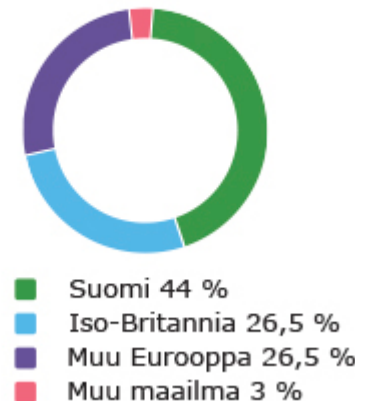
**Liikevaihto
(milj. €)**

**Liikevaihto yksiköittäin
(%)**

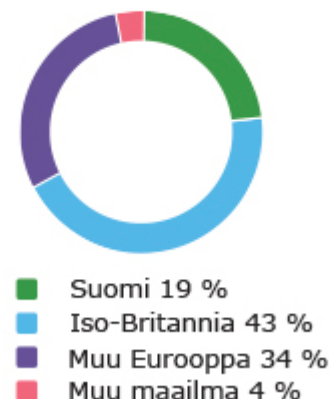
**Liikevaihto
markkina-alueittain
(%)**

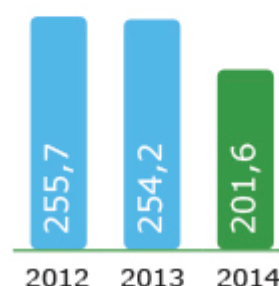
**Liikevaihto
Brändit-yksikkö
(milj. €)**

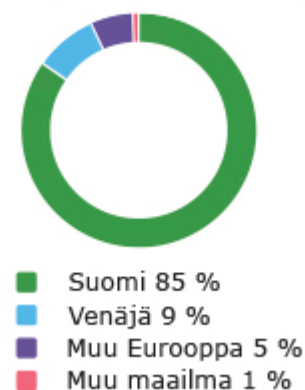
**Liikevaihto
markkina-alueittain
Brändit-yksikkö (%)**

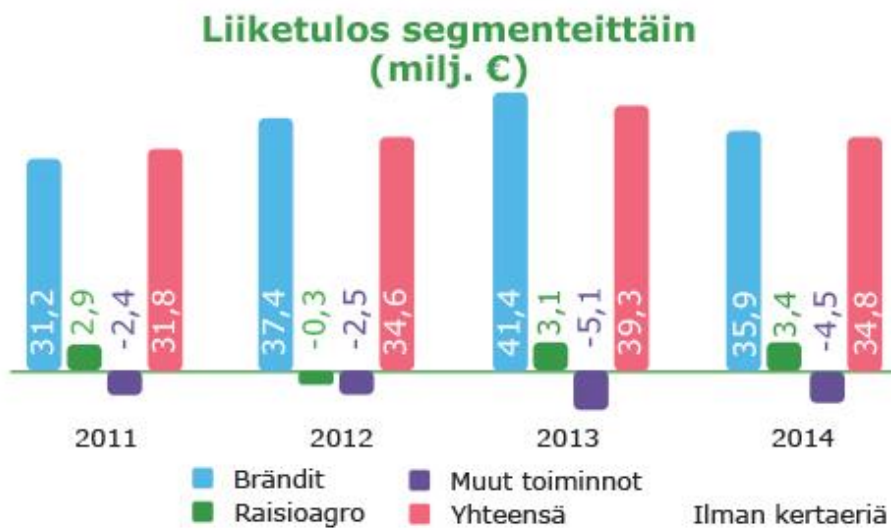
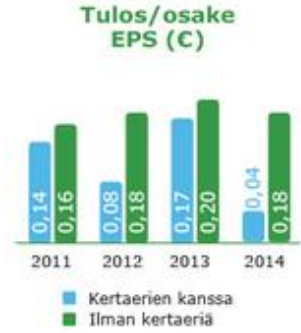
**Liikevaihto
Raisioagro-yksikkö
(milj. €)**

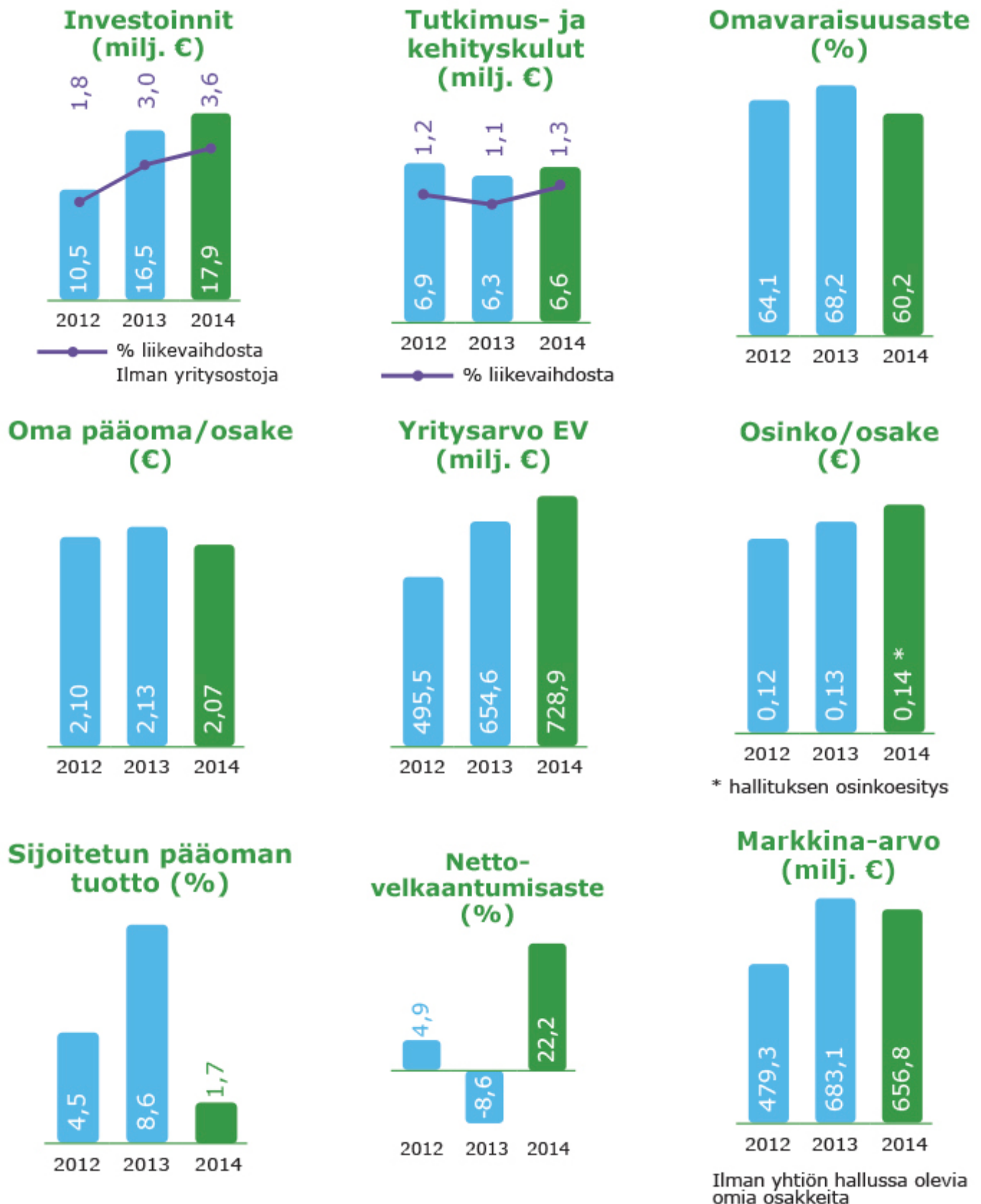
**Liikevaihto
markkina-alueittain
Raisioagro-yksikkö (%)**

Liiketus

Muut tunnusluvut

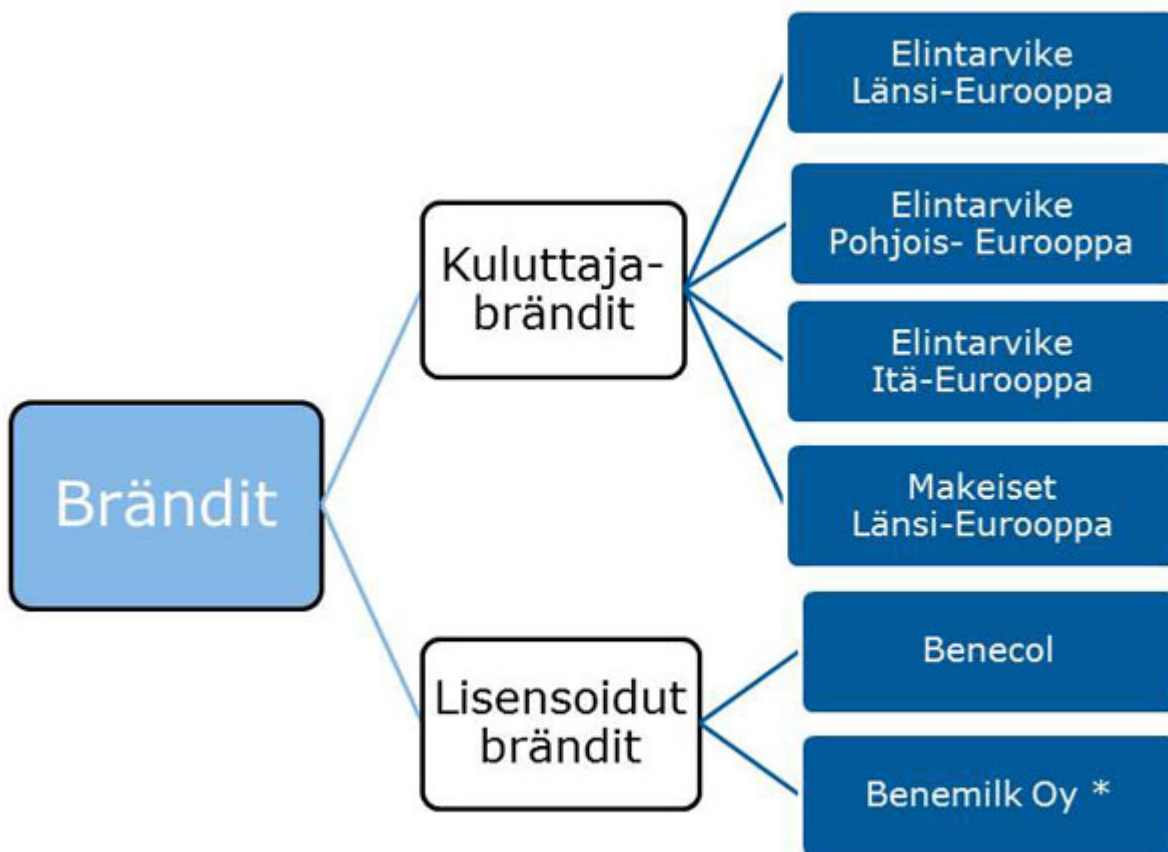

Brändit

Raision tuotteet tunnetaan yhtiön brändien kautta. Raision tuotesalkussa on tunnettuja paikallisia brändejä sekä Raision huippuinnovaatiot Benecol ja Benemilk. Raision kuluttajabrändien suurimmat markkina-alueet ovat Iso-Britannia, Suomi, Tšekki, Puola ja Venäjä. Benecol-tuotteiden markkinat ovat maailmanlaajuiset.

Raision Brändit-yksikkö on jaettu kuluttajabrändit- ja lisensoidut brändit -toimintoihin. Kuluttajabrändeihin kuuluvat elintarviketoiminnot Länsi-, Pohjois- ja Itä-Euroopan markkina-alueilla. Lisensoidut brändit -toimintoon kuuluvat Benecol ja Benemilk. Suomessa myytävät ja markkinoitavat Benemilk-rehut raportoidaan Raisioagron luvuissa.

Brändit-yksikön organisaatio

* Raision and Intellectual Venturesin yhteistyöyritys

Monipuolinen tuotevalikoima kuluttajien tarpeisiin

Raision Brändit-yksikön tuotevalikoimaan kuuluu aamiais-, välipala- ja leivontatuotteita, kolesterolia alentavia terveysvaikuttavia elintarvikkeita, Benecol-tuotteiden ainutlaatuinen kolesterolia alentava ainesosa kasvistanoliesteri sekä makeisia.

Raision tunnettuja elintarvikebrändejä ovat Benecol, Elovena, Provena, Honey Monster ja Nordic. Makeisbrändeistä tunnetuimpia ovat Fox's, Poppets ja Juicee Gummee.

Benecol on kolesterolin alentamisen alkuperäinen asiantuntija. Benecol® on Raision tavaramerkki ja Benecol-tuotteiden sisältämä kasvistanoliesteri Raision laajasti patentoima ainesosa. Benecol-tuotteiden kotimarkkinat ovat marraskuussa 2014 toteutetun yritysoston myötä Iso-Britannia, Irlanti, Belgia, Puola, Suomi, Portugali ja Hongkong. Kaiken kaikkiaan tuotteet ovat myynnissä noin 30 maassa, viidessä maanosassa.

Brändien verkkosivut

Benecol
Benemilk
Elovena
Provena
Honey Monster
Nordic

Raisiolla on useita kansainvälisiä ja paikallisesti tunnettuja brändejä

Taloudellinen katsaus

Brändit-yksikön liikevaihto oli 306,1 (304,7 vuonna 2013) miljoonaa euroa. Kuluttajabrändit-toimintojen liikevaihto oli 271,4 (271,4) miljoonaa euroa. Lisensoidut brändit -toimintojen liikevaihto oli 42,4 (41,3) miljoonaa euroa.

Iso-Britannia on Brändit-yksikön suurin yksittäinen markkina-alue. Sen osuus koko yksikön liikevaihdosta on 43 prosenttia.

Brändit-yksikön liiketulos oli 20,6 (35,7) ja ilman kertaeriä 35,9 (41,4) miljoonaa euroa, mikä on 6,7 (11,7) ja ilman kertaeriä 11,7 (13,6) prosenttia liikevaihdosta.

Brändit-yksikön keskeiset tunnusluvut

		Q4/2014	Q3/2014	Q2/2014	Q1/2014	2014	2013
Liikevaihto	M€	84,5	75,5	73,7	72,3	306,1	304,7
Consumer brands	M€	75,4	66,7	64,8	64,5	271,4	271,4
Licensed brands	M€	10,8	10,9	11,0	9,7	42,4	41,3

Raision vuosikertomus / Vuosi 2014 / Brändit

Liiketulos ilman kertaeriä	M€	10,6	10,8	8,2	6,4	35,9	41,4
Liiketulos ilman kertaeriä	%	12,5	14,2	11,1	8,9	11,7	13,6
Kertaerät	M€	-13,8	0,0	0,0	-1,5	-15,3	-5,7
Liiketulos	M€	-3,3	10,8	8,2	4,9	20,6	35,7
Investoinnit *	M€	90,2	3,1	5,5	4,3	103,1	13,4
Nettovarallisuus	M€	-	-	-	-	359,0	254,2

* Sisältää yritysostot

Kuluttajabrändit, Länsi-Eurooppa

Iso-Britannia on Raision Brändit-yksikön suurin markkina-alue. Tärkeimmät tuoteryhmät ovat kolesterolia alentavat terveysvaikutteiset elintarvikkeet, välipalapatukat ja murot. Raision omia brändejä ovat Benecol, Honey Monster ja Harvest Cheweee. Omien brändituotteiden lisäksi Raisio valmistaa välipalapatukoita asiakkaidensa omilla brändeillä. Muro- ja välipalapatukkaliiketoiminnoille vuosi 2014 oli haastava.

Keskeistä vuonna 2014

- Välipalapatukatuotanto keskitettiin Newportin tehtaalle Etelä-Walesiin ja Tywynin tehdas suljettiin.
- Tuotannonsiirron aiheuttamat ongelmat tehtaan toimitusvarmuuteen onnistuttiin korjaamaan loppuvuonna ja asiakkaiden luottamus alkoi palautua.
- Muromyynnin haasteet jatkuivat.
- Honey Monster -murot uudelleenlansoitiin loppuvuonna uudella vähemmän sokeria sisältävällä reseptillä.
- Iso-Britannia on marraskuussa 2014 toteutuneen yrityskaupan myötä Raision Benecol-tuotteiden kotimarkkina samoin kuin Irlanti ja Belgia. Vuoden 2015 alusta alkaen Benecol-markkinat raportoidaan osana Benecol-yksikköä.

Taloudellinen katsaus

Länsi-Euroopan aamiais- ja välipalat -liiketoiminnan liikevaihto laski selvästi vertailuvuodesta Honey Monster -murojen myynnin laskusta johtuen. Koko Ison-Britannian muromarkkina oli edelleen tiukasti kilpailtu ja laskeva.

Välipalapatukat-toimintojen liikevaihto oli Newportin tehtaan keskittämisen investointiin liittyneistä haasteista huolimatta vertailukauden tasolla. Newportin tehdas teki vuoden viimeisten viiden kuukauden aikana joka kuukausi voitollisen liiketuloksen ilman kertaeriä.

Kokonaisuutena aamiais- ja välipalat -liiketoiminnan liiketulos oli tappiollinen ja selvästi vuotta 2013 heikompi.

Välipalapatukoiden keskittäminen mahdollistaa kasvun

Raision valmistamien välipalapatukoiden valmistus keskitettiin Newportin tehtaalle Isossa-Britanniassa. Tywynin tehdas suljettiin ja sen tuotantolinjat siirrettiin Newportiin siten, että tuotanto olemassa olevilla linjoilla pyöri mahdollisimman normaalisti rakennus- ja asennustöistä huolimatta.

Siirrettyjen linjojen käyttöönottoon ja uuden henkilöstön koulutukseen liittyvät ongelmat näkyivät tehtaan toimitusvarmuuden selvänä heikentymisenä. Vuoden toisella puoliskolla ongelmat saatiin ratkaistua, tehtaan toimitusvarmuus parani normaalille tasolle ja asiakkaiden luottamus alkoi palautua. Newportin tehtaan kilpailuvaltteja ovat tuotannon tehokkuus ja joustavuus sekä tuotteiden korkea laatu. Nämä tekijät mahdollistavat kuluttajien tarpeiden mukaiset uutuustuotteet ja kasvun.

Välipalapatukka-tuotannon keskittämisen haasteet ratkaistu.

Muroliiketoiminnan vaikeudet jatkuivat

Raision muroliiketoiminnan vuonna 2013 alkaneet vaikeudet jatkuivat vuonna 2014 pääasiassa sokeriin liittyvän kielteisen medianäkyvyyden jatkuessa. Sugar Puffs -murojen myynti jäi selvästi vertailuvuodesta ja liiketoiminnan kiinteät kulut heikensivät osaltaan kannattavuutta.

Loppuvuonna käynnistyi Sugar Puffs -murojen uudelleenlansseeraus. Samassa yhteydessä murojen nimeksi muutettiin Honey Monster Puffs mm. siitä syystä, että Honey Monster -hahmon tunnettuus on hyvä ja murojen resepti uudistettiin kuluttajien tarpeiden mukaisesti. Uudet Honey Monster Puffs -murot sisältävät vähemmän sokeria. Uudelleenlansseerausta tukevat mainos- ja mediatoimenpiteet käynnistyivät tammikuussa 2015.

Toimet muroliiketoiminnan tulevaisuuden arvioimiseksi on käynnistetty.

Marraskuussa 2014 Raisio teki 10 miljoonan euron arvonalennuksen Honey Monster -brändin tasearvoon. Ison-Britannian aamiaismurokategoria ei ole kasvanut ja sen kannattavuus on heikentynyt. Tästä syystä Raisio arvioi Honey Monster -murojen myynnin ja kannattavuuden olevan pysyvästi alle viime vuosien tavanomaisen tason. Raisio on käynnistänyt toimet liiketoiminnan tulevaisuuden arvioimiseksi.

Kuluttajabrändit, makeiset

Raisio valmistaa makeisia Isossa-Britanniassa ja Tšekissä. Raision valmistamia makeisia viedään yli 40 maahan. Raision makeisliiketoiminnan liikevaihto oli lähes 100 miljoonaa euroa. Raisiolla on useita omia makeisbrändejä, mutta yhtiö on myös merkittävä partnereidensa brändituotteiden ja private label -tuotteiden valmistaja.

Keskeistä vuonna 2014

- Tuotannonsiirto Skegnessin lopetetulta makeistehtaalta toiselle tehtaalle Isossa-Britanniassa sekä Tšekkiin otettiin käyttöön vuoden viimeisellä neljänneksellä.
- Isossa-Britanniassa lanseeratut Just- ja Poppets -lahjapakkaukset myivät hyvin.
- Tšekissä Juicee Gummees -brändillä myytävien makeisten hyvä myynnin kehitys jatkui.
- Pehmeiden hedelmämakeisten kysyntä kasvoi edelleen.
- Liiketoiminnan kannattavuus on hyvä.

Taloudellinen katsaus

Makeistoimintojen liikevaihto oli vertailuvuoden tasolla ja liiketulos parani. Tšekissä valmistettujen brändituotteiden myynti kasvoi. Eryyisen hyvin kasvoi pehmeiden hedelmämakeisten myynti. Isossa-Britanniassa Poppets- ja Just-brändeillä myytävien makeisten myynti kasvoi onnistuneiden uutuustuotelanseerausten ansiosta, vaikka valuuttakurssimuutokset huomioon ottaen brändituotteiden myynti oli vertailuvuoden tasolla.

Raisio keskitti makeisten valmistuksen

Raisio valmistaa makeisia kolmessa tehtaassa Isossa-Britanniassa ja kahdessa tehtaassa Tšekissä. Isossa-Britanniassa sijainneen Skegnessin tehtaan sulkemisen myötä pehmeiden hedelmämakeisten tuotanto keskitettiin Tšekkiin. Toteutettujen investointien myötä Raisiolla on hyvät mahdollisuudet kasvuun, sillä pehmeät hedelmämakeiset ovat nopeimmin kasvava makeissegmentti.

Tšekin markkinoilla myytävien omien brändituotteiden valikoima laajeni. Loppuvuonna Pedro-brändillä lanseerattujen uutuuksien myynti ylitti odotukset. Raisio on myös kansainvälisten makeisjättien merkittävä yhteistyökumppani.

Leicesterin tehtaan tuotevalikoima laajeni makeisten keskittämishankkeen myötä kovilla paperipäällysteisillä makeisilla. Tehtaalla valmistetaan myös pastilleja, toffeeta ja suklaamakeisia. Makeisten kokonaiskysyntä oli Ison-Britannian markkinoilla tasaista. Raision tunnettuja brändejä Isossa-Britanniassa ovat Fox's, Poppets, XXX Mint ja Just.

*Raisio panostaa
brändituotteisiin
ja kasvaviin
tuotesegmentteihin,
kuten pehmeisiin
hedelmämakeisiin.*

Kuluttajabrändit, Pohjois-Eurooppa

Raisio lanseerasi Suomessa useita kuluttajatrendeihin sopivia ja omien brändituotteiden valikoimaa täydentäviä uutuustuotteita. Elovena-, Benecol- ja Provena-tuotteiden myynti kasvoi selvästi. Raisio on jatkanut Pohjois-Euroopan toiminnoissa keskittymistä yhtiön strategian mukaisiin terveellisiin ja ekologisiin välipaloihin, mikä näkyi kannattavuuden paranemisena. Samanaikaisesti on tehty hyvää työtä kilpailukyvyyn parantamiseksi.

Keskeistä vuonna 2014

- Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi ja kannattavuus parani.
- Elovena-, Benecol- ja Provena-tuotteiden myynti Suomessa kasvoi samoin kuin pidemmälle jalostettujen tuotteiden osuus tuotevalikoimasta.
- Tuotannollisen kilpailukyvyyn parantaminen näkyi suurtalous- ja teollisuustuotteiden myyntivolyymien kasvuna.
- Tuotevalikoima vastaa hyvin kuluttajatrendeihin.
- Onnistuneita uutuustuotteiden lanseerauksia.

Taloudellinen katsaus

Pohjois-Euroopan liiketoimintojen liikevaihto oli vertailuvuoden tasolla eli reilut 70 miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi, sillä vertailuvuoden lukuihin sisältyi toukokuussa 2013 myyty non-dairy-liiketoiminta. Liiketulos oli selvästi vertailuvuotta parempi.

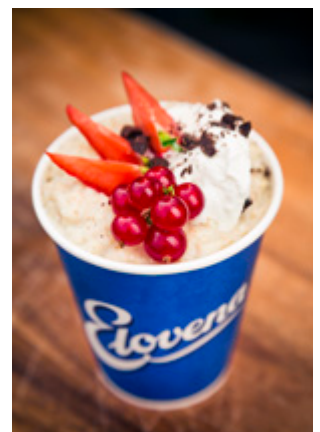
Raisio panosti pääbrändeihinsä, mikä näkyi Elovena-, Benecol- ja Provena-tuotteiden myynnin ja pidemmälle jalostettujen tuotteiden osuuden kasvuna. Myös tuotannollista hintakilpailukykyä parannettiin, mikä näkyi mm. suurtalous- ja teollisuustuotteiden myyntivolyymien kasvuna.

Elovena-, Benecol- ja Provena-tuotteiden myynti kasvoi.

Tuotevalikoima vastaa hyvin kuluttajien tarpeisiin

Raision tuotevalikoima vastaa erinomaisesti Suomen kuluttajatrendeihin, joissa korostuvat terveellisyys, kotimaisuus, proteiini sekä gluteenittomuus. Lisäarvotuotteiden osuus tuotevalikoimasta oli aikaisempaa suurempi, mikä näkyi parempana kannattavuutena. Loppuvuonna erityisesti Elovena- ja Provena-tuotteiden myynti kasvoi ja uudet business to business -asiakkuudet kasvattivat osaltaan liikevaihtoa.

Puurobaari-konsepti nosti onnistuneesti puuron suosiota ja kannusti kuluttajia nauttimaan puuroa trendikkäästi erilaisilla tuunakkeilla. Raisio jatkaa työtä puuron nostamiseksi ilmiöksi mm. Elovenan 90-juhlavuoden merkeissä.

Benecol-, Elovena- ja

Provena-tuotteiden myynti kasvoi selvästi vertailuvuodesta. Myynnin kasvua tukivat uutuustuotteet, jotka täydensivät erinomaisesti

tuotevalikoimaa. Kuluttajat ottivat hyvin vastaan uudet Benecol-jogurtit,

Elovena-välipalakeksien uutuusmaun ja

Elovena plus -proteiini puurot. Lapsille suunnattujen Elovena Muumi -keksien ja -puurojen näkyvyyttä lisätään.

Lisäarvotuotteiden osuuden kasvu paransi kannattavuutta.

Kuluttajabrändit, Itä-Eurooppa

Raision Itä-Euroopan markkinoita ovat Puola, Venäjä ja Ukraina. Puola on toiseksi suurin Benecol-tuotteiden markkina-alue. Vuosi 2014 oli jokaisen maan markkinoilla erilainen. Kokonaisuutena poikkeuksellinen vuosi sujui hyvin yhtiön reagoidessa nopeasti markkinoilla tapahtuneisiin muutoksiin.

Keskeistä vuonna 2014

- Nordic-hiutaleiden myyntivolyymi Venäjällä kasvoi talouden epävarmuudesta huolimatta. Euromääräinen liikevaihto laski hieman toteutetuista hinnankorotuksista huolimatta.
- Myynti Ukrainaan väheni maksuehtojen tiukentamisen myötä.
- Puolassa vähittäiskaupan konsolidoituminen laski Benecol-tuotteiden myyntivolyymia.

Taloudellinen katsaus

Nordic-tuotteiden myyntivolyymi Venäjällä kasvoi talouden epävarmuudesta huolimatta. Ruplan kurssin heikentymisestä johtuen euromääräinen liikevaihto laski hieman Raision toteuttamista hinnankorotuksista huolimatta. Ukrainan kriisin seurauksena Raisio vähensi selvästi vientiään.

Puolassa liikevaihto ja myynnin volyymi laskivat, mikä johtui pitkälti kaupan konsolidoitumisesta ja kilpailun kiristymisestä entisestään. Liikevaihdon laskun seurauksena myös liiketulos heikkeni vertailuvuodesta.

Hyvä suoritus haastavassa tilanteessa

Puolassa promootioilla on merkittävä rooli kolesterolia alentavien terveysvaikutteisten tuotteiden myynnissä kilpailun kiristyessä. Benecol säilytti asemansa markkinajohtajana. Kahden suuren vähittäiskauppaketjun fuusiota seurannut listauskatko laski Benecol-tuotteiden myyntivolyymia vertailuvuodesta loppuvuonna.

Benecol on markkinajohtaja Puolassa.

Venäjällä Nordic-hiutaleiden kysyntä jatkui hyvänä ja Raisio nosti

hintoja valuuttakurssin huomioiden. Venäläiset kuluttajat arvostavat Suomessa valmistettavia, korkealaatuisia Nordic-tuotteita.

Raision onnistui pienentää Ukrainan maariskiä ja tiukentaa maksuehtoja, mikä näkyi pienempinä toimitusmäärinä. Raisio jatkoi myös toimenpiteitä myyntisaamisten määrän ja luottotappioriskin pienentämiseksi Ukrainassa.

*Venäjällä
Nordic-hiutaleiden kysyntä
jatkui hyvänä.*

Lisensoidut brändit, Benecol

Benecol-liiketoiminta keskittyy Benecol-brändin sekä kasvistanoliesterin lisensointiin partnereille ympäri maailman. Raision tavoitteena on laajentua uusille markkinoille erityisesti Aasiassa ja Etelä-Amerikassa. Johnson & Johnson -yhtiöiden Benecol-liiketoiminnan osto oli Raisiolle merkittävä ja tärkeä kauppa. Vuonna 2014 kuluttajat eri puolilla maailmaa käyttivät Benecol-tuotteita yli 400 miljoonaa päivänannosta.

Keskeistä vuonna 2014

- Benecol lanseerattiin Brasilian markkinoille marraskuussa.
- Benecol-tuotteiden kysyntä tasaista, vaikka erot eri maiden myyntien kehityksessä jatkuivat.
- Benecol-tuotteiden myynti kasvoi Suomessa, Espanjassa, Indonesiassa ja Hongkongissa.
- Katsauskauden jälkeen helmikuussa 2015 Benecol-tuotteet lanseerattiin Etelä-Koreassa.

Taloudellinen katsaus

Benecol-liiketoiminnan liikevaihto kasvoi vertailukaudesta ja liiketoiminnan kannattavuus oli sille ominaisella hyvällä tasolla.

Kasvistanoliesterin myynti esimerkiksi Suomessa, Espanjassa, Indonesiassa ja Hongkongissa kasvoi ja oli vertailuvuoden tasolla Johnson & Johnson -yhtiöltä ostetuilla markkinoilla.

Aktiivista työtä uusien markkinoiden avaamiseksi

Kokonaisuutena Benecol-tuotteiden kysyntä oli tasaista ja vertailuvuoden tasolla. Suuretkin erot eri maiden myynneissä jatkuivat. Useilla markkinoilla Benecol-tehojuomien ja -jogurttijuomien myynti kasvoi.

Marraskuussa Benecol-maito lanseerattiin Brasiliassa. Brasilian lanseeraus tukee Raision Benecol-liiketoiminnan tavoitetta laajentua uusille markkina-alueille. Etelä-Amerikan maissa Benecol-tuotteet ovat Brasilian lisäksi myynnissä Chilessä, Ecuadorissa ja Columbiassa.

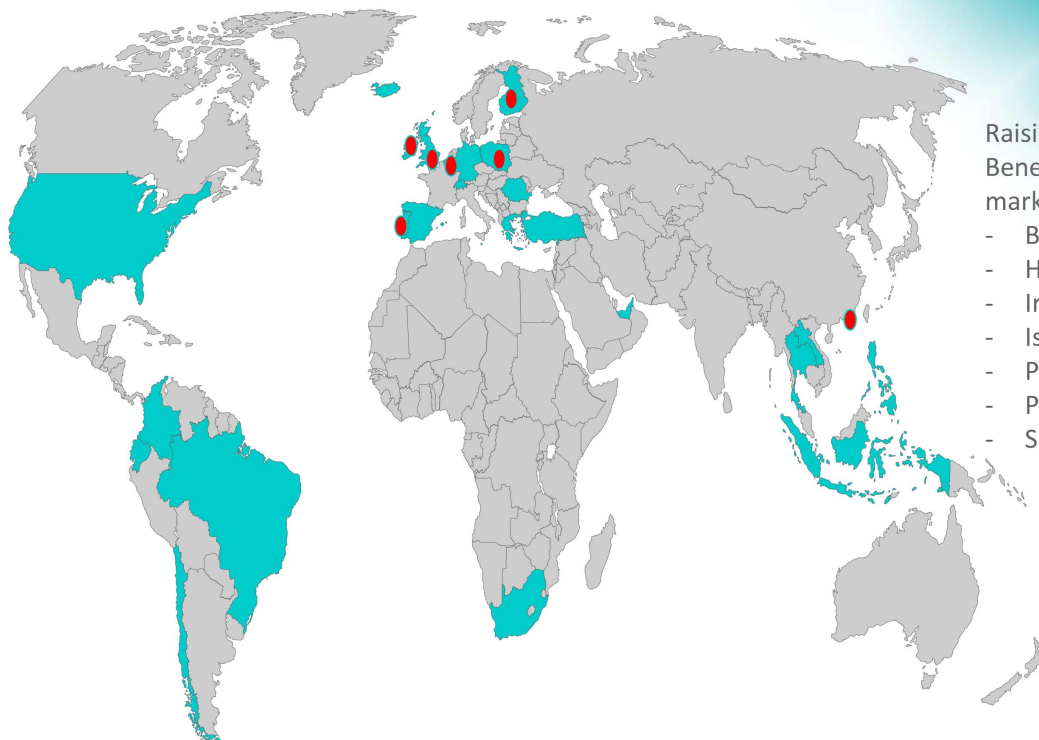
Iso-Britannia on edelleen ylivoimaisesti suurin Benecol-tuotteiden markkina-alue ja Benecol on markkinajohtaja. Muita suuria Benecol-tuotteiden markkina-alueita ovat Puola, Espanja, Suomi, Irlanti ja Belgia. Indonesiassa Benecol-tuotteiden myynti kasvoi, kun taas esimerkiksi Thaimaassa maan epävarma poliittinen tilanne ja vähäiset markkinointipanostukset laskivat myyntiä selvästi. Hongkongissa Benecol-tuotteiden myynti kasvoi tv-kampanjoiden ansiosta.

Iso-Britannia on suurin Benecol-tuotteiden markkina.

Marraskuussa toteutuneen yrityskaupan jälkeen Raision itse hallinnoimia Benecol-tuotteiden kotimarkkinoita ovat Iso-Britannia, Irlanti, Belgia, Puola, Suomi, Portugali ja Hongkong. Raisio valmistuttaa alihankintana ainutlaatuisia ainesosaa, kasvistanoliesteriä, sisältävät Benecol-tuotteet ja vastaa itse niiden myynnistä ja markkinoinnista ko. markkinoilla.

Pörssitiedote J&J:n Benecol-liiketoiminnan ostosta

Benecol-tuotteet myynnissä 30 maassa, joista 7 on Raision omia markkinoita

Raision omia
Benecol-tuotteiden
markkinoita ovat:

- Belgia
- Hongkong
- Irlanti
- Iso-Britannia
- Portugali
- Puola
- Suomi

Raisio jatkaa aktiivista työtä uusien Benecol-markkinoiden avaamiseksi erityisesti Aasiassa. Katsauskauden jälkeen helmikuussa 2015 Benecol-tuotteet lanseerattiin Etelä-Koreassa.

Vuoden 2015 alusta Benecol-yksikköön kuuluvat sekä Benecol-tuotteiden ainesosan, kasvistanoliesterin, lisensointi ja partneriyhteistyö että Benecol-kuluttajatuotteiden myynti ja markkinointi kotimarkkinoilla Isossa-Britanniassa, Irlannissa, Belgiassa, Puolassa, Suomessa, Portugalissa ja Hongkongissa.

*Yritystoston myötä
Benecol-kotimarkkinoiden
määrä nousi seitsemään.*

Lisensoidut brändit, Benemilk

Toimintansa 1.7.2014 aloittanut kaupallinen Benemilk-organisaatio keskittyi

partneriehdokkaiden kartoittamiseen ja toimintamallien luomiseen jatkaen samalla neuvotteluja potentiaalisten partnereiden kanssa Aasiassa, Euroopassa, Pohjois-Amerikassa ja Oseaniassa.

USA:n Seattlesta käsin toimivan kaupallisen Benemilk-organisaation tärkeimmät tavoitteet vuonna 2014 olivat toimintamallin luominen Benemilk-innovaation kansainväliselle kaupallistamiselle, kaupallisten neuvottelujen jatkaminen sekä käynnistää muutamien partneriehdokkaiden kanssa ensimmäiset ulkopuolisten tutkimuslaitosten tekemät ruokintakokeet lisenssisopimusten pohjaksi.

Benemilk-innovaation kansainvälisessä kaupallistamisessa potentiaalisia partneriehdokkaita ovat innovatiiviset rehuyhtiöt, megafarmit ja meijeriyhtiöt.

Partneriehdokkaat teettävät tuotanto- ja ruokintakokeita

Muutamien partneriehdokkaiden kanssa edettiin ruokintakokeiden suunnitteluun ja toteutukseen. Ensimmäiset partneriehdokkaiden ulkopuolisilla tutkimuslaitoksilla teettämät ruokintakokeet ovat osoittaneet, että ruokintakokeeseen ja tulosten analysointiin menee helposti useampi kuukausi. Partneriehdokkaille on näin alkuvaiheessa tärkeää teettää omia tuotanto- ja ruokintakokeita paikallisesti käytettävillä ruokintakonsepteilla.

Neuvottelut potentiaalisten partnereiden kanssa ovat auttaneet asemoimaan Benemilk-innovaation aikaisempaa paremmin ja osoittamaan Benemilk-rehujen edut muihin käytössä oleviin teknologioihin verrattuna.

Benemilk-innovaatioon liittyvien kymmenien patenttihakemusten käsittely etenee normaalisti. Vuoden 2014 lopussa kaikkien patenttihakemusten käsittely oli vielä kesken.

Benemilkin kansainvälinen

kaupallistaminen etenee suunnitellusti.

Raisioagro

Raisioagro toteutti vuonna 2014 mittavan toiminnan uudelleenjärjestelyn. Yhtiö keskittyy naudan- ja kalanrehuihin, viljakauppaan sekä verkkokauppaan. Raisioagron tavoitteena on olla johtava toimija niillä maatalouden osa-alueilla, joissa menestyminen perustuu ruokinnan ja kasvinviljelyn erikoisosaamiseen ja innovaatioihin. Maatalouden ja kalankasvatuksen tehokkuutta ja kannattavuutta parantavat innovaatiot ovat Raisioagron uuden strategian keskiössä.

Keskeistä vuonna 2014

- Sian- ja siipikarjanrehujen valmistuksen lopetus paransi suhteellista kannattavuutta ja vapautti 10 milj. euroa käyttöpääomaa.
- Kasviöljyliiketoiminnan alasajo toteutettiin loppuvuonna.
- Benemilk-rehujen myynnin osuus oli noin 10 % Suomen lypsykarjanrehuista ja noin 20 % Raisioagron naudanrehuista.
- Keskikesän helleaalto heikensi hyvää kalanrehujen myyntiä, vienti Luoteis-Venäjälle kasvoi.
- Verkkokauppamyynti oli vahvassa kasvussa ja tuotevalikoimaa laajennettiin.

Taloudellinen katsaus

Raisioagron liikevaihto oli 201,6 (254,2 vuonna 2013) miljoonaa euroa. Merkittävimmin liikevaihtoa laski sian- ja

siipikarjanrehujen valmistuksen lopetus sekä kasviöljyliiketoiminnan alasajo. Kalanrehujen liikevaihto laski vertailuvuodesta Suomen kesäisen helleaallon seurauksena. Naudanrehujen liikevaihtoa pienensi selkeimmin keskeisten raaka-ainehintojen lasku. Onnistuneet viljan vientikaupat puolestaan nostivat liikevaihtoa.

Raisioagron liikevaihdosta rehut, tuotantopanokset ja -tarvikkeet muodostavat lähes 85 prosenttia. Raisioagron liikevaihdosta 85 prosenttia tulee Suomesta. Venäjä on kalanrehujen suurin vientimarkkina.

Raisioagron liiketulos oli -8,9 (3,1) ja ilman kertaeriä 3,4 (3,1) miljoonaa euroa. Yhteensä -12,3 miljoonan euron kertaeristä -9,9 miljoonaa euroa on sian- ja siipikarjanrehujen valmistuksen lopettamisen kuluja ja -2,4 miljoonaa euroa kasviöljyliiketoiminnan lopettamisen kuluja. Sian- ja siipikarjanrehujen valmistuksen lopetus paransi Raisioagron suhteellista kannattavuutta ja vapautti merkittävästi käyttöpääomaa vuoden toisella puoliskolla.

Naudanrehujen hyvä tuotevalikoima sekä pidemmälle jalostettujen tuotteiden osuuden kasvu paransivat osaltaan liiketulosta. Kasviöljyjen puristuksen alkuvuodesta saakka kestänyt seisokki pienensi tappiota vertailukaudesta selvästi.

Raisioagron kannattavuus parani operatiivisen tehokkuuden parantumisen myötä.

Raisioagron sijoitetun pääoman tuotto nousi yli 10 prosentin.

Raisioagron keskeiset tunnusluvut

		Q4/2014	Q3/2014	Q2/2014	Q1/2014	2014	2013
Liikevaihto	M€	35,6	54,4	62,6	49,1	201,6	254,2
Liiketulos ilman kertaeriä	M€	0,0	2,0	1,4	0,0	3,4	3,1
Liiketulos ilman kertaeriä	%	-0,1	3,7	2,2	0,0	1,7	1,2
Kertaerät	M€	-2,4	-2,4	-7,5	0,0	-12,3	0,0
Liiketulos	M€	-2,4	-0,3	-6,1	0,0	-8,9	3,1
Investoinnit	M€	0,2	0,1	0,4	0,4	1,1	2,3
Nettovarallisuus	M€	-	-	-	-	33,0	52,4

Benemilk

Raisioagro täydensi Benemilk-rehujen valikoimaa mm. erilaatuisille säilörehuille sopivilla tuotteilla. Benemilk-ruokinnan toimivuutta ja kannattavuutta todennettiin tilaseurannan tuloksiin perustuvilla kannattavuuslaskelmilla. Raisioagro jatkoi aktiivista työtä Benemilk-rehujen myynnin edistämiseksi Suomessa ja Luoteis-Venäjällä.

Benemilk-rehujen myynnin osuus oli vuoden 2014 lopussa noin 10 prosenttia Suomen lypsykarjanrehuista ja noin 20 prosenttia Raisioagron naudanrehuista.

Enemmän maitoa, rahkaa ja voita suomalaisella innovaatiolla

Tutkimustulokset todistavat Benemilk-rehun tuovan keskimäärin 2,6 kiloa enemmän energiakorjattua maitoa (EKM) päivässä lehmää kohden. EKM kuvaa maitotuotoksen ja rasva- ja proteiinipitoisuuksien yhteisvaikutusta. Rehuhyötysuhde oli Benemilkillä 9 prosenttia parempi. Pitkäaikaisten kotimaisten tilaseurantojen tulokset vastaavat tieteellisten tutkimusten tuloksia sekä tuotoksen että pitoisuuksien osalta. Benemilkin tutkimustulokset todistavat suomalaisen erikoisosaamisen ja innovaatiokyvyn olevan maailman huippuluokkaa.

Suomalaisten maitotilojen tuotto on vuositasolla lähes miljardi euroa. Benemilk-ruokinnalla lehmä tuottaa päivässä keskimäärin 1,2 litraa enemmän maitoa, 150 grammaa enemmän rasvaa ja 60 grammaa enemmän proteiinia. Mikäli kaikilla tiloilla siirryttäisiin Benemilk-ruokintaan, kasvaisi tilojen maitotili noin 80 miljoonalla eurolla vuodessa.

Benemilk-rehuilla enemmän maitoa, enemmän rasvaa ja enemmän valkuaista.

Lisäksi tutkimustulokset osoittavat, että Benemilk-rehuilla on lehmän terveyttä edistäviä vaikutuksia, jotka pidentävät lehmien työuria ja parantavat niiden hyvinvointia. Poikimisen jälkeen lehmällä on usein energiavaje, jota Benemilk-innovaatio helpottaa. Lisäksi rehussa on ainesosia, jotka edistävät sorkkaterveyttä, estävät hapanpötsiä ja tehostavat aineenvaihduntaa.

Benemilk-tutkimustulokset

Benemilk-rehujen teho on todennettu kuudessa tieteellisessä tutkimuksessa. Näistä kolme on tehty Suomessa, muut Ranskassa, Hollannissa ja Ruotsissa.

Tulokset keskimäärin (per lehmä päivässä)

- + 2,6 kg EKM
- + 1,2 kg maitoa
- + 0,3 %-yksikköä rasvaa
- + 0,05 %-yksikköä proteiinia
- + 9 % parempi rehuhyötysuhde

Benemilkin teho on todennettu tieteellisillä tutkimuksilla.

Kotimainen tilaseuranta

- 1760 lehmää, 45 lehmää/tila
- energiakorjattu maitotuotos (EKM) nousi 2,6 kg
- maidon rasvapitoisuus nousi 100 prosentilla tiloista
- maidon proteiinipitoisuus nousi 90 prosentilla tiloista

Pitoisuusindeksille on haettu kansainvälistä patenttia

Raisioagron kehittämä pitoisuusindeksi osoittaa, että kaikki lehmän saama energia ei ole samanarvoista. Pitoisuusindeksi on rehujen tehokkuuden uusi mittari, josta on jätetty kansainvälinen patenttihakemus. Pitoisuusindeksin avulla voidaan ennakoida rehujen tehoa yksittäisen tilan ruokinnassa. Pitoisuusindeksi kuvastaa rehun vaikutusta maidon rasva- ja valkuais- ja rasvatuotantoon; mitä suurempi rehun pitoisuusindeksi, sitä paremmat maidon pitoisuudet.

Pitoisuusindeksi lasketaan rehun koostumuksen perusteella. Jos rehun pitoisuusindeksi on korkea, lehmän valkuais- ja rasvatuotos on parempi, mikä nostaa tuottajan maidosta saamaa tiliä verrattuna vastaavaan rehuun, jossa pitoisuusindeksi on matala. Benemilk-rehuilla on korkea pitoisuusindeksi.

Benemilk on Raision huippuinnovaatio.

Kalanrehut

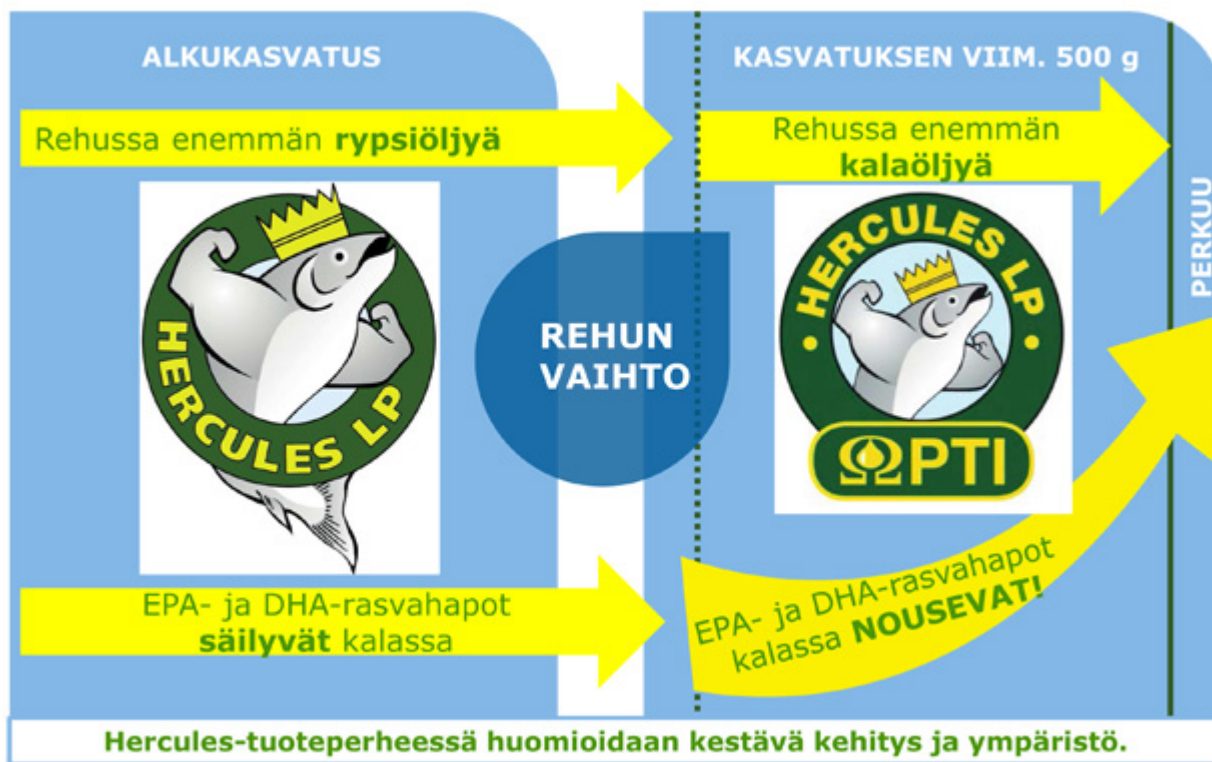
Raisioagron kalanrehujen vienti Luoteis-Venäjälle kasvoi ja markkinaosuutemme vahvistui samalla. Suomessa yli puolet kasvatetusta kirjolohesta tuotetaan Hercules LP Opti -konseptin rehuilla.

Keskelle kalankasvatuskautta osunut helleaalto vuoden 2014 toisella puoliskolla pienensi liikevaihtoa, sillä kalojen syönti vähenee ja pahimmassa tapauksessa kalat lopettavat syömisen kokonaan, kun vedet lämpenevät normaalia lämpimämmiksi.

Raisioagro on selvä markkinajohtaja kasvatetun kirjoloihen rehuissa ympäristöystävällisillä ja kestäväen kehityksen mukaisilla rehuilla, joista Hercules LP Opti -tuotekonsepti on hyvä esimerkki. Lähes kaikki Raisioagron suomalaiset asiakkaat ovat jo ottaneet Hercules LP Opti -konseptin käyttöön, koska hyvin hoidettuina ympäristöasiat ja kestäväen kehityksen mukaiset rehut varmistavat koko alan tulevaisuuden. Raisioagron osuus Suomen kalanrehujen markkinoista on yli puolet.

Viennin osuus on yli puolet Raisioagron kalanrehujen liikevaihdosta. Luoteis-Venäjä on kalanrehujen tärkein vientimarkkina.

*Hercules LP Opti
-konseptilla kasvatettu
kirjolohti on myös
huippuluokan
terveysruokaa.*

Suomalainen kasvatettu kirjolohti nousi WWF:n kalaoppaan vihreälle listalle

WWF Suomen julkaisemassa kuluttajan kalaoppaassa suomalainen kirjolohi nousi vihreälle listalle suositeltavien ja kestävien kalavalintojen joukkoon. Raisioagro on tehnyt yhdessä Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (RKTL) ja suomalaisten kalankasvattajien kanssapitkäjänteistä kehitystyötä kirjolohen rehujen ympäristövaikutusten pienentämiseksi ja alankestävän kehityksen varmistamiseksi.

*Hercules LP Opti
-konseptilla säästetään
luonnonkalakantoja.*

Suomalaisella rehulla tuotettu kirjolohi on myös huippuluokan terveysruokaa, jossa korkea laatu ja ravitsemussuositusten mukainen rasvahappokoostumus toteutuvat.

[Raisioagron kalarehujen sivut](#)

[WWF:n kalaopas](#)

Verkkokauppamyyni, viljat ja kasviöljyt

Raisioagron verkkokaupan kävijämäärä ja myynti kasvoivat selvästi vuonna 2014. Tuotevalikoimaa on laajennettu harkiten ja asiakkaiden tarpeita vastaavasti. Vuonna 2014 avattiin myös kaikille avoin verkkokauppa. Raisioagro jatkaa verkkokaupan aktiivista kehittämistä.

Tuotantopanokset ja verkkokauppa

Raisioagron verkkokauppamyyni kasvoi vuodessa lähes kolmanneksen. Verkkokaupan kävijämäärä kasvoi lähes 50 prosenttia vertailuvuodesta. Verkkokaupan tuotevalikoimaan kuuluu rehujen lisäksi laaja valikoima tuotantopanoksia ja -tarvikkeita, lannoitteita, kasvinsuojeluaineita ja polttoöljyjä.

Vuonna 2014 kalanrehujen verkkokauppamyyni kasvoi voimakkaasti. Tuotantopanosten ja -tarvikkeiden myynti laski hieman kokonaisuutena, mutta polttonesteiden myynti kasvoi selvästi. Lannoitemyynti laski voimakkaasti loppuvuonna hintojen nopean nousun seurauksena.

*Verkkokauppamyyni
vahvassa kasvussa.*

Alkuvuodesta 2014 Raisioagro avasi kaikille avoimen verkkokaupan.

Verkkokaupalla on Raisioagron asiakaslähtöisessä strategiassa suuri merkitys: asiakkaille verkkokaupan on

tarkoituksena olla asiointi- ja tiedonhakukanava ja tulevaisuudessa myös digitaalisten palveluiden käyttöliittymä. Verkkokauppa tarjoaa kasvavan tietokannan kautta muodostuvaa kilpailuetua, joka perustuu asiakkaiden ostokäyttäytymisen ja tarpeiden tunnistamiseen.

Raisioagron verkkokauppa

Kasviöljyt

Raisioagro päätti yt-neuvottelujen tuloksena marraskuussa 2014 lopettaa kasviöljyn puristamisen. Kasviöljytehdas oli ollut seisokissa tammikuusta 2014 lähtien ja henkilöstö lomautettuna.

Viljat

Viljan kysyntä Suomen markkinoilla suhteessa rehun kulutukseen oli ennallaan, mutta Raisioagron lopetettua sian- ja siipikarjanrehujen valmistuksen pieneni rehuviljojen tarve Raision yksikössä. Sen sijaan Kouvolan ja Ylivieskan tehtailla rehuviljojen ostaminen jatkuu normaalisti.

Raisio vei viljoja lähes 30 prosenttia enemmän kuin vuonna 2013. Suurimmat vientimaat olivat Espanja ja Ruotsi. Määrällisesti eniten vietiin mallasohraa ja vehnää.

Raisioagro hankkii viljoja omaan käyttöön, välitykseen ja vientiin.

Tutkimus ja tuotekehitys

Raision kuluttajatoimintojen lähtökohtana on asiakkaiden tarpeiden mukaiset hyvän makuiset, terveelliset, ekologiset ja turvalliset tuotteet. Raision rehuissa hyödynnetään laajasti innovaatioita ja teknologioita, joilla kotieläintuotannon tehokkuutta ja kannattavuutta kyetään parantamaan samalla, kun ympäristövaikutuksia voidaan pienentää.

Vastuullisten ja ympäristöä säästävien tuotteiden merkitys osana yrityksen liiketoimintaa kasvaa edelleen, sillä me kuluttajat haluamme yhä enemmän tietoa raaka-aineiden ja tuotteiden alkuperästä, turvallisuudesta, tuotantotavoista sekä ympäristövaikutuksista. Osana tätä vuosikertomusta julkaisemme myös Raision yritysraportin, jossa käsitellään Raision toimintaa vastuullisuuden näkökulmasta.

Raisio on aktiivisesti mukana elintarvikkeisiin ja rehuihin liittyvien tuotantoketjujen kehittämisessä ja tehostamisessa. Esimerkiksi kotieläintuotannon hyötysuhteen parantaminen on globaali haaste. Meidän mielestämme monet elintarvike- ja agrosektoreihin liittyvät globaalit haasteet voidaan kestävästi kehitystä tukevilla innovaatioilla kääntää mahdollisuuksiksi. Meillä Raisiossa on jo tällaisia innovaatioita.

Benecol

Tuoreet tutkimustulokset vahvistavat entistäkin selkeämmin veren LDL-kolesterolipitoisuutta koskevat tavoitteet: mitä alempi, sen parempi ja mitä aikaisemmin, sitä parempi.

EU-komissio hyväksyi Raision uuden terveystieteellisen kasvistanoliesteriä sisältävistä tuotteista. Terveystieteellisen mukaan 2,5–3,0 grammaa kasvistanolia päivässä alentaa kolesterolia 10,0–12,5 prosenttia.

Raisio sai pitkien regulaatioprosessien jälkeen uusia viranomaislupia lisätä kasvistanoliesteriä elintarvikkeisiin muutamissa Aasian maissa. Raisio on tehnyt vuosia aktiivista työtä laajentuakseen uusille markkina-alueille Aasiassa ja jatkaa partnereidensa kanssa Benecol-tuotteiden lanseerauksien valmistelua.

Vaihtelua kolesterolia alentavien terveystieteellisten elintarvikkeiden valikoimaan toivat syksyllä lanseeratut Benecol-jogurtit.

Välipalat

Suomessa tuotekehitys keskittyi uusien kuluttajalähtöisten välipalojen ja aamiaistuotteiden kehittämiseen Pohjois-Euroopan markkina-alueelle. Raisiolla on laaja valikoima terveellisiä ja ekologisia välipaloja.

Viime vuosina yksi suurimmista kuluttajatrendeistä ovat olleet proteiinipitoiset tuotteet. Riittävän proteiinimäärän saamisella aamupalasta on osoitettu olevan merkittävä rooli kokonaisvaltaisessa painonhallinnassa. Tähän kuluttajatrendiin kehitettiin Elovena Plus proteiinipitoiset annospikapuurot.

Raisiolla on laaja valikoima terveellisiä ja ekologisia välipaloja.

Yhteistyössä Muumi-tuotemerkin kanssa Elovena toi markkinoille uudet, terveelliset välipalakeksit ja annospikapuurot, jotka on suunniteltu erityisesti lasten tarpeisiin.

Tutkimustoiminnassa painottui kauran erityisominaisuuksiin sekä uusiin raaka-aineisiin liittyvä tutkimus. Tutkimustuloksia hyödynnetään osana tuotekehitysprojekteja esimerkiksi lopputuotteen parempien ominaisuuksien saavuttamiseksi tai paremman säilyvyyden takaamiseksi.

Panostus tutkimukseen ja tuotekehitykseen

Konsernin tutkimuksen ja kehityksen kulut olivat 6,6 (6,4 vuonna 2013) miljoonaa euroa, mikä on 1,3 (1,1) prosenttia liikevaihdosta. Brändit-yksikön tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut olivat 5,7 (4,9), Raisioagron 0,8 (0,5) ja muiden toimintojen 0,0 (0,9) miljoonaa euroa. Benemilkin kehitysmenoja on aktivoitu taseeseen 0,6 (0,3) miljoonaa euroa.

Raisioagro

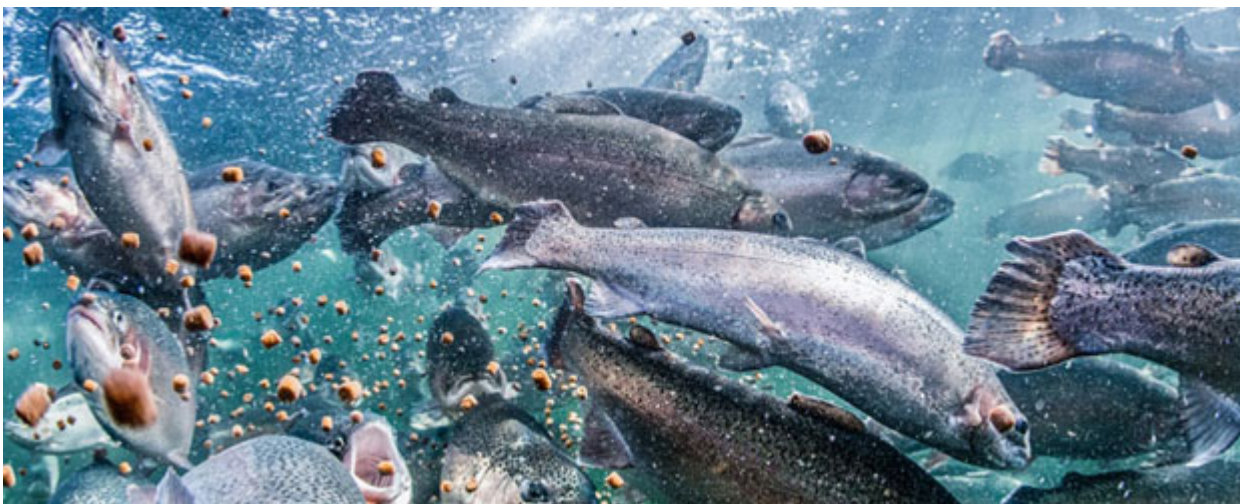

Painopiste Benemilk-rehuissa

Raisioagron tuotekehityksen ja tutkimuksen pääpaino oli Benemilk-rehuissa. Syksyllä 2014 Benemilk-rehujen tuotevalikoimaa uudistettiin siten, että rehut täydentävät entistäkin paremmin eri laatuista säilörehuja.

Benemilk-rehuilla tehdyt tieteelliset kokeet sekä käytännön tilaseuranta osoittavat, että Benemilk lisää maitotuotosta ja parantaa maidon pitoisuuksia. Tilaseurannasta saatavat tulokset ovat yhdenmukaiset tieteellisistä tutkimuksista saatujen tulosten kanssa. Raisioagro jatkaa Benemilk-rehuihin liittyviä kotimaisia ja kansainvälisiä tieteellisiä tutkimuksia, tilaseurantaa ja uusien Benemilk-tuotesovellusten kehittämistä.

*Benemilk on Raision
huippuinnovaatio*

Hercules LP Opti -konseptin teho ja toimivuus todennettiin asiakkaiden kalankasvatustiloilla. Rehut vähentävät

kirjalohekasvatuksen fosforipäästöjä yli neljänneksellä ja säästävät luonnonkalakantoja, koska noin puolet rehun sisältämästä kalaöljystä korvataan Opti-ruokintakonseptissa rypsiöljyllä. Kalanrehusektorin tutkimustoiminnassa keskitytään uusien valkuaisraaka-aineiden käyttökelpoisuuden selvittämiseen.

*Kestävää kehitystä tukeva
Hercules LP Opti -konsepti
on käytössä lähes kaikilla
Raision asiakkailla.*

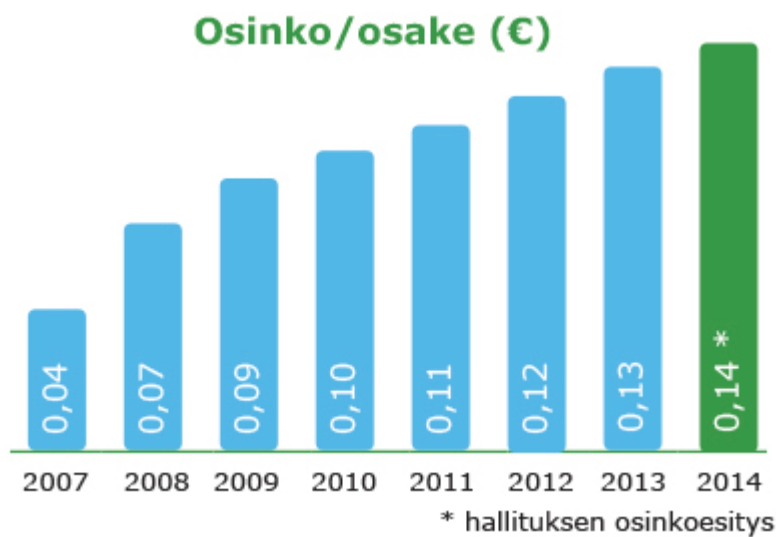
Raision vuosi 2014

Raisio jatkoi kasvustrategiansa toteutusta myös vuonna 2014. Benecol-liiketoiminnan osto Johnson & Johnson -yhtiöiltä marraskuussa 2014 oli Raisiolle tärkeä. Toisaalta myös Raision vahvojen liiketoimintojen hyvä kehitys jatkui.

Raisiolle vuosi 2014 oli kaksijakoinen. Vuoden kahden viimeisen kvartaalin liiketulos oli kuitenkin vertailukausia parempi ja Raisio palasi takaisin parantamisen trendille. Raisioagro toteutti merkittävän uudelleenorganisoinnin ja keskittyy naudan- ja kalanrehuihin, viljakauppaan ja verkkokauppaan. Raision huippuinnovaation Benemilkin kansainvälinen kaupallistaminen etenee suunnitellusti.

Hyvälle osinkohistorialle jatkoa

Raisio hallituksen osinkoesitys yhtiökokoukselle on 0,14 euroa osakkeelta. Raision maksama osinko on noussut yhtämittaisesti vuodesta 2007.

Yrityssostot 2014

Raisio osti 19.11.2014 Johnson & Johnson -yhtiöiden Benecol-liiketoiminnan Isossa-Britanniassa, Irlannissa ja Belgiassa sekä muutti sopimusta Benecolin Pohjois-Amerikan markkinoista. Yrityskauppa täytti kaikki Raision yritysostoilleen asettamat kriteerit ja mahdollistaa Benecol-liiketoiminnan kehittämisen omista lähtökohdista ensi kertaa sitten vuoden 1997.

Hankinnan arvioidaan lisäävän Raision liiketulosta vuositasolla noin 9 miljoonalla eurolla. Vuonna 2013 J&J:n Euroopan ja USA:n Benecol-liiketoiminnan liikevaihto oli lähes 76 miljoonaa euroa, josta Ison-Britannian ja Irlannin osuus oli noin 85 prosenttia. Kauppahinta liiketoiminnasta ja varastoista oli 88,5 miljoonaa euroa ja se suoritettiin kaupan kohteen siirtyessä Raisiolle. Pääosa kauppahinnasta kohdistui aineettomiin oikeuksiin. Raision liikearvo kasvoi kaupan myötä noin 53 miljoonalla eurolla.

Raisio osti Johnson & Johnsonin Benecol-liiketoiminnan

- Kauppa toteutui 19.11.2014
- Kaupan myötä Raisiolle palautui Benecol-liiketoiminta Isossa-Britanniassa, Irlannissa, Belgiassa ja USA:ssa
- EBIT-vaikutus noin 9 milj. euroa vuodessa
- J&J:n Benecol-liikevaihto 2013 lähes 76 milj. euroa
- Kauppahinta 88,5 milj. euroa
- Yrityssosto täyttää Raision yritysostojen kriteerit

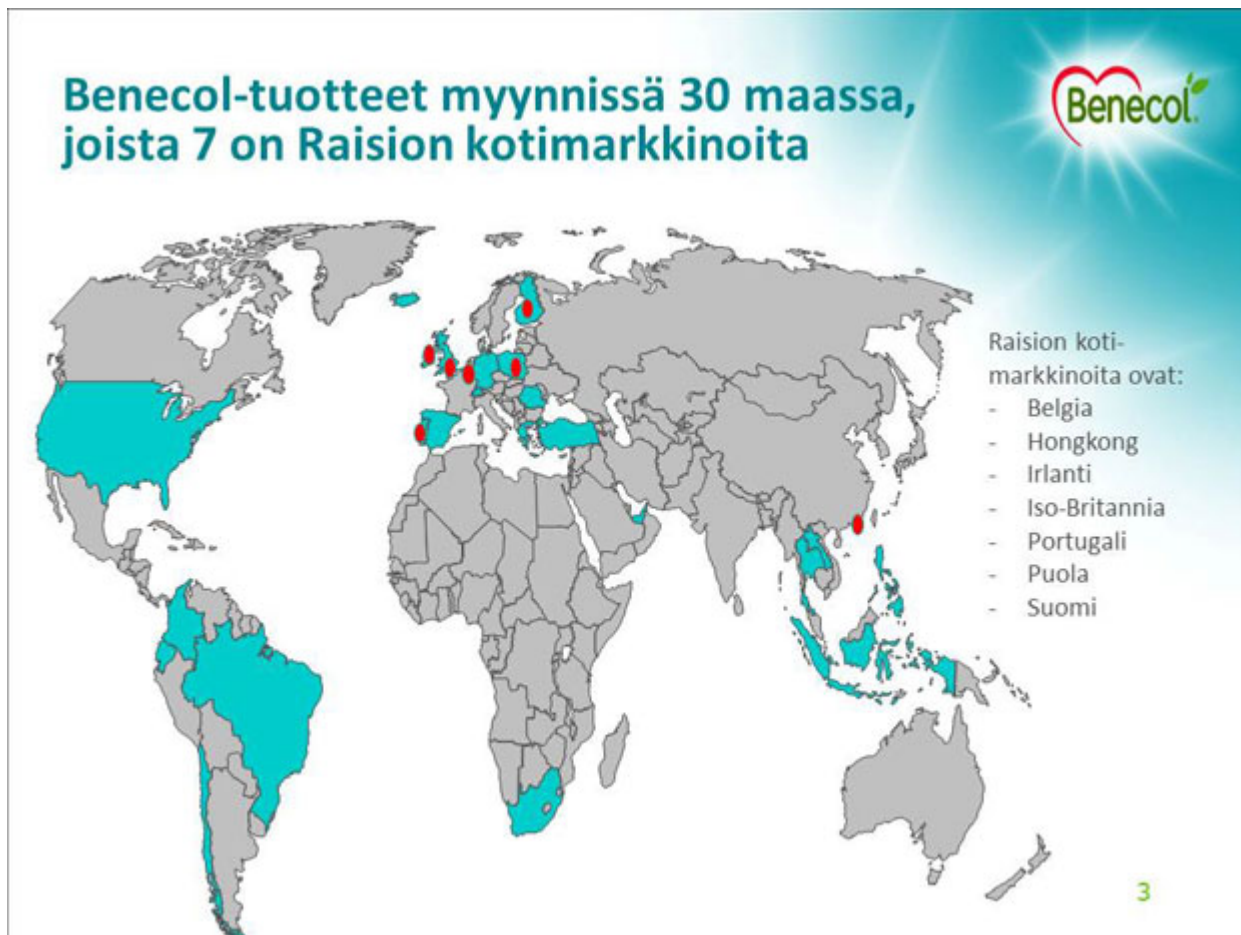
Yrityskauppa oli Raisiolle tärkeä ja hyvä hankinta.

Cilag GmbH Internationalilla on ollut yksinoikeus markkinoida ja myydä Benecol-tuotteita Isossa-Britanniassa,

Irlannissa ja Belgiassa. Kaupan myötä Raisiolle palautuivat Cilag GmbH Internationalin hallussa olevat oikeudet Benecol-tavaramerkkiin sekä kasvistanoliesteripatentteihin. USA:n liiketoiminta sisältyy kauppaan, mutta McNEIL-PPC, Inc. jatkaa Raision lisenssikumppanina toistaiseksi. Sopimusmuutos mahdollistaa USA:n Benecol-liiketoiminnan palautumisen Raisiolle tai Raision mahdolliselle uudelle lisenssikumppanille. Sekä Cilag GmbH International että McNEIL-PPC ovat osa Johnson & Johnson -konsernia.

Toteutettava järjestely täytti Raision yrityskaupoille asettamat kriteerit ja on yhtiön terveellisiin ja ekologisiin välipaloihin keskittyvän vision mukainen. Myös järjestelyn EV/EBITDA -kerroin on Raision yrityskaupoille asettaman tavoitetaso mukainen. Ison-Britannian, Irlannin ja Belgian Benecol-liiketoiminnan ostaminen sekä USA:ta koskevan sopimuksen muuttaminen tukevat vahvasti Raision brändiliiketoiminnan kasvustrategiaa. Raision pitkän aikavälin strategisia tavoitteita ovat Benecol-tuotteiden kilpailukyvyyn vahvistaminen nykyisillä markkinoilla, laajentuminen uusille markkinoille sekä uusien tuotteiden innovointi.

Ostetun liiketoiminnan integrointi osaksi Raisiota toteutui suunnitellusti. Benecol-tuotteiden toimitukset jatkuivat ilman keskeytyksiä ja myynti on hyvällä tasolla.

Strategiset tavoitteet

Raisio visio on olla ekologisten ja terveellisten välipalojen edelläkävijä johtavilla brändeillä sekä kestäväen ruokaketjun aktiivinen kehittäjä. Yhtiön strategiset tavoitteet rakentuvat tämän vision pohjalta.

Raision strategian ydin muodostuu kokonaisuudesta, johon kuuluvat innovaatiot sekä terveelliset ja ekologiset välipalat.

INNOVATIIVISUUS +

HEALTH - Terveellisyys

ECOLOGY - Ekologia

MOBILE FOOD - Välipalat

= RAISION HEM-STRATEGIA

Raision toiminnot on jaettu kahteen yksikköön: Brändeihin ja Raisioagroon. Brändeihin kuuluu välipalat, Benecol, Benemilk ja makeiset. Raisioagroon kuuluvat naudan- ja kalanrehut, viljakauppa ja verkkokauppa.

	Brändit	Raisioagro
Avainluvut 2014	<ul style="list-style-type: none"> • Liikevaihto 306 M€ • EBIT 36 M€ 	<ul style="list-style-type: none"> • Liikevaihto 202 M€ • EBIT 3 M€
Tuotteet	<ul style="list-style-type: none"> • Nopeakiertoiset kuluttajatuotteet (FMCG) • Terveelliset ja ekologiset välipalat 	<ul style="list-style-type: none"> • Naudan- ja kalanrehut • Tuotantopanokset ja -tarvikkeet • Viljakauppa
Toimintatapa	<ul style="list-style-type: none"> • Kuluttajille • Kansainvälistä 	<ul style="list-style-type: none"> • Suoraosto ja -myynti • Paikallista
Kilpailuedut	<ul style="list-style-type: none"> • Brändit • Innovaatiot • IPR 	<ul style="list-style-type: none"> • Ruokintaosaaminen • Verkkokauppa • Innovaatiot

Keskittymistä, tehostamista ja kannattavaa kasvua

Kasvujaksonsa aikana Raisio on toteuttanut useita yritysostoja ja kasvanut erityisesti Isossa-Britanniassa. Yhtiö on myös luopunut liiketoiminnoista, jotka eivät ole yhtiön strategian ytimessä ja joiden kehittämiseksi muilla toimijoilla on hyvät mahdollisuudet. Raision kasvujaksonsa aikana toteuttamat yritysostot ovat kasvattaneet merkittävästi liikevaihtoa ja liiketuloa.

Raision liikeluoksen kehitys ja yrityskaupat

(EBIT ilman kertaeriä)

Vuoden 2014 merkittävin investointi oli Benecol-liiketoiminnan osto Johnson & Johnson-yhtiöiltä marraskuussa 2014. Yritysosto täytti kaikki Raision yritysostoilleen asettamat kriteerit ja mahdollistaa Benecol-liiketoiminnan kehittämisen omista lähtökohdista ensi kertaa sitten vuoden 1997. Benecol-liiketoiminnan pitkän aikavälin strategisia tavoitteita ovat Benecol-tuotteiden kilpailukykyyn vahvistaminen nykyisillä markkinoilla, laajentuminen uusille markkinoille sekä uusien tuotteiden innovointi.

Myös vuosi 2014 oli Raision bränditoiminnoissa keskittymisen ja tehostamisen vuosi. Toteutimme useita toiminnan tehostamiseen liittyviä toimenpiteitä ja investointeja. Investoinneista merkittävimmät olivat Ison-Britannian välipalapatukoiden ja makeistuotannon valmistuksen siirrot toisille tehdaspaikkakunnille lopetettavilta tehtailta.

Välipalapatukoiden valmistus keskitettiin Newportin tehtaalle Isossa-Britanniassa. Tuotannon siirron aiheuttamien

Benecol-liiketoiminnan osto J&J –yhtiöiltä oli Raisiolle hyvä ja tärkeä kauppa.

alkuvaikeuksien jälkeen Raisio pääsee toteuttamaan tavoitettaan kasvaa yhdeksi Euroopan merkittävimmistä välipalapatukoiden valmistajista. Newportin tehtaan tuotannon joustavuus ja tuotteiden korkea laatu avaavat mahdollisuuksia täysin uudentyypeisille, kuluttajien tarpeiden mukaisille tuotteille.

Isossa-Britanniassa sijainneen Skegnessin tehtaan sulkemisen myötä pehmeiden hedelmämakeisten tuotanto keskitettiin Tšekkiin. Toteutettujen investointien myötä Raisiolla on hyvät mahdollisuudet kasvuun.

Raisioagrolla uusi kasvun innostaja -strategia

Uudistetun strategian ohjaamana Raisioagro keskittyi niihin maatalouden osa-alueisiin, joissa menestys perustuu ruokinnan ja kasvinviljelyn erikoisosaamiseen ja innovaatioihin. Raisioagron tehtävänä on auttaa asiakkaitaan tuottamaan kuluttajille terveellistä ruokaa tehokkaasti, kannattavasti ja kestävästi.

Keskittymisen tavoitteena on vahvistaa sekä Raisioagron että sen strategisten brändien asemaa asiakkaiden ja sidosryhmien keskuudessa. Benemilk ja Hercules LP Opti ovat konkreettisia esimerkkejä Raisioagron erikoisosaamisesta ja innovaatiokyvystä. Valintoja ohjaa ensisijaisesti asiakkaiden tarpeet. Jatkossa kehityspanokset suunnataan entistä voimakkaammin strategisesti valittuihin kohteisiin eli naudan- ja kalanrehuihin sekä kasvinviljelyyn.

Raisio on erittäin aktiivinen innovoija elintarvikeketjun globaalien haasteiden ratkaisemiseksi. Olemme viime vuosien aikana kyenneet tuottamaan keksintöjä, joilla parannetaan kotieläintuotannon hyötysuhdetta kannattavasti. Raisio jatkaa maailmanparannusta, koska meillä on kykyä, halua ja osaamista luoda innovaatioita, joilla elintarvikeketjun kannattavuutta ja tehokkuutta kyetään parantamaan kestävästi.

*Raisiolta ratkaisuja myös
globaaleihin haasteisiin*

Pienet ja kasvavat segmentit

Raisiolla on myös liiketoimintoja, kuten lähes 100 miljoonan euron makeisbisnes, jotka täydentävät visiotamme olemalla markkina-alueillaan hyvä ja kannattava business ja joissa visiomme mukaista tavoitetta kyetään tukemaan asiakkaiden tarpeiden mukaisella kehitystyöllä.

Raisiolla on kyky reagoida nopeasti markkinoilla ja kysynnässä tapahtuviin muutoksiin varmistaen samalla liiketoiminnan kannattavuuden. Tästä hyvä esimerkki on Nordic-hiutaleiden vuonna 2014 kasvanut kysyntä Venäjän taloustilanteesta huolimatta. Raisioagron tavoitteena on kasvattaa rehuvientiä Venäjälle.

Ambitio kasvujakson lopussa

Raisio jatkaa vuonna 2010 alkaneen kasvujaksonsa toteuttamista. Tavoitteena on kasvaa yritysostoin ja organisaation avulla. Raisio on edelleen aktiivinen yritysostojen rintamalla.

BRÄNDIT

Kasvu

- Liikevaihto: 500 M€
- EBIT-marginaali: +10 %

RAISIOAGRO

Kannattavuus

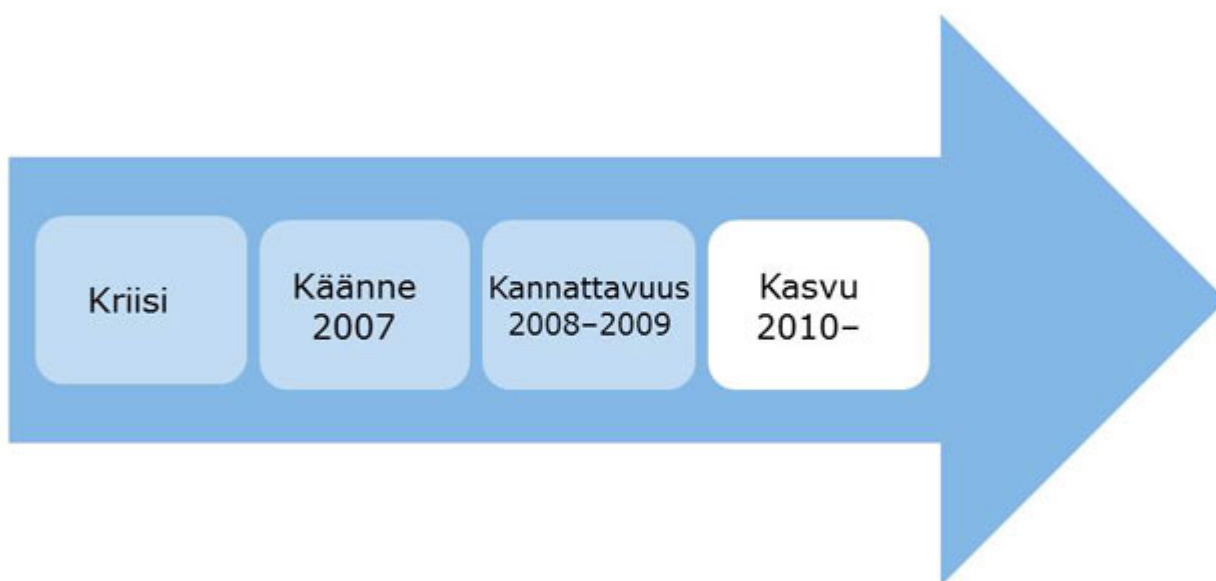
- EBIT: 0 → 5 → 10 M€

Strategiset jaksot

Raision toiminta vuosina 2007-2014 voidaan jakaa kolmeen strategiseen jaksoon. Käänteeseen ja kannattavuuden parantamisen jälkeen Raisio siirtyi vuonna 2010 kasvun jaksoon, joka jatkuu edelleen. Vuonna 2014 toteutettu Benecol-liiketoiminnan osto Johnson & Johnson -yhtiöiltä oli Raisiolle tärkeä ja hyvä kauppa, joka antaa mahdollisuudet kehittää Benecolia Raision omista lähtökohdista.

Raision strategiset jaksot

Vuosi 2014: Kasvujakso jatkui

Raisio osti 19.11.2014 Johnson & Johnson -yhtiöiden Benecol-liiketoiminnan Isossa-Britanniassa, Irlannissa ja Belgiassa sekä muutti sopimusta Benecolin Pohjois-Amerikan markkinoista. Hankinnan arvioidaan lisäävän Raision liikeluostoa vuositasolla noin 9 miljoonalla eurolla. Ostetun liiketoiminnan integrointi osaksi Raisiota toteutui suunnitellusti. Benecol-tuotteiden toimitukset jatkuivat ilman keskeytyksiä ja myynti on hyvällä tasolla.

Pörssitiedote 19.11.2014: Raisio osti Benecol-liiketoiminnan Johnson & Johnson -yhtiöiltä

Raision EBIT 2007-2014

(EBIT ilman kertaeriä)

Raision kasvujaksonsa aikana toteuttamat yrityskaupat ja tietyistä liiketoiminnoista luopuminen ovat parantaneet yhtiön liikutulosta selvästi.

Vuodet 2010-2013: Kasvu

Raision tärkein tavoite on kannattava kasvu yritysostoin ja orgaanisesti. Vaikka Raision kolmen strategisen jakson haasteet ovat olleet hyvin erilaisia, yhteistä menestymiselle jokaisella jaksolla on ollut kyky havaita mahdollisuudet ja hyödyntää niitä tehokkaasti sekä sopeuttaa toiminta ripeästi liiketoimintaympäristön merkittäviin ja nopeisiin muutoksiin.

Raisio on osoittanut kykynsä tehdä onnistuneita yritysostoja. Toteutetuissa kaupoissa täyttyivät Raision yritysostoilleen asettamat kriteerit. Vuosina 2010-2013 Raisio on toteuttanut neljä yritysostoa, joista kaksi suurinta Isossa-Britanniassa, yksi Puolassa ja yksi Tšekissä.

Kasvujakson aikana velattomin kauppahinnoin toteutetuista yli 200 miljoonan euron yritysostoista huolimatta Raisio oli jälleen nettovelaton yhtiö. Tämä antoi Raisiolle hyvät mahdollisuudet jatkaa kasvujakson toteuttamista strategiansa mukaisesti.

Yritysostot ja -myynnit 2010-2013

Raisio myi non-dairy -liiketoimintansa käyttömaisuuden sekä Nordic Milkfreedom ja Soygurt-brändit norjalaiselle Kavlille 5.3.2013 allekirjoitetulla sopimuksella. Liiketoiminta siirtyi uudelle omistajalle 9.5.2013.

Raisio myi ja luovutti 18.4.2013 allekirjoitetulla sopimuksella Yhdysvalloissa sijaitsevan esteröinti-laitoksensa yhdysvaltalaiselle Avoca Inc:lle. Raisiolle Summervillen tehdas toimi varalaitoksena, jota ajettiin pienellä volyyminä.

Vuonna 2012 tehtaan liikevaihto ilman kasvistanoliesterin valmistusta oli noin 3,2 miljoonaa euroa.

Raisio osti 13.11.2012 tšekkiläisen Candy Plus -makeisyhtiön. Kohteen velaton kauppahinta oli 20,5 miljoonaa euroa ja se sisälsi uuden 2,3 miljoonan euron investoinnin täytelakritsilinjaan. Raisio suoritti kauppahinnan kassavaroistaan. Yritysosto täydentää Raision Isosta-Britanniasta hankkimaa kannattavaa makeisliiketoimintaa. Raisio osti 20.3.2012 puolalaisen Sulma sp. z o.o:n pasta- ja suurimoliiketoiminnan, siihen kuuluvat immateriaalioikeudet sekä käyttö- ja vaihto-omaisuuden. Kaupan arvo oli 2,4 miljoonaa euroa (9,8 miljoonaa Puolan zlotya).

1.7.2011 Raisio myi mallasliiketoimintansa Viking Malt Oy:lle ja jatkoi mallasohran sopimusviljelyttämistä. Mallasliiketoiminnan myyminen oli osa Raision toimintojen virtaviivaistamista, sillä synergiat Raision muiden liiketoimintojen kanssa olivat vähäiset. Kauppahinta oli 17 miljoonaa euroa ja Raisio kirjasi kaupasta noin viiden miljoonan euron kertaluonteisen voiton.

Kasvujaksonsa aluksi vuosina 2010 ja 2011 Raisio vahvisti jalansijaansa Isossa-Britanniassa ostamalla Glistenin ja vuotta myöhemmin Big Bear -yhtiön. Molempien yhtiöiden tuotevalikoimassa oli aamiais- ja välipalatuotteita sekä makeisia. Raisio on uudelleenorganisoinut ja keskittänyt toimintaa vuosien myötä.

Vuodet 2008-2009: Kannattavuus

Vuosien 2008 ja 2009 kannattavuusjakson aikana Raisio keskittyi kannattavuuden parantamiseen. Siihen tähtäävistä toimenpiteistä merkittävimpiä olivat tuotevalikoiman uudistaminen kuluttajien tarpeita vastaavaksi ja liiketoiminnan prosessien tehostaminen. Raisio toteutti uutuustuotelanseerauksia kotimarkkina-alueillaan ja valmisteli etenemistä uusille markkina-alueille ja uusiin tuotekategorioihin. Myös yhtiön Itä-Euroopan elintarviketoimintoja rationalisoitiin kannattavuuden parantamiseksi.

Vuonna 2009 Raisio myi margariiniliiketoimintansa Bungelle. Margariiniliiketoiminnan myynnin myötä Raisio keskittyi strategisesti entistä selkeämmin viljapohjaisiin tuotteisiin ja sai lisäresursseja muiden liiketoiminta-alueiden kehittämiseen. Kannattavuusvaiheen lopussa Raisio on noussut Suomen kannattavimmaksi pörssilistatuksi elintarvikeyhtiöksi.

Vuosi 2007: Käänne

Vuoden 2007 käännejakson aikana Raisio luopui tappiollisista liiketoiminnoistaan, kuten perunaliiketoiminnasta ja diagnostiikkaliiketoiminnasta, sekä myi erikoisrehuja valmistavan yhtiön ja osuutensa puolalaisesta meijerialan yrityksestä. Myös organisaatiota virtaviivaistettiin ja toimintoja tehostettiin.

Benecol-brändiin ja kasvistanoliesteriin liittyvien oikeuksien palautuminen pitkäaikaiselta yhteistyökumppanilta McNeililtä antoi Raisiolle mahdollisuuden keskittyä oman liiketoiminnan ja tuotesovellusten kehittämiseen.

Liiketoiminnan riskit

Maailmantalouden arvioidaan kasvavan maltillisesti, mutta laaja-alaisesti vuonna 2015. Euroalueella toipumista vauhdittaa selvästi heikentynyt euron arvo, mutta keskeisin kasvun lähde on yksityinen kulutus. Suomessa yksityisen kulutuksen näkymä kuitenkin on ankea - kuluttajien ostovoima heikkenee ja varovaisuus jatkuu. Isossa-Britanniassa talouden kasvu jatkuu ja yksityinen kulutus kasvaa. Venäjän talouden heikentyminen jatkuu. Raisio arvioi päivittäistavaramarkkinoiden edelleen pysyvän suhteellisen vakaina verrattuna muihin toimialoihin.

Venäjän ja Ukrainan kriisi on lisännyt sikäläisen liiketoimintamme riskejä, mutta esimerkiksi myyntisaamisten määrää on onnistuttu pienentämään. Raisio seuraa tarkasti tilanteiden kehittymistä ja yhtiöllä on kyky sopeuttaa toimintansa muuttuviin tilanteisiin nopeasti.

EU-alueen maitokiintiö poistuu käytöstä maaliskuussa 2015.

Maitotuotteiden kysynnän kasvaessa maailmanlaajuisesti korostuu maitoketjun toimijoiden kyky innovoida kuluttajien tarpeiden mukaisia tuotteita ja parantaa maidontuotannon hyötysuhdetta. Benemilkin kaltaiset huippuinnovaatiot ovat Raision mielestä tulevaisuuden menestyksen avaimia.

Raaka-ainehintojen volatiliteetin arvioidaan pysyvän korkealla tasolla. Matala talouskasvu ja mahdollisesti hyvin onnistuvat sadot saattavat rauhoittaa hintakehitystä, mutta toisaalta ilmaston lämpenemisen aiheuttamat ääri-ilmiöt aiheuttanevat nopeita muutoksia maataloushyödykkeiden sato-odotuksissa ja hintatasossa. Riskienhallinnan merkitys sekä arvon että volyymin osalta säilyy kannattavuuden näkökulmasta olennaisen tärkeänä.

Raision kasvujakso on murrosvaihe, jonka aikana monia yrityksen toimintatapoja kehitetään ja liiketoimintojen johtaminen on merkittävästi normaalitilannetta haastavampaa. Kasvu- ja rationalisointihankkeet voivat edelleen tuoda yhtiön kokoon nähden merkittäviä kustannuksia.

Innovaatiot Raisionkin tulevaisuuden menestyksen avaimia.

Raaka-ainehintojen volatiliteetin hallinta on tärkeä osa riskienhallintaa.

Riskienhallinta

Raision riskienhallintapolitiikassa on määritelty riskienhallinnan tavoitteet, periaatteet ja vastuut. Raisiossa riskit on jaettu operatiivisiin ja strategisiin riskeihin sekä rahoitus- ja vahinkoriskeihin. Riskienhallinta on Raisiossa osa jokapäiväistä toimintaa ja päätöksentekoa.

Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa ja arvioida merkittävät ulkoiset ja sisäiset epävarmuustekijät, jotka voivat uhata strategian toteuttamista ja tavoitteiden saavuttamista.

Raisiossa toteutettavan riskienhallinnan tavoitteita ovat:

- Tunnistaa ja arvioida strategian kannalta merkitykselliset riskit.
- Hyödyntää liiketoiminnan mahdollisuudet riskit tiedostaen.
- Varmistaa liiketoiminnan jatkuvuus.
- Varmistaa toiminnan ja tuotteiden turvallisuus.

Elintarvikkeita ja niiden ainesosia sekä rehuja valmistavan konsernin riskienhallinnassa turvallisuudeltaan puutteellisten tuotteiden aiheuttamat vahingot ja niihin liittyvät vastuuriskit ovat keskeinen aihe. Tunnistettuja riskejä pyritään mahdollisuuksien mukaan poistamaan, vähentämään, välttämään ja hyödyntämään.

Riskienhallinta on osa konsernin jokapäiväistä toimintaa. Erityinen paino on ennaltaehkäisevällä toiminnalla ja sen kehittämisellä. Liiketoimintayksiköt toteuttavat käytännön riskienhallintatyötä riskienhallintapolitiikan ja konsernin ohjeiden mukaisesti. Operatiivinen vastuu riskienhallinnasta on jokaisen yksikön ja toiminnon johdolla. Yksiköt kartoittavat ja tunnistavat riskejä muun muassa vuosisuunnittelun yhteydessä. Myös kriisitilanteissa toimimiseen sekä kriisiviestintään on valmistauduttu.

Riskienhallinnan kehittämisessä käytetään myös ulkopuolisia neuvonantajia. Riskienhallintatoiminto vastaa koko konsernin käsittävistä vakuutusohjelmista. Vakuutusten kattavuutta arvioidaan muun muassa toimipaikkojen riskikartoituksen yhteydessä.

Riskienhallintatoiminto vastaa riskienhallinnan koordinoinnista, kehittämisestä ja seurannasta ja raportoi talousjohtajalle. Samoin liiketoimintojen controller-funktiot raportoivat talousjohtajalle riskienhallintaan liittyvissä asioissa. Liiketoimintayksiköt ja palvelufunktiot, kuten rahoitus, raportoivat keskeisistä riskeistään johtoryhmälle. Sisäisen valvonnan havainnoista ja liiketoiminnan riskeistä raportoidaan hallitukselle osana kuukausittaista taloudellista raportointia.

Näkymät 2015

Raisio ennakoi liikevoittonsa palautuvan pitkäaikaisen trendinsä mukaiseen kasvuun. Ohjeistus koskee koko vuotta 2015 ja se julkistettiin 12.2.2015 annetussa tilinpäätöstiedotteessa.

Raisiolle katsausvuosi 2014 oli kaksijakoinen. Alkuvuoden heikko tuloskehitys oli poikkeus, joka kyettiin korjaamaan nopeasti vuoden toisella puoliskolla. Raisio ylsi vuoden kahdella viimeisellä neljänneksellä vertailukausia parempaan liiketulokseen, mikä osoittaa Raision palanneen takaisin parantamisen trendille. Raisio on yksi niistä harvoista suomalaisyrityksistä, jotka ovat viimeisten kahdeksan vuoden aikana lähes joka kvartaalilla pystyneet parantamaan kannattavuuttaan vertailukaudesta.

Raisio palasi loppuvuonna 2014 takaisin parantamisen trendille.

Yritysvastuu

Raisio sinua varten

VUONNA 2014

myimme tuotteita lähes
60 eri maahan

noin **115 000**
lypsylehmää tuotti maitoa
Raisioagron laadukkailla
rehuilla

tiimissämme lähes
1 900 työntekijää

Benecol-tuotteita nautittiin
yhteensä huikeat
yli 400 miljoonaa
päivittäisannosta

osingon
yhtämittäinen
nousu vuodesta 2007

omaa tuotantoa **4** maassa

H

HEALTH -
Terveellisyys

E

ECOLOGY -
Ekologia

M

MOBILE FOOD -
Välipalat

TERVEELLISYYS

Elintarvikkeet

Nauti maukaasta ruoasta ja voi hyvin

Hyvinvointi on monen tekijän summa. Ruoka, liikunta ja elämäntilanne vaikuttavat kokonaisuuteen. Hyvä ruoka syntyy maukaista raaka-aineista, kullekin sopivista vaihtoehdoista ja valintoja helpottavasta tiedosta. Raisiolla on monipuolinen valikoima maistuvia ja kasvipohjaisia tuotteita.

Ravintoaineet tasapainossa

Sokereita esiintyy luonnostaan lähes kaikissa elintarvikkeissa. Eniten niitä on hedelmissä, marjoissa ja hunajassa. Sokereita tarvitaan antamaan elimistölle energiaa ja parantamaan esimerkiksi tuotteen säilyvyyttä.

- Raisiolla on monia vähäsokerisia vaihtoehtoja ja kehitämme jatkuvasti uutta.
- Aikuisella ravintosuositus on noin 50 grammaa sokeria päivässä.
- Liikunnan ja ravinnon suhde on painonhallinnan avainasia. Erityisen tärkeää se on lapsille. Raisio tekee pitkäaikaista järjestöyhteistyötä lasten liikkumisen ja terveellisen ravitsemuksen edistämiseksi.

Pakkaukset kertovat

Pakkausten tuotetiedot ja merkinnät auttavat sinua valitsemaan sopivimman tuotteen.

Gluteenittomat Provena Puhdaskaura-tuotteet kuljetetaan ja valmistetaan tiloissa, joissa ne eivät ole kosketuksissa muiden viljojen kanssa.

Raision Suomessa valmistetuissa elintarvikkeissa yli 40 prosentissa on sydänmerkki.

Rehut ja viljely

Raisio tutkii ja kehittää tulevaisuuden maatalouden innovaatioita, jotka tukevat kestävästä kehitystä ja parantavat asiakkaidenkin taloudellista tulosta.

Raisioagrossa yhdistyvät ruokinnan sekä kasvinviljelyn ammattitaito ja erikoisosaaminen.

INNOVAATIOT

Tutkimus ja tuotekehitys takaavat ajankohtaisen tiedon kasvinviljelystä ja eläinten ruokinnasta.

VILJELYNEUVONTA

Hyvin ajoitetut ja suunnitellut toimenpiteet kasvukaudella mahdollistavat laadukkaan sadon.

RUOKINTASUUNNITELMAT JA MITTARIT

Maidontuottajat ja kalankasvattajat saavat aina ajantasaista tietoa rehuseoksista ja ruokintamenetelmistä.

EKOLOGIA

Elintarvikkeet

Pakkaukset kertovat

Raisio merkitsi ensimmäisenä maailmassa kuluttajatuotteen pakkaukseen hiili- ja vesijalanjälkimerkit. Aloitimme Elovenan kaurahiutaleista. Olemme tähän mennessä merkinneet tiedot hiilijalanjäljestä yli 20 eri tuotteeseemme.

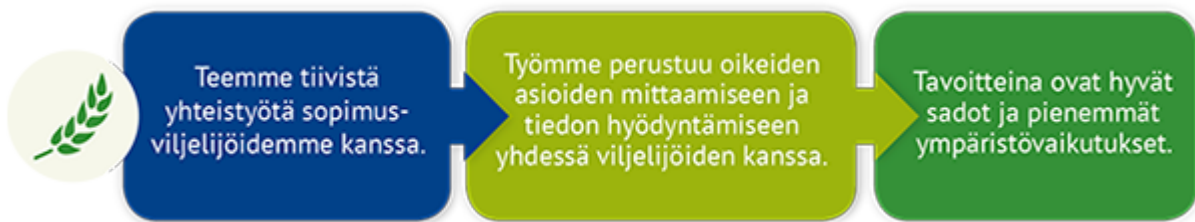
Kasvipohjaisella ruoalla on pieni hiilijalanjälki!

Rehut ja viljely

Parempi tuotos, pienemmät ympäristövaikutukset

VÄLIPALAT

Välipala on kokoaan suurempi asia

Elämänrytmi ja ruokailutottumukset ovat muutoksessa. Kuluttajilta saamamme palautteen mukaan moni voi paremmin nauttiessaan useamman pienen aterian päivässä muutaman ison sijaan. Koska välipaloja syödään mitä erilaisimmissa tilanteissa, niiden on oltava helposti käden ulottuvilla ja heti valmiita nauttaviksi. Arvioiden mukaan jopa 40 prosenttia päivittäisestä energiantarpeesta tulee välipaloista.

Benecol Tehojuomat

Päivän kasvistanoliannos (2 grammaa) on yhdessä tehojuomapullossa. Helppo tapa nauttia.

Elovena Plus puurot

Puuro on yhä suosituimpi aamiainen ja Gluteenittomuus on kasvava trendi. Proteiinipitoiset Elovena Plus Provena-tuotteiden kaura on -puurot ovat uudentyyppisiä ravitsevia gluteenittomaan ruokavalioon ja maukkaita suosikkeja.

Provena

soveltuvista viljoista runsaskuituisinta.

Innovaatiot

TERVEELLISYYS

Terveelliset välipalat

Benecol Tehojuomat

Päivän kasvistanoliannos (2 grammaa) on yhdessä tehojuomapullossa. Helppo tapa nauttia.

Uutuuslevite Benecol® voi & rypsiöljy

Pitkän tuotekehityksen tuloksena uudessa Benecol-levitteessä yhdistyvät voion hyvä maku, sydänystävällinen rasvahappokoostumus ja kasvistanoliesterin kolesterolia alentava teho.

Elovena Plus puurot

Puuro on yhä suosituimpi aamiainen ja välipala. Proteiinipitoiset Elovena Plus -puurot ovat uudentyyppisiä ravitsevia ja maukkaita suosikkeja.

Elovena-tuotteiden kaura on superruokaa

Kaura on ihanteellista ravintoa. Siinä on sopivassa suhteessa hiilihydraatteja, proteiinia ja rasvoja.

Kaurassa on runsaasti liukenevaa beetaglukaania, joka vähentää kolesterolin imeytymistä elimistöön.

Honey Monster -murot

Hunajaisen herkullisissa Honey Monster -muroissa on nyt vähemmän sokeria mausta tinkimättä.

Provena

Gluteenittomuus on kasvava trendi. Provena-tuotteiden kaura on gluteenittomaan ruokavalioon soveltuvista viljoista runsaskuituisinta.

Rehut ja viljely

Hercules LP Opti

Rehun sisältämästä kalaöljystä korvataan lähes puolet ekologisemmalla rypsiöljyllä, mikä säästää luonnonkalakantoja.

Hercules LP Opti – konseptilla kasvatetun kirjolohen maku ja laatu säilyvät hyvinä sekä kalan ihmiselle terveelliset EPA- ja DHA-rasvahapot ravitsemussuosittelujen tasolla.

BENEMILK

Benemilk

Benemilk on Raision huippuinnovaatio maidontuotantoon. Benemilk-rehuilla tuloksena on enemmän maitoa, rasvaa ja valkuaista. Benemilk tehostaa rehun hyötysuhdetta ja pienentää rehuokinnan typpikuormitusta. Innovaatiolle on haettu kansainvälisiä patenteja.

EKOLOGIA

Ainutlaatuinen gluteeniton Provena puhdas kaura

Raision kehittämän Provena puhdas kaura -valmistusketjun ansiosta kaura sopii keliakikoille. Ainutlaatuisessa prosessissa kauran puhtaus varmistetaan läpi koko tuotantoketjun kuljetuskalustoa myöten. Siksi kuluttaja voi olla varma, että maukkaissa ja kuitupitoisissa Provenan leivonta- ja aamupalatuotteissa ei ole gluteenia.

Provenan gluteeniton valmistusketju

Huippufarmarit

Huippufarmari haussa -kilpailussa palkitut tilat tuottivat satotuloksen, joka on lähes kaksinkertainen Suomen maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen valtakunnalliseen kymmenen vuoden keskisatoon verrattuna. Kaikkiaan tilat tuottivat 80 prosenttia korkeamman sadon valtakunnalliseen vertailutasoon nähden.

2500
sopimusviljelijää
Suomessa

ALKUPERÄ

Raision suurimmat raaka-aineryhmät

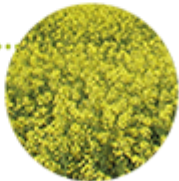
1.

VILJAT
(REHUT,
ELINTAR-
VIKKEET)

2.

VALKUAISKASVIT
(REHUT)

3.

SOKERIT
(MAKEISET,
ELINTARVIKKEET)

Vastuullisesti tuotettua soijaa

Raisio käyttää noin 4 500 tonnia soijapohjaisia raaka-aineita vuodessa. Lähteenä ovat brasilialaiset soijapavut.

Käyttämillämme soijaproteiinilla ja soijapavuilla on Proterra ja Non Amazon Biome Supply Chain -sertifikaatit. Ne kertovat vastuullisesta soijantuotannosta, joka ei tuhoa sademetsiä. Vaadimme nämä sertifikaatit kaikilta soijantuottajiltamme. Raisio on vastuullista soijan tuotantoa ja hankintaa edistävän Round Table on Responsible Soy -järjestön jäsen.

GMO-VAPAA RAISIO

Raision elintarvikkeissa tai rehuissa ei käytetä geenimuunneltuja raaka-aineita.

Enemmän
sertifioitua
palmuöljyä

Elintarvikkeisiin
käytetyn palmuöljyn
määrä

< 1%

kaikista Raision
käyttämistä raaka-
aineista

Vuonna 2014
elintarvikkeisiin
käytetystä
palmuöljystä CSPO-
sertifioitua yli

90%

TAVOITE

2015

aikana kaikki Raision
elintarvikkeisiin
käyttämä palmuöljy
sertifioitua

Pakkaukset keräyvät

< 100 km

Viljan
keskimäärä
kuljetusm
tehtaalle
Suomessa

99%

Muulla Euroopassa Raisio hankkii käyttämänsä viljan läheltä tuotantoa, muun muassa Isosta-Britanniasta, Ranskasta, Tšekistä ja Puolasta.

Viljaraaka-aineesta
kotimaista Suomessa

Raisio valmistaa lukuisia FairTrade- ja luomutuotteita.

Joutsenmerkki on käytössä yli puolessa Raision kuluttajatuotteista Suomessa.

Isossa-Britanniassa valmistetuissa makeisissa on vastuullisesta kaakaotuotannosta kertova UTZ-merkki.

Isossa-Britanniassa osa pakkausmateriaaleista on FSC-merkittyä, mikä kertoo kartongin ja paperin tulevan kestävästi hoidetuista metsistä.

Raisio kestävästä ruokaketjusta rakentamassa

Merkittävänä viljapohjaisten tuotteiden ja eläinten ruokinnan erityisosaajana Raisiolla on innovaatioidensa myötä halu ja mahdollisuus olla rakentamassa kestävästä ruokaketjusta.

Raisio aloitti WWF Suomen kanssa kolmannen kaksivuotisen yhteistyökauden. Raision ja WWF:n tavoitteena on edistää ruokaketjun ympäristövastuullisuutta ja siten vaikuttaa ihmisen ekologisen jalanjäljen pienentämiseen. Merkittäviä saavutuksia ovat suomalaisen kasvatetun kirjolohen nostaminen WWF:n suositeltavien kalavalintojen vihreälle listalle sekä alakoululaisille suunnatun Pallon parasta ruokaa -oppaan saama suosio. Esitteestä on otettu useita uusintapainoksia.

Benemilk on Raision huippuinnovaatio maidontuotantoon ja innovaation kansainvälinen kaupallistaminen on aloitettu. Benemilk-rehuilla lehmä voi hyvin ja tuottaa enemmän maitoa, rasvaa ja valkuaista. Benemilk tehostaa rehun hyötysuhdetta ja pienentää rehuvarustuksen typpikuormitusta. Innovaatiolle on haettu kansainvälisiä patenteja.

Raaka-aineiden, kuten palmuöljyn, soijan ja sokerin, vastuullisuuden merkitys kasvoi vuonna 2014 Raisionkin liiketoiminnassa. Kuluttajien ja asiakkaiden vaatimukset eri puolilla Eurooppaa vaihtelevat, mutta esimerkiksi Isossa-Britanniassa tiukentuneet asiakkaiden vaatimukset on jo huomioitu liiketoiminnassa. Lisäksi Raisio on sitoutunut siirtymään vain sertifioidun, kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti tuotetun palmuöljyn käyttöön vuoden 2015 aikana. Vuonna 2014 elintarvikkeissa käyttämästämme palmuöljystä jo yli 90 prosenttia oli CSPO-sertifioitua.

Raisioagron lopetettua syksyllä sian- ja siipikarjanrehujen valmistuksen, loppui samalla myös geenimuunnellun soijan käyttö rehuissa. Elintarvikkeissaan Raisio on aina käyttänyt vain geenimuuntelematonta soijaa.

Vuonna 2015 Raision tavoitteena on kehittää erityisesti vastuullisuusjohtamisen prosesseja.

Matti Rihko
Toimitusjohtaja

Kehitys- ja yhteistyöhankkeet

Vuonna 2014 Raisio oli mukana monissa vastuullisuuteen liittyvissä kehitys- ja sidosryhmäyhteistyöhankkeissa. Suurin osa hankkeista jatkuu myös vuonna 2015.

Paikallisuus

Varsinais-Suomen Yrityskylä

Raisio jatkoi kolmivuotista yhteistyötään Varsinais-Suomen yrityskylässä, joka palkittiin syksyllä 2014 maailman parhaaksi koulutusinnovaatioksi World Innovation Summit for Education -kilpailussa. Taloudellisen tiedotustoimiston (TAT) koordinoima Yrityskylä on 6.-luokkalaisille suunnattu yhteiskunnan, työelämän ja yrittäjyyden oppimisympäristö. Yrityskylässä on usean eri yrityksen ja julkisen palvelun toimitilat. Oppilas työskentelee yhden päivän ajan Yrityskylässä omassa ammatissaan, johon hänet on rekrytoinnin kautta valittu. Työstään hän saa palkkaa sekä toimii päivän aikana kuluttajana ja kansalaisena osana yhteiskuntaa. Yrityskylässä työskentelee kerrallaan ennalta sovittuna päivänä noin 70 oppilasta.

Viisi Raision työntekijänä toimivaa oppilasta – toimitusjohtaja, tuotekehittäjä, markkinointipäällikkö, myyntiedustaja ja tuotannonhoitaja – syventyvät työpäivänsä aikana elintarviketeollisuuteen kuluttajan huomioimisen ja tuotekehityksen kautta. Oppilaat oppivat miten uusia

tuoteinnovaatioita synnytetään ja miten myynti ja markkinointi ovat osa yrityksen toimintaa. Tuotteen elinkaari on kuvattu alkutuotannosta myyntiin ja päivän punaiseksi langaksi muodostuu uuden tuotteen kehittäminen ja myyntiin saattaminen.

Työpäivän aikana Raision yrityksessä huolehditaan tuotteiden toimittamisesta myyntiin mm. kauppaan ja ravintolaan sekä ideoidaan esimerkiksi unelmien puuroannosta.

[Lue lisää Yrityskylä-hankkeesta](#)

Elovena Voimapäivät

Elovena Voimapäivät ovat Suomen Urheiluliiton (SUL) ja Elovenan yhdessä järjestämä tapahtumakiertue, jossa koululaisille tuodaan liikunnan iloa ja ravitsemustietoa keskelle koulupäivää.

Toimintapäivän tarkoituksena on viestiä koululaisille mielekkään liikunnan ja älynystyröitä kutkuttelevien kisailujen kautta terveellisen ravinnon ja iloisen liikunnan merkityksestä elämään.

Vuonna 2014 Elovena Voimapäiviä järjestettiin yhteensä 30 paikkakunnalla ympäri Suomea. SULin ja Elovenan Voimapäivä-yhteistyö alkoi vuonna 2007 ja jatkuu vuonna 2015. Elovenan 90-vuotisjuhlavuoden kunniaksi on tavoitteena järjestää 50 Voimapäivä-tapahtumaa ja lahjoittaa kouluille uusia ja ajanmukaisia yleisurheiluvälineitä. Lisäksi lanseerataan Elovena Lähiliikunta-areena -hanke, jonka tavoitteena on rahoittaa sekä rakentaa yhdessä valtion ja kuntien kanssa uusia lasten suunnittelemlia urheilukenttiä.

[Lue lisää Elovena Voimapäivistä](#)

Uusi kumppanuussopimus Turun ammattikorkeakoulun kanssa

Raisio ja Turun ammattikorkeakoulu solmivat kumppanuussopimuksen vuonna 2014 pitkän aikavälin aktiivisen yhteistyön kehittämiseksi. Raision ja Turun ammattikorkeakoulun jo pitkään jatkunut yhteistyö koskee kaikkia AMK:n yrityspalveluja eli koulutuksia, palveluita, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiohankkeita, opinnäytetöitä sekä opiskelijoiden harjoitteluja.

Sopimuksen myötä Raisiolla on mahdollisuus käyttää Turun AMK:n asiantuntijoita henkilöstönsä valmennustilaisuuksissa koulutus- ja konsultointitehtävissä. Vastavuoroisesti Turun ammattikorkeakoulusta valmistuneet raisiolaiset käyvät kertomassa alan opiskelijoille omasta työstään ja ammattinsa vaatimuksista. Raisio on mukana mm. ammattikorkeakoulun myynnin koulutusohjelman yrityskummitoiminnassa, jossa tehdään myyntiin liittyviä projektitöitä ja harjoittelujaksoja Raisiossa esimerkiksi osto- tai tuotantotehtävissä tai myynnin ja markkinoinnin tukitehtävissä. Vuonna 2014 Raisio oli mukana myös Inno-projektissa, jossa opiskelijat ideoivat "puurosta ilmiö" -teemaa Raisiolta saadun toimeksiannon perusteella.

Opiskelijoiden yritysvierailut Suomessa

Raisio teki kummiyritysyhteistyön lisäksi perinteisempääkin oppilaitosyhteistyötä; piti opiskelijoille täsmäluentoja esimerkiksi yritys vastuusta ja kertoi koululaisille terveellisestä syömisestä ja välipaloista. Yhteistyökumppaneita olikin vuonna 2014 opettajaopiskelijoista maa- ja metsätieteellisten alojen opiskelijoihin.

Lisäksi Raision kuluttajapalvelun kokeittiossa järjestettiin alan opiskelijaryhmille kuten leipuri-kondiittoreiksi tai kokeiksi valmistuville kokkailuiltapäiviä esimerkiksi terveellisistä ja helpoista välipaloista. Iltapäivän aikaansaannoksina syntyi mm smoothieita, itse tehtyä näkkileipää, myslää, tuorepuuroa ja ohrawokkia maisteltaviksi ja arvioitaviksi.

Ympäristö

Sadon ja ympäristön parhaaksi -hanke

Raisio ja Yara aloittivat yhteistyöhankkeen vuonna 2011. Ympäristön ja sadon parhaaksi -hanke tähtää viljelyn hiilijalanjäljen ja vesistöjen ravinnepäästöjen pienentämiseen. Hankkeessa myös etsitään keinoja valkuaisomavaraisuuden kasvattamiseksi.

Vuonna 2014 hankkeessa tehtiin toimenpiteitä viljelyn ympäristövaikutusten pienentämiseksi. Yhtenä keskeisenä toimenpiteenä oli Huippufarmari haussa -kilpailu, jossa Yara Suomi on myös Raisioagron yhteistyökumppani.

Raisioagron sopimusviljelijöiden viljasatojen ympäristövaikutuksia on seurattu koko hankekauden ajan ja tulokset osoittavat, että kaikkien viljalajien osalta kasvihuonekaasupäästöt ovat pienentyneet. Pilotti-tiloilta on saatu rohkaisevia tuloksia myös rehevöittävien vaikutusten osalta.

Huippufarmari haussa

Raisioagro käynnisti Huippufarmari haussa -satokilpailun vuonna 2013. Tavoitteena oli tuottaa suuri sato, hyvä taloudellinen tulos ja minimoida viljelyn ympäristövaikutukset. Vuonna 2014 parhaiden kilpailutilojen satotasot olivat 80 % korkeammat kuin valtakunnalliset keskitasot.

NUTS - Suomi kestävän ravinnetalouden mallimaaksi

Lappeenrannan teknillisen yliopiston ainutlaatuisessa, kolmivuotisessa hankkeessa rakennetaan kestävää ravinnetaloutta. Raisio on mukana hankkeen ohjausryhmässä.

Hanke eteni hyvin vuonna 2014 ja valtaosa pilottihankkeista on jo suoritettu. Hankkeessa on kehitetty ravinnejalanjäljen määrittämenetelmä ja Raisio on toimittanut hankkeelle taustatietoja elintarviketuotannosta

kehitystyön tueksi.

Tekniikka ja talous: Jos haluamme kestävästä kehitystä, saatamme kuolla vuonna 2050 nälkään

FOOTPRINTBEEF – Naudanlihantuotannon ympäristövaikutusten vähentäminen

MTT:n hankkeessa tutkitaan laajasti naudanlihatuotannon ympäristövaikutuksia ja niiden vähentämismahdollisuuksia. Raisio on mukana hankkeen ohjausryhmässä.

Laajempaan NUTS-hankkeeseen kuuluva FootprintBeef hanke on siirtymässä vähitellen tiedonkeruuvaiheesta ympäristövaikutusten mallinnusvaiheeseen. Vuonna 2014 hankkeessa kehitettiin tilamalleja ja hankittiin tietoja ympäristövaikutusten mallintamisen tueksi.

Biotaloudella lisäarvoa maataloustuotannolle

Hankkeessa selvitettiin kustannustehokkaita peltobiomassojen keräämis- ja hyödyntämisteknologioita. Samalla pyrittiin tehostamaan ravinteiden käyttöä tuomalla Raision ympäristöindeksit osaksi maatalojen arkea. Hanke oli osa Ympäristöministeriön Ravinteiden kierrätyksen edistäminen ja Saaristomeren tilan parantaminen -ohjelmaa.

Hanke päättyi lokakuussa 2014. Vuoden 2014 keskeisinä toimenpiteinä olivat Olki energiantuotantoon -seminaari Loimaalla sekä Olkienergia-matka Tanskaan huhtikuun alussa. Olkienergia-matkalla tutustuttiin kahden päivän aikana useisiin erilaisiin tapoihin hyödyntää olkea energiantuotannossa. Hankkeessa analysoitiin peltobiomassojen hyödyntämistä biokaasun tuotannossa sekä koeajettiin olkipellettejä Maaseutuopisto Tuorlan biokaasulaitoksessa.

Hankkeen tulokset on koottu loppuraporttiin. [Lue loppuraportti](#) (pdf)

Bio Refine Tech - Biojalostamo-osaamisen ja liiketoiminnan kehittäminen

Bio Refine Tech - Biojalostamo-osaamisen ja liiketoiminnan kehittäminen -hankkeessa on keskitytty selvittämään laboratoriomittakaavassa metsäteollisuuden suodosten soveltuvuutta levän kasvatukseen ja luomulannoitteen mahdollisuuksia, samalla kun on haettu biojalostamointegroinnin hyötyjä metsäteollisuudelle. Turun yliopisto ja Aalto-yliopisto olivat osatoteuttajina Cursor Oy:n hallinnoimassa hankkeessa. Raisio oli mukana hankkeen ohjausryhmässä.

KESTI - Kestävä ja ilmastoystävällinen aluetason elintarvikeketju

Suomen Ympäristökeskuksen vetämässä hankkeessa luodaan Varsinais-Suomen alueelle foorumi, joka kehittää ruokaketjua pellolta pöytään kestävämmäksi. Tavoitteena on koota alan toimijat yhteen ja käynnistää kokeiluja, jotka vähentävät päästöjä elintarvikeketjussa sekä lisäävät alueellista hyvinvointia. Raisio on mukana hankkeen ohjausryhmässä.

KESTI-hankkeessa on pyritty tuomaan yhteen Varsinais-Suomessa toimivia elintarvikeketjun toimijoita erilaisten kehitysprojektien myötä. Hankkeessa on tehty toimenpiteitä muun muassa biokaasulaitoksen käytön optimoinnin ja Kauden kasvis-kampanjan muodossa. KESTI-hanke toimii myös kehitysalustana uusille hankkeille ja hankkeen puitteissa on valmisteltu neljä hankehakemusta kestävän ja ilmastoystävällisen aluetason elintarvikeketjun kehityksen tiimoilta.

Hyötyä taseista –hanke – Ravinnetaseiden tulkinta ympäristön ja viljelyn hyväksi

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) vetämässä tutkimushankkeessa yhdistetään ja tiivistetään ravinnetaseisiin sisältyvä informaatio uudella tavalla, mistä on hyötyä resurssitehokkaan viljelyn kehittämiseksi. Raisio on mukana hankkeen ohjausryhmässä. Raisio on toimittanut hankkeelle taustatietoja ravinnetaseiden laskentaa varten.

Hankkeessa etsitään vastauksia kysymyksiin: Millaisissa rajoissa ravinnetaseet vaihtelevat eri olosuhteissa? Millaisia taseita on mahdollista saavuttaa käytännön viljelyssä? Mikä on ympäristön kannalta hyvä ravinnetase? Hankkeessa yhdistetään kaikki saatavissa oleva tasetieto, sekä kontrolloiduista tutkimuksista että käytännön maataloilta kerätystä aineistoista. Tietojen perusteella pyritään löytämään eri maaperäoloihin ja viljelykiertoihin liittyvät ravinnetaseiden vaihtelut. Tavoitteena on myös asettaa taseille viitearvot olosuhteista riippuvan vaihtelun ja ympäristövaikutuksiin sekä viljelyn talouteen liittyvien kriteerien avulla

Raision sidosryhmät

SIDOSRYHMÄ	VUOROVAIKUTUSKANAVA
Henkilöstö	Henkilökohtaiset tapaamiset ja kehityskeskustelut, henkilöstöinfot, esimieskirjeet, henkilöstölehti, intranet, mielipidekyselyt, yhteistyöryhmät
Kuluttajat	Kuluttajapalvelu, konsulentit, Sunnuntai-klubi ja Elovena-kerho, sosiaalinen media, Raision Keittokirja, brändisivut ja vastuullisuusviestintä verkossa, uutiskirjeet, mainonta
Asiakkaat (elintarvikkeet) mm. vähittäiskauppa, tukkukauppa, leipomot ja teollisuus, suurkeittiöt, vienti, yrityspartnerit	Suorat asiakaskontaktit, nettisivut, extranet, Benecol Brand Meeting
Asiakkaat (Raisioagro) Kotieläintuottajat ja viljelijät, Raision sopimusviljelijät	Henkilökohtaiset kontaktit, tuottaja- ja viljelijättilaisuudet, sopimusviljelijäpäivät, messut ja seminaarit, asiakasristeily, nettisivut, verkkokauppa, asiakaslehdet Agro- ja AquaMakasiini, extranet
Omistajat	Tapaamiset, yhtiökokous, pörssitiedotteet ja julkaisut, vuosikertomus ja yritysraportti, nettisivut
Institutionaaliset sijoittajat ja analyytikot	Roadshowt, sijoittajatapaamiset ja -tilaisuudet, Capital Markets Day, pörssitiedotteet ja julkaisut, vuosikertomus ja yritysraportti
Rahoittajat	Tapaamiset, tiedotteet, julkaisut, tilinpäätös, osavuosikatsaukset
Viranomaiset	Tapaamiset, vaikuttaminen järjestöissä, kts. Raision jäsenyydet
EU	
Alihankkijat	Suorat kontaktit, tapaamiset, auditoinnit, Supplier Code of Conduct, Supplier Self-Assessment Questionnaire
Yhteistyökumppanit	Suorat kontaktit, tapaamiset
Media	Suorat kontaktit, tapaamiset, haastattelut, lehdistötilaisuudet, seminaarit, tiedotteet, sosiaalinen media, nettisivut
Lähiyhteisöt	Tilaisuudet, yritysvierailut, nettisivut
Oppilaitokset	Kummikoulut, puhujavierailut, yritysvierailut
	Henkilökohtaiset kontaktit, tutkimusyhteistyö, yhteistyö Raision Tutkimussäätiön

Yliopistot ja korkeakoulut	kautta
Järjestöt ja jäsenyydet	Yhteisseminaarit ja –tilaisuudet, Raision edustukset ja jäsenyydet järjestöissä, nettisivut
Ruoan, ravitsemuksen ja terveyden asiantuntijat	
Ammattiliitot	Tapaamiset, sopimukset, yhteistyö muiden yritysten kanssa, kehitysprojektit kuten työturvallisuuden kehittämisprojekti

Yli 90 % Raision käyttämästä palmuöljystä on sertifioitua

Palmuöljy oli vuonna 2014 edelleen yksi eniten yhteiskunnallista keskustelua herättäneistä raaka-aineista. Palmuöljyn osuus on alle yhden prosentin kaikista Raision käyttämistä raaka-aineista. Raisio on sitoutunut siirtymään vain sertifioitun, kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti tuotetun palmuöljyn käyttöön. Vuonna 2014 jo 94 prosenttia Raision käyttämästä palmuöljystä oli sertifioitua.

Raisio käyttää palmuöljyä ja palmuöljyjohdannaisia esimerkiksi kekseissä ja välipalatuotoissa, makeisissa ja alihankintana valmistettavissa margariineissa. Osa Raision Suomessa valmistettavista ja myytävistä kekseistä leivotaan jo nyt rypsiöljyllä. Raision tavoite oli siirtyä Suomessa keksien valmistuksessa palmuöljyn käytöstä pelkästään rypsiöljyyn vuoden 2014 aikana, mutta reseptiikan haasteiden vuoksi tavoite toteutui vain osittain.

*TAVOITE 2015 aikana
kaikki Raision
elintarvikkeisiin käyttämä
palmuöljy sertifioitua.*

Raision Iso-Britanniassa sijaitsevat aamiais- ja välipalatehtaat sekä makeistehtaat saivat vuonna 2014 Roundtable on Sustainable Palmoil (RSPO) -sertifioinnin. Aamiais- ja välipalatuotannossa suurin osa Raision käyttämästä palmuöljystä on segregoitua eli palmuöljy on tuotettu erotetun tuotannon mukaisesti. Raision Suomessa käyttämällä palmuöljyllä on Green Palm -sertifiointi.

Suomalainen kansalaisjärjestö Finnwatch julkaisi syyskuussa 2014 raportin, jossa se arvosteli kestävän palmuöljyn yhdistyksen, Roundtable on Sustainable Palmoilin (RSPO), sosiaalisten vastuullisuusvaatimusten olevan vielä riittämättömiä. Suositteli silti yrityksiä saattamaan kaiken käyttämänsä palmuöljyn viipymättä sertifioinnin piiriin, mikä on Raisionkin tavoite. Raisio on ollut RSPO:n jäsen vuodesta 2011.

Raisio ostaa palmuöljyä ja palmuöljyjohdannaisia pääosin osana erilaisia rasvaseoksia eurooppalaisilta alan toimijoilta esimerkiksi Isosta-Britanniasta, Tanskasta, Espanjasta, Saksasta ja Ranskasta.

Raisio käyttää vain geenimuuntelematonta soijaa

Raisio käyttää soijajalosteita elintarvikkeissa ja soijaa Raisioagron valmistamissa rehuissa. Kaikki Raision käyttämä soija on geenimuuntelematonta (non-GMO) ja suurin osa siitä on peräisin vanhoilta soijaplantaaseilta Brasiliasta.

Raisioagro lopetti GMO-soijan käytön vuoden 2014 lopussa

Kesäkuussa 2014 Raisioagro päätti uuden strategiansa mukaisesti keskittää toimintansa naudan- ja kalanrehuihin sekä kasvinviljelyyn, jotka ovat yhtiön ydinosiamista. Sian- ja siipikarjanrehujen valmistus lopetettiin syyskuun 2014 lopussa, minkä seurauksena Raisioagro ei käytä enää lainkaan geenimuunneltua soijaa.

Raisioagron valmistamissa naudan- ja kalanrehuissa ei ole koskaan käytetty geenimuunneltua soijaa ja koko suomalainen maito- ja kalaketju on täysin non-GMO.

Raisioagro käyttää rehuissaan non-GMO-soijavalkuaista sekä non-GMO-soijarouhetta, jotka molemmat tulevat Brasiliasta. Käyttämällämme soijavalkuaisella on ProTerra- tai NonBiome-sertifiointi.

Raision rehuissa tai elintarvikkeissa ei käytetä geenimuunneltuja raaka-aineita.

Raision elintarvikkeissakin vain non-GMO-soijaa

Soija on hyvä kasviproteiinin lähde myös elintarvikkeissa. Raisio on aina käyttänyt elintarvikkeissaan vain geenimuuntelematonta soijaa. Esimerkiksi Elovena Välipalajuoma Hedelmäpirtelön sisältämä soijaproteiini vahvistaa lihaksia ja D-vitamiini sekä kalsium ovat hyväksi luustolle.

Huippufarmari Haussa -kilpailulla tupla satoon

Toisen kerran järjestetty Huippufarmari Haussa -kilpailu osoitti toistamiseen hyviin satoihin tähtäävän asiantuntevan viljelyn olevan myös ympäristön kannalta paras vaihtoehto. Hyvä sato sekä oikein mitoitettut tuotantopanokset ja viljelytoimenpiteet tuottavat parhaan tuloksen sekä taloudellisesti että ympäristön kannalta. Huippufarmari Haussa -kilpailu erottuu muista satokilpailuista nimenomaan arvioimalla myös kilpailusadon tuotannon ympäristövaikutukset.

Kilpailun voitosta käytiin tiukka kamppailu

Kilpailu oli erittäin tasainen ja voitto ratkaistiin kolmen tilan kesken pienillä marginaaleilla. Voiton kilpailussa vei Aittaniityn tilan Ari Siivonen Huittisista huikealla Lennox-vehnäsadolla. Toiseksi sijoittui Loimaan koulutilan Tuomas Levomäki herneellä ja kolmanneksi tämän vuoden kilpailussa tuli viime vuoden tapaan Iso-Hulmin tilan Kalle Vanha-Perttula Loimaalta Marthe-ohralla.

Palkitut tilat tuottivat kilpailulohkoillaan satotuloksen, joka on lähes kaksinkertainen Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen valtakunnalliseen kymmenen vuoden keskisatoon verrattuna. Kaiken kaikkiaan kilpailuun osallistuneet tilat tuottivat 80 prosenttia korkeamman sadon valtakunnalliseen vertailutasoon nähden.

80 % korkeampi sato

Ravinteet sidottiin satoon tehokkaasti

Korkeat satotasot ja oikein mitoitettut tuotantopanokset pitävät kasvinviljelyn ympäristövaikutukset alhaisina. Aivan viime vuoden kilpailun huipputuloksiin ei energiatehokkuuden ja hiilijalanjäljen osalta päästy, koska muun muassa kuivaukseen jouduttiin sääolosuhteiden vuoksi käyttämään tänä vuonna enemmän energiaa.

Tämän vuoden kilpailussa fosforitaseet olivat alhaiset ja keskimäärin fosforitase tiloilla oli -9 kg/ha. Typpitaseiden osalta joukosta erottuivat selkeästi Tuomas Levomäen typensitojakasvina toimiva herne -104 kg/ha typpitaseella ja Ari Siivosen eloperäisellä maalla viljelty kevävehnä -75,7 kg/ha typpitaseella. Molemmissa tapauksissa ammattitaitoiset viljelijät olivat pystyneet hyödyntämään viljelykasvin ja maaperän luontaisen potentiaalin erinomaisesti. Alhaiset fosfori- ja typpitaseet pienentävät ravinnehuuhtoumien riskiä sekä viljelyn aiheuttamaa rehevöittävää vaikutusta vesistöissä.

Tietointensiivisyys mahdollistaa kestävän maatalouden

Huippufarmari Haussa -kilpailun tulokset ovat osoitus tietointensiivisyyden kasvavasta merkityksestä maataloudessa. Oikeiden asioiden mittaaminen ja tiedon hyödyntäminen ovat edellytys satotasojen ja maatalouden kestävyuden parantamiselle. Raisioagro onkin uudistetussa strategiassaan nostanut tietointensiivisyyden yhdeksi strategiseksi keihäänkärjekseen.

Kasvinviljelytilat ovat Raisioagron merkittäviä kehityskumppaneita ja raaka-ainetoimittajia. Kasvinviljelijöille tullaan vuoden 2015 aikana tarjoamaan uusia digitaalisia palveluita. Palvelut helpottavat viljelijän arkea ja ovat mahdollistamassa Suomen maatalouden kilpailukykyä ja kestävän kehityksen edelläkävijyyttä.

*Raisioagron
tietointensiivinen
liiketoimintamalli ja
digitaaliset palvelut auttavat
osaltaan ratkaisemaan
ruoantuotannon globaaleja
haasteita*

Raisioagro kannustaa ympäristötehokkaaseen viljelyyn

Raisioagron uudistettu Kasvun innostaja -strategia keskittyy maatalouden osa-alueisiin, joissa menestys perustuu ruokinnan ja kasvinviljelyn erikoisosaamiseen ja innovaatioihin. Raisioagro on merkittävä viljan ostaja Suomessa, joten sillä on erinomainen mahdollisuus olla kehittämässä ruokaketjun alkutuotannon vastuullisuutta.

Raisioagro on yksi Suomen suurimmista viljan ostajista, käyttäjistä ja välittäjistä. Raisioagro käyttää rehuviljoja naudanrehujen valmistukseen omilla tehtaillaan Kouvolassa ja Ylivieskassa. Sian- ja siipikarjanrehujen valmistuksen lopettamisen myötä omaan käyttöön hankittavan rehuviljan määrä väheni, mutta Raisioagro välittää entiseen tapaan viljoja muille teollisille toimijoille ja tekee aktiivisesti viljan vientikauppaa. Nurmen viljely on Raisioagrolle uusi strategisesti tärkeä osa-alue.

Raisioagron Huippufarmari haussa 2014 -satokilpailun tulokset osoittivat, että viljelyyn kannattaa ja pitää panostaa. Kilpailukasveina tiloilla olivat kevätvehnä, ohra, kaura, rehuherne, maissi ja uutuuatena nurmi. Hyvä sato ja oikein mitoitettut tuotantopanokset sekä viljelytoimenpiteet tuottavat parhaan tuloksen sekä taloudellisesti että ympäristön kannalta. Esimerkiksi nurmen viljely ehkäisee eroosiota ja sitä kautta ravinteiden valumia vesistöihin, sekä ottaa monivuotisena kasvina pelloilta paljon ravinteita talteen. Nurmet myös sopivat hyvin peltojen viljelykiertoon. Raisioagron viljelyneuvojat auttavat maanviljelijöitä tuottamaan terveellistä ruokaa tehokkaasti, kannattavasti ja kestävästi.

Suuri sato ei automaattisesti tarkoita suuria ympäristövaikutuksia, vaan hyvä sato on parasta ympäristönsuojelua. Esimerkiksi kahdeksan Huippufarmari -kilpailuun osallistuneen tilan kilpailusadot olivat vuonna 2014 keskimäärin 75% korkeammat kuin Suomessa tilastoidut keskisadot. Kilpailusadot sitoivat maaperästä runsaasti fosforia, jolloin fosforitase kilpailutiloilla oli reilusti negatiivinen - yhteensä -136,4 kg/ha.

Raisioagron tavoite on tuoda asiakaspalvelussaan ja ympäristöhankkeissaan ympäristöindeksejä osaksi maatalojen arkea. Oikeilla viljelytoimenpiteillä ravinteiden käyttöä voidaan huomattavasti tehostaa.

Raisioagron uudesta strategiasta potkua tutkimus- ja kehitystoimintaan

Raisioagro lisäsi panostusta tutkimus- ja kehitystoimintaansa uuden Kasvun innostaja -strategiansa myötä. Uusi strategia mahdollistaa keskittymisen naudan- ja kalanrehujen tuotekehitykseen, viljoihin sekä nurmeen osana vastuullista ruokaketjua.

Raisioagron tuotekehityksen tavoite on parantaa maitotilojen ja kalankasvatustilosten ruokinnan tehokkuutta oikeassa suhteessa ravintoaineita sisältävillä, innovatiivisilla rehuilla. Benemilk-rehut ovat hyvä esimerkki tuotteista, joilla ruokinnan tehokkuutta on kyetty lisäämään tehostamalla rehun sisältämän energian hyväksikäyttöä. Benemilk-innovaatio tuo maitoketjuun biologista ja taloudellista kestävyttä. Raisioagro tulee korostamaan näitä elementtejä tuotekehityksessään myös jatkossa.

Vastuullisuus on olennainen osa Raisioagron tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa. Tuotannon tehokkuutta ja ravintoaineiden hyväksikäyttöä parantavat rehu- ja ruokintaratkaisut kulkevat käsi kädessä tuotannon kestävyiden kanssa sekä ympäristön että eläinten kannalta tarkasteltuna.

Panostusta koko lypsykarjanrehuketjuun

Lypsykarjan ruokintaan Raisioagro panostaa kehittämällä myös nurmen viljelyä. Nurmirehuketjun tehokkuuden parantaminen tuo maitoketjuun biologista ja taloudellista kestävyttä. Suomen nurmirehusadoissa on suuria vaihteluita, mutta tehostamismahdollisuuksia löytyy. Esimerkiksi täysin samoilla tuotantopanoksilla saatu sato yhdeltä hehtaarilta voi vaihdella 4000 ja 10000 kg:n välillä. Raisioagron tavoite on auttaa asiakkaitaan saamaan käytetyistä tuotantopanoksista ja maa-alasta mahdollisimman suuri hyöty, mikä on myös ympäristön kannalta vastuullisinta toimintaa.

Pitkäjänteistä kehitystyötä eläinten hyvinvointi ja ympäristönäkökohdat huomioiden.

Tarkkuutta kalojen ruokintaan

Raisioagro on kehittänyt kalojen rehuja jo useiden vuosien ajan ympäristönäkökohdatkin vahvasti huomioiden. Kalojen ruokinnan seuraavia merkittäviä kehitysaskelaita ovat etenkin ruokintatekniikoiden ja ruokinnan täsmällisyyden kehittäminen. Ne vaikuttavat energian hyväksikäyttöön ja ympäristöön: kala saa ja käyttää rehun sisältämän energian oikea-aikaisesti ja mahdollisimman vähän rehua päätyä vesistöön.

Rehujen raaka-ainepohjan kehityksellä voidaan myös lisätä vastuullisuutta. Raisioagron Hercules LP Opti -konseptin rehuissa luonnonkalakantojen käyttöä on jo voitu vähentää samalla säilyttäen kasvatetun lohen EPA- ja

DHA-rasvahapot optimaalisella tasolla.

Benemilk – energiamuodolla on väliä

Vuonna 2014 Raisioagro uudisti Benemilk-rehut, jotka ovat yhtiön huippuinnovaatioon perustuvia, korkealaatuisia naudanrehuja. Kaikkiin Benemilk-tuotteisiin lisättiin lehmien työuraa pidentävät hyvinvointikomponentit. Benemilk-rehut tukevat lehmän hyvinvointia ja lehmä tuottaa enemmän ja pitoisuuksiltaan parempaa maitoa samalla energiamäärällä. Suomen maidontuotanto on korkeimmillaan yhdeksään vuoteen, sillä maidon keskituotokset ovat nousseet.

Raisioagro kehitti vuonna 2014 mittarin, pitoisuusindeksin, joka kertoo rehun energian laadun vaikutuksesta maidon koostumukseen. Kaikki energia ei ole samanarvoista. Benemilk-rehuissa on käytetty energianlähteenä tehokkaita suojattuja rasvahappoja, jolloin niiden energia on tehokkaammassa muodossa kuin perinteisissä rehuissa ja pitoisuusindeksi korkea.

Ruotsin maatalousyliopistossa vuonna 2013 tehdyssä tieteellisessä kokeessa vertailtiin kahta saman energia-arvon, mutta valmistusprosessiltaan ja rasvahappokoostumukseltaan erilaista

rehua.

	KONTROLLIREHU	BENEMILK BLACK	MUUTOS
MAITO, kg	33,6	34,5	+0,9 kg ns.
EKM, kg	31,4	34,8	+3,4 kg *
RASVA, %	3,60	4,03	+0,43 %-yksikköä *
PROTEIINI, %	3,32	3,53	+0,21 %-yksikköä *
RASVA, g/päivä	1220	1370	+150 g *
PROTEIINI, g/päivä	1110	1210	+100 g *
REHUHYÖTYSUHDE, kg EKM/kg rehun kuiva-ainetta	1,32	1,54	+10,4 % *
PROTEIININ HYVÄSIKÄYTTÖ, maidon typpi/rehun typpi, %	26,8	31,5	+17,5 % *

Tilastollinen merkitsevyys; * P<0,001

Benemilk-rehulla maidon valkuais- ja rasvapitoisuudet kohosivat. Energiakorjatun maidon määrä kasvoi yli 10 prosenttia. Vastaava ilmiö voidaan nähdä tiloilla, jotka käyttävät Benemilk-rehujä.

Benemilk pidentää lehmän työuraa

Pääosa lypsykarjasta joutuu ennenaikaiselle eläkkeelle hedelmällisyyteen, utareisiin tai jalkoihin liittyvien ongelmien vuoksi. Energiavaje poikimisen jälkeen lisää myös poistoja. Benemilk-ruokinta turvaa lehmät energianpuutteen aiheuttamilta ongelmilta happamoittamatta pötsiä ja nostaa lisäksi ternimaidon energiasisältöä antamaan vasikoille hyvän alun.

Ruotsin lisäksi Benemilkillä on tehty tieteellisiä kokeita Hollannissa, Ranskassa sekä Suomessa. Kaikkien kokeiden tulokset ovat osoittaneet, että myös Benemilk-valmistusprosessi tehostaa rehun hyväksikäyttöä ja kasvattaa energiakorjattua maitotuotosta (EKM).

Keskimäärin lisäys on ollut yli 2,6 kiloa energiakorjattua maitoa / lehmä / päivä. Rehuhyötysuhde on myös parantunut yhdeksän prosenttia.

Oikealla Benemilk-rehulla ja määrällä enemmän maitoa, paremmat pitoisuudet ja hyvinvoivat lehmät

Raisio panostaa Benecol-tuotteiden kehitykseen

Raisio toteutti marraskuussa 2014 yrityskaupan, joka laajensi yhtiön kolesterolia alentavien Benecol-tuotteiden kotimarkkinoita. Raisio vastaa nyt Benecol-tuotteiden myynnistä ja markkinoinnista Suomen, Hongkongin, Portugalin ja Puolan lisäksi myös Isonsa-Britanniassa, Irlannissa ja Belgiassa.

Benecol-liiketoiminnan osto Johnson & Johnson -yhtiöiltä on Raision HEM-strategian mukainen. HEM tulee sanoista Health, Ecology and Mobile food ja tarkoittaa terveellisiä, ekologisia välipaloja. Joulukuussa 2014 kaikki Benecol-toiminnot yhdistettiin yhdeksi kokonaisuudeksi, mikä käytännössä tarkoittaa sitä, että samassa yksikössä on Benecol-tuotteiden ainesosan, kasvistanoliesterin, lisensointi ja partneriyhteistyö sekä Benecol-tuotteiden myynti ja markkinointi kotimarkkinoilla.

Vahvaa panostusta markkinointiin ja uusiin tuotteisiin

Raisio panostaa Benecol-tuotteiden myyntiin ja markkinointiin sekä tuotevalikoiman kehittämiseen kotimarkkinoillaan. Raision kotimarkkinoista Iso-Britannia ja Puola ovat Benecol-tuotteiden suurimmat markkina-alueet. Muilla Benecol-tuotteiden markkina-alueilla Raisio kehittää ja ideoi uutuustuotteita yhdessä lisenssipartnereidensa kanssa.

Kuluttajatottumukset ja suosituimmat Benecol-tuotteet vaihtelevat maittain. Useilla markkinoilla Benecol-tehojuomat ovat jo vuosia olleet kasvava tuoteryhmä. Suomessa hyvässä kasvussa on myös vuonna 2014 lanseerattujen Benecol-jogurttien myynti.

Isossa-Britanniassa tuotiin viime vuonna markkinoille Benecol Plus -tehojuomia, jotka sisältävät kolesterolia alentavan vaikutuksen lisäksi myös B-vitamiinia tai kalsiumia.

Benecol-tehojuomien myynti kasvoi edelleen

Raisio hakee Benecolille kasvua kahdesta suunnasta: orgaanista kasvua olemassa olevilla markkinoilla ja pääsyä uusille markkinoille erityisesti Aasiassa.

Ravitseminen ja turvallisuus

Raision liiketoiminnan ydintä ovat asiakkaiden tarpeiden mukaiset hyvämakuiset, terveelliset, ekologiset ja turvalliset tuotteet. Vuonna 2013 Raision suurimmat ravitsemukseen liittyvät innovaatiot liittyivät eläinten rehuihin.

Ravitseminen ja tuotekehitys

Elintarvikkeet

- Raisio kehittää tuotteitaan jatkuvasti asiakkaiden palautteen ja toiveiden perusteella. Tuotteiden sisältämän sokerin määrä puhututti edelleen vuonna 2014, mikä ohjasi myös Raision tuotekehityksen suuntaa. Lue lisää
- Kaikki Raision elintarvikkeiden pakkausmerkinnät on päivitetty vuonna 2011 voimaan tulleen Elintarviketietoasetuksen mukaiseksi. Uuden EU-tason asetuksen tavoite on kuluttajan tiedon saannin helpottaminen ja merkintöjen yhdenmukaistaminen koko Euroopan alueella. Yleisten pakkausmerkintöjen muuttamiseen oli annettu aikaa joulukuuhun 2014. Vaikka monelta osin pakolliset merkinnät säilyivätkin ennallaan, tarkoitti uusi asetus lähes kaikkien elintarvikkeiden pakkausmerkintöjen päivitystä.
- Raision tavoite siirtyä vuoden 2014 aikana käyttämään rypsiöljyä palmuöljyn sijaan Suomessa valmistettavissa kekseissään osoittautui arvioitua haastavammaksi. Työtä tavoitteen saavuttamiseksi jatketaan vuonna 2015.
- Vuonna 2014 elintarvikkeisiin käytetyn palmuöljyn määrä oli alle 1 prosenttia kaikista Raision käyttämistä raaka-aineista. Elintarvikkeisiin käytetystä palmuöljystä CSPO-sertifioitua oli yli 90 prosenttia. [Lue lisää](#)

Rehut

- Vuonna 2014 Raisioagro uudisti Benemilk-rehut, jotka ovat yhtiön huippuinnovaatioon perustuvia, korkealaatuisia nautanrehuja. Kaikkiin Benemilk-tuotteisiin lisättiin lehmien työuraa pidentävät hyvinvointikomponentit. Benemilk-rehut tukevat lehmän hyvinvointia ja lehmä tuottaa enemmän ja pitoisuuksiltaan parempaa maitoa samalla energiamäärällä.
- Raisioagro kehittämän Hercules LP Opti -kalanrehukonseptin ansiosta suomalainen kirjolohi nousi WWF Suomen kalaoppaan suositeltavien ja vastuullisten valintojen listalle. Jo yli puolet Suomessa kasvatetuista kirjolohista ruokitaan Hercules LP Opti -konseptilla.

Takaisinvedot

- Raisio totesi omassa laadunvarmistuksessaan, että Provena Gluteeniton suklaamuffinssimix suklaapaloilla -tuote saattaa sisältää pieniä määriä maitoa ilman että siitä on merkintää pakkauksessa. Tuotteeseen oli saattanut päätyä pieniä määriä maitoa suklaaraaka-aineen mukana, minkä vuoksi tuote ei välttämättä soveltunut herkimmille maitoallergikoille. Muille tuote on turvallinen. [Lue tiedote](#)
- Halo Foods –yhtiön Ison-Britannian markkinoille valmistamia välipalapatukoita jouduttiin vetämään takaisin toukokuussa 2014. Ei sisällä pähkinää -merkittyihin kääreisiin oli pakattu pähkinää sisältävää tuotetta. Tuotantolinjan koodiverifikaatiota parannettiin välittömästi vastaavanlaisen tilanteen ehkäisemiseksi.

Kokonaisuus ratkaisee tuotteen terveellisyyden

Tuotteiden sisältämän sokerin määrä kiinnostaa kuluttajia enenevässä määrin. Terveellisyys on keskeinen tavoite Raision välipalatuotteille.

Viime vuosina eurooppalaisten kuluttajien kiinnostus tuotteiden sisältämän sokerin määrään on kasvanut. Ravitsemussuositusten mukaan kannattaakin suosia laadukkaita, kuitupitoisia hiilihydraatteja ja välttää liiallista sokerin käyttöä. Mutta milloin sokerin määrä on sopiva?

Median kautta välittyvä mielikuva terveellisyydestä muuttuu nopeasti. Tämän hetken keskusteluissa sokeri on saanut epäterveellisen ravintoaineen leiman. Ravitsemussuositusten mukaan terveelliseenkin ruokavalioon sallitaan pieni määrä sokeria, enintään 10 prosenttia päivittäisestä energiasta. Suositusten mukaan terveyttä edistävän ja ylläpitävän ruokavalion tunnusmerkkejä ovat runsas vihannesten, hedelmien, marjojen ja kalan käyttö, paljon kasviöljyjä ja täysjyväviljaa sekä niukemmin lihaa, lihavalmisteita, sokeroituja ruokia ja juomia ja myös niukasti suolaa. Toisin sanoen kokonaisuus on yksityiskohtia tärkeämpää. Kohtuullinen sokerin käyttö ja satunnaiset herkut eivät romuta kokonaisuutta.

Terveellinen ruokavalio koostuu laadukkaista elintarvikkeista

Harvoin elintarvikkeen terveellisyyttä pystyy arvioimaan yksittäisen ravintoaineen määrän perusteella, sillä ruokavaliossa monet asiat liittyvät toisiinsa. Terveellinen ruokavalio koostuu hyvistä elintarvikkeista. On luonnollisesti tärkeää tarkkailla, ettei sokeri vie tilaa terveellisemmältä ruualta, mutta ravintoasiantuntijoidemme mukaan vieläkin tärkeämpää on tarkastella tuotetta kokonaisuutena. Sokeriton tuote saattaa olla muilta ravintoarvoiltaan köyhä, jolloin se ei välttämättä ole parempi vaihtoehto kuin vähän sokeria sisältävä tuote, jossa on esimerkiksi täysjyväkauran hyvää tekevää kuitua, beetaglukaania ja kivennäisaineita.

Lähtökohtana Raision tuotekehityksessä on, että tuotteen terveellisyyttä ei mitata ainoastaan sen sisältämän sokerin määrällä. Esimerkiksi terveellinen välipala voi sisältää pienen määrän sokeria, jos tuote on muuten ravintoarvoiltaan tasapainossa. Ravitsemuksen vastuullisuuden kriteereiden mukaisesti Raisio valitsee tuotteiden raaka-aineet niiden ravintoarvon perusteella. Tuotevalikoimaa suunniteltaessa huomioidaan myös erilaiset ruokavaliot.

Kuluttajien tarpeet ja toiveet huomioitu monipuolisella valikoimalla

Vähemmän sokeria sisältävien vaihtoehtojen saamiseksi on tehty vuosien varrella paljon tuotekehitystyötä – ja tämä työ jatkuu. Raision tuotteissa pyritään käyttämään paljon terveellisiä perusraaka-aineita ja lisäämään mahdollisimman vähän sokeria, rasvaa ja suolaa.

Suurin osa Suomessa myytävistä elintarvikkeista on perusviljatuotteita, joihin ei ole lisätty lainkaan sokeria. Ensi vuonna kuluttajan toiveiden mukaisesti tuodaan maustamattomien ja sokeroitujen pikapuurojen rinnalle myös vähäsokerisempia makuvaihtoehtoja.

Isossa-Britanniassa Honey Monster -murojen reseptiä uudistettiin niin, että tuote sisältää nyt 33 prosenttia vähemmän sokeria. Tänä vuonna uudistuneiden pakkausten etupuolelle lisättiin myös vapaaehtoinen GDA eli viitteellinen päiväsaanti -merkintä liikennevalon muodossa. Tavoitteena on antaa kuluttajalle mahdollisuus saada selkeää tietoa tuotteista valintojensa tueksi.

Raisio omistaa Isossa-Britanniassa ja Tškeissä myös makeistehtaita. Ison-Britannian makeisliiketoiminnat ovat tulleet Raisiolle osana yrityskauppoja. Myös makeisissa tavoitteena on tarjota kuluttajille terveellisempiä vaihtoehtoja. Sokeria korvataan monissa tuotteissa mm. aidoilla hedelmämehuilla.

Kolesterolin alentaminen pienentää sydän- ja verisuonitautien riskiä

Sydän- ja verisuonitaudit johtuvat useimmiten elintavoista, joten niitä parantamalla tauteja voi ehkäistä tehokkaasti. Kolesterolin alentaminen on avainasemassa sydän- ja verisuonitautien ehkäisyssä.

Sydän- ja verisuonitaudit ovat merkittävin kuolinsyy Suomessa ja muualla Euroopassa. Lukuisten tieteellisten tutkimusten sekä globaalien, eurooppalaisten ja kotimaisten suositusten mukaan niin sanotun pahan kolesterolin eli LDL-kolesterolin alentaminen on tärkein keino ehkäistä valtimotauteja.

Veren kolesterolipitoisuuteen vaikuttavat perimä ja elintavat, erityisesti ruokavalio. Suositusten mukaan veren kolesterolipitoisuuden pitäisi olla alle 5 mmol/l, josta LDL-kolesterolin osuuden tulisi olla alle 3 mmol/l ja riskiryhmillä vielä alempi. Kun LDL-kolesterolipitoisuus pienenee 1 mmol/l, pienenee vaarallisten valtimotapahtumien vaara 20–25 prosenttia.

Kolesteroli huolestuttavassa nousussa

Suomalaisten työikäisten sepelvaltimotautikuolleisuus on vähentynyt yli 80 prosentilla neljässä vuosikymmenessä. Kuolleisuutta on onnistuttu pienentämään erityisesti ruokavaliomuutoksilla ja niiden ansiosta laskeneella kolesterolitasolla.

Suomalaisten kolesterolitaso on laskenut väestötasolla vuosikymmeniä, mutta viime vuosina kolesterolipitoisuudet ovat kääntyneet nousuun. Syynä on ollut voin, maitorasvaa sisältävien levitteiden ja kermojen käytön kasvu.

Trendikkäät ruokavaliot ja aika ajoin esiintyvät harhaanjohtavat artikkelit medioissa saattavat ohjata kuluttajia vähättelemään kohonneen kolesterolin merkitystä terveydelle. Kuitenkin vankka tieteellinen tutkimusnäyttö sekä kotimaiset ja kansainväliset suositukset valtimotautien ehkäisystä ja hoidosta osoittavat, että kohonnut kolesteroli vaikuttaa merkittävästi sydän- ja verisuonitautien syntyyn.

Benecol alentaa tutkitusti kolesterolia

Raision Benecol-tuotteet alentavat tutkitusti kolesterolia. Benecol-tuotteiden markkinoinnissa saa käyttää vahvinta Euroopassa elintarvikkeelle hyväksyttyä terveystietettä. Sen mukaan Benecolin vaikuttava aine eli kasvistanoliesteri alentaa veren kolesterolia, ja että kohonnut kolesteroli on sepelvaltimotaudin riskitekijä. Vastaava sairauden riskin vähentämiseen liittyvä väite on hyväksytty vain muutamalle elintarvikkeen ainesosalle.

Linkit:

www.benecol.fi

Gluteeniton ruokavalio kasvattaa suosiotaan

Gluteenittomuus on noussut ruokatrendiksi viime vuosina. Gluteenitonta ruokavaliota noudattavat nykyään muutkin kuin keliakikot. Gluteenittomuus ei kuitenkaan yksin tee ruokavaliosta terveellistä ja kuidun saantiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Tutkijoiden mukaan keliakia yleistyy ja moni sairastaa sitä tietämättään. Suomen keliakialiiton mukaan Suomessa on noin 30 000 diagnosoitua keliakikkoa (0,5 % väestöstä), kun todelliseksi esiintyvyydeksi arvioidaan kaksi prosenttia väestöstä.

Gluteenitonta ruokavaliota suositellaan myös gluteeniherkkyydestä kärsiville. Sen oireet ovat samankaltaisia kuin keliakiassa, mutta ne eivät johdu keliakialle tyypillisistä suolen nukkavaurioista. Gluteeniyliherkkyydestä on toistaiseksi vain vähän tutkimustietoa. Asiantuntijat arvelevat, että sen esiintyvyys on samalla tasolla keliakian kanssa eli väestöstä noin kaksi prosenttia olisi gluteeniherkkiä.

Gluteenittomuus ei yksin tee ruokavaliosta terveellistä

Gluteenin ja valkoisen vehnän välttämisestä ei ole haittaa, jos sen avulla helpotetaan olemassa olevia oireita. Samoin kuin muidenkin erityisruokavalioiden kohdalla, on hyvä muistaa, että yksittäinen ruokavalion osa-alue ei vielä vaikuta ruokavalion kokonaisuuteen suuntaan eikä toiseen.

Pieniin yksityiskohtiin keskittymällä voidaan ruokavalion toteuttamisesta tehdä vaikeaa ja samalla tasapainoinen kokonaisuus voi unohtua. Parhaimmillaan ruokavalio on toteutettavissa helposti kotona ja ulkona syötäessä. Silloin maukas, terveellinen ruokavalio edistää hyvinvointia sekä fyysisellä että henkisellä tasolla.

Jos ruokavaliosta karsii gluteenia ja sen myötä valkoista vehnää, muuttuu ruokavalion koostumus todennäköisesti ravitsemuksellisesti parempaan suuntaan. Jos gluteenin välttämällä saa apua vaikeisiin päivittäin toistuviin vatsavaivoihin, jotka eivät selity keliakialla, helpottuu paitsi yleinen elämänlaatu usein myös monipuolisen ruokavalion toteutuminen.

Provena puhdas kaura monipuolistaa gluteenitonta ruokavaliota

Kaikkien viljojen välttäminen ruokavaliossa voi olla ravitsemuksellisesti huono asia, sillä ilman viljatuotteita on vaikeaa saada riittävästi kuitua ruokavaliosta. Täysjyväviljalla on myös keskeinen merkitys B-ryhmän vitamiinien ja monien kivennäisaineiden lähteenä.

Kaura on gluteenittomaan ruokavalioon soveltuvista viljoista runsaskuituisimpia. Kaikki kauratuotteet eivät kuitenkaan ole gluteenittomia, sillä niihin on usein sekoittunut muiden viljojen gluteenia viljely-, kuljetus- ja valmistusvaiheissa.

Raision kehittämän Provena puhdas kaura -valmistusketjun ansiosta Provena-kauratuotteet sopivat keliakikoille. Ainutlaatuisessa prosessissa kauran puhtaus varmistetaan läpi koko tuotantoketjun kuljetuskalustoa myöten. Siksi

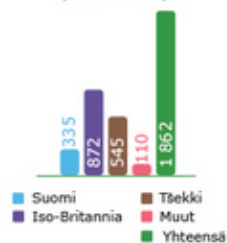
kuluttaja voi olla varma, että Provenan leivonta- ja aamupalatuotteissa ei ole gluteenia. Provena puhdas kaura -tuotteiden käyttäminen osana gluteenitonta ruokavaliota monipuolistaa ruokavaliota ravitseuksellisesti ja helpottaa sen toteuttamista käytännössä.

Raision henkilöstö 2014

Vuonna 2014 tuotantojen keskittämiset ja lopettamiset sekä Benecol-kuluttajaliiketoiminnan osto Johnson & Johnsonilta ja niiden mukanaan tuomat toimintojen uudelleenjärjestelyt vaikuttivat laajalti Raision henkilöstöön.

Raision palveluksessa oli vuoden 2014 lopussa 1862 (vuoden 2013 lopussa: 1896) henkilöä, joista Suomessa työskenteli 18 % (21 %), Isossa-Britanniassa 47 % (46 %), Tšekissä 29 % (28 %) ja muualla maailmassa 6 % (5 %). Raisiolla on henkilöstöä yhteensä kymmenessä maassa.

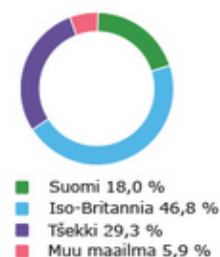
Henkilöstö 31.12.2014
(henkilöä)

Henkilöstö
liiketoiminta-alueittain
(%)

Henkilöstö
maittain (%)

Keskeistä vuonna 2014

- Vuonna 2103 käynnistetyt Ison-Britannian tuotantojen keskittämishankkeet jatkuivat vuonna 2014.
 - Makeisten valmistus päättyi Skegnessin tehtaalla maaliskuun 2014 lopulla. Tuotanto siirrettiin osin Leicesterin tehtaalle Isossa-Britanniassa ja osin Rohatecin tehtaalle Tšekkiin. Skegnessin tehtaan henkilökunnalle tarjottiin mahdollisuutta työskennellä Ison-Britannian muissa toimipisteissä. > [Lue lisää](#)
 - Välipalapatukoiden valmistus keskitettiin Newportin tehtaalle, johon Tywynin tehtaan valmistuslinjat siirrettiin vaiheittain tammikuulta 2014 alkaen. Tywynin tehtaan henkilöstölle tarjottiin mahdollisuutta siirtyä työskentelemään Newportin tehtaalle. > [Lue lisää](#)

- Kehityskeskustelujen kattavuus nousi neljällä prosentilla: 26 prosentista 30 prosenttiin.
- Rekrytointien määrä oli tuotantojen siirroista johtuen poikkeuksellisen suuri. Esimerkiksi Leicesterin tehtaalle palkattiin 70 uutta työntekijää ja Newportiin noin 130. Raisioon palkattiin vuonna 2014 yhteensä 587 uutta henkilöä.
- Raision ja Intellectual Venturesin yhteisyritys Benemilk Oy:n toimintaa vahvistettiin USA:n organisaatiolla.
- Raisioagron strategiauudistuksen myötä liiketoiminta organisoitiin uudelleen, jolloin myös osa Raisioagro-yksikön johtoa ja avainhenkilöitä vaihtui. Raisioagron palvelukseen rekrytoitiin useita uusia henkilöitä.
- Suomessa päätettiin lopettaa kasviöljyjen puristamien ja sulkea Raisiossa sijaitseva kasviöljytehdas pitkään jatkuneiden lomautusjaksojen jälkeen. Kasviöljypuristamo työllisti 14 henkilöä. Lisäksi päätettiin lopettaa sian- ja siipikarjanrehujen valmistaminen syyskuun 2014 lopussa. YT-neuvottelujen tuloksena päättyi 43 tehtävää.
- Raisio osti Johnson & Johnson -yhtiöltä Benecol-liiketoiminnan Isossa-Britanniassa, Irlannissa ja Belgiassa. Liiketoiminnan oston myötä Raision palvelukseen siirtyi 9 työntekijää Isossa-Britanniassa.
- Raisio-konsernin talousjohtaja vaihtui vuoden 2014 lopulla. Lisäksi Brändit-yksikön uudistukset toivat mukanaan muutamia muutoksia konsernin johtoon ja vastuualueisiin.
- Raisio seuraa säännöllisesti markkinapalkkoja yhtiön kilpailukyvyn ylläpitämiseksi. Raision palkat ja palkkiot jatkuvista toiminnoista olivat vuonna 2014 yhteensä 68,6 (66) miljoonaa euroa henkilöstösivukuluineen.

Tavoitteet 2015-

- Henkilöstön työtyytyväisyyden paraneminen – henkilöstön mielipidekysely tehdään kesällä 2015
- Kehityskeskustelujen kattavuuden laajentuminen kohti pitkän tähtäimen 100 prosentin tavoitetta.
- Sairauspoissaolojen määrä laskuun.

Osaaminen

Raisio teki vuonna 2014 Iso-Britanniassa ja Tšekissä suuria tuotantojen siirtoja. Perehdyttämisen tärkeys ja välttämättömyys korostuivat siirtoprojekteissa. Osaamisen kehittämisessä Raisio panosti ammatillisen koulutuksen ja sisäisen toiminnan kehittämisen lisäksi muun muassa viestintä-, työturvallisuus-, ensiapu- ja tietotekniikkakoulutukseen sekä laatu- ja ympäristöasioihin.

Henkilöstön kehityskeskustelut

Raision kehityskeskustelut kattoivat 30 % (26 %) henkilöstöstä pitkän tähtäimen tavoitteen ollessa 100 %. Suomen, Puolan ja USA:n toimipisteissä kehityskeskustelujen kattavuus oli 100 % ja Isossa-Britanniassa 18 % (11 %). Isossa-Britanniassa kehityskeskustelut on otettu käyttöön pääosin johdolle, keskijohdolle sekä avainhenkilöille. Tšekissä kehityskeskustelujen käyttöönottoa valmisteltiin vuonna 2014 ja keskustelut on suunniteltu aloitettavan alkuvuodesta 2015 asteittain.

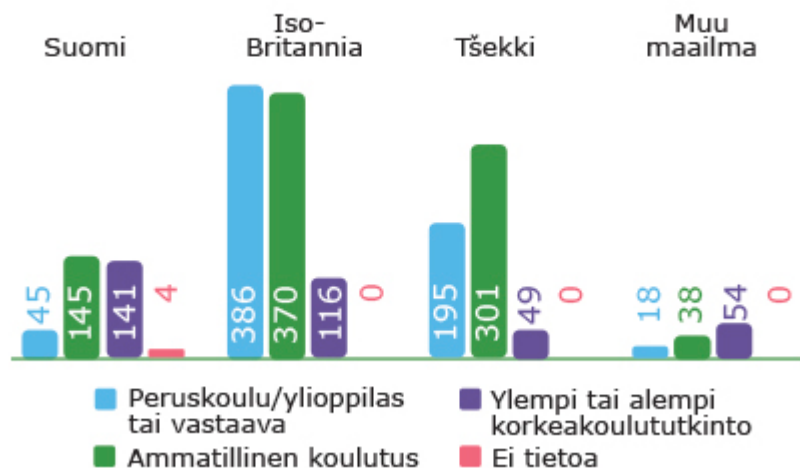
Henkilöstön osaaminen

- Raisio käytti 305 850 euroa (2013: 257 000 €) henkilöstönsä kouluttamiseen. Tähän lukuun eivät sisälly sisäiset koulutukset. Sisäisen koulutuksen järjestämistä suosittiin.
- Esimiesvalmennuksia toteutettiin laajalti eri maissa ja yksiköissä. Isossa-Britanniassa ja Tšekissä järjestettiin yleisen esimieskoulutuksen lisäksi koulutusta perehdyttämisestä.
- Perehdyttämisen tärkeys korostui tuotannonsiirtojen yhteydessä. Muutostilanteissa etenkin ammatillisen

osaamisen kehittämiseen panostettiin työssä oppimisen ja perehdyttämisen keinoin.

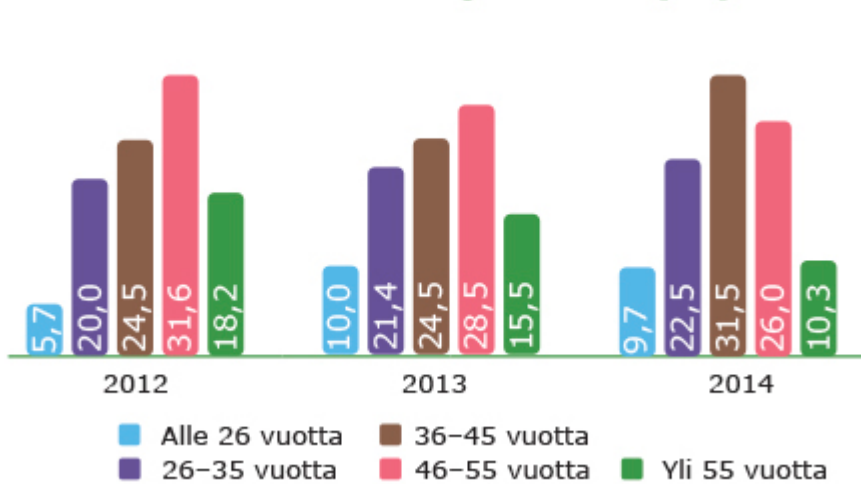
- Brändit-yksikkö jatkoi laajennetun johtoryhmän kokouskäytäntöä. Vuonna 2014 laajennettuja johtoryhmätapaamisia oli kaksi ja niihin osallistuivat keskeiset johtajat eri liiketoiminnoista. Kokouskäytännön tavoitteena on syventää osaamista Raisio-konsernin strategiasta ja eri liiketoiminnoista, parantaa yksikön sisäistä yhteistyötä ja tehostaa liiketoimintoja. Vuoden 2014 lopulla päätettiin laajentaa laajennettu johtoryhmäkäytäntö kattamaan koko konsernia. Ensimmäinen laajennetun johtoryhmän kokous on tammikuussa 2015.
- Raisio jatkoi esimiestyön ja henkilöstöviestinnän vahvistamista. Esimiehille järjestettiin useita koulutus- ja tiedotustilaisuuksia, joissa painottuivat Raision ajankohtaiset asiat ja yhtiön kehittäminen myös vastuullisuuden näkökulmasta.
- Raision toiminnot Suomessa:
 - Sisäisten työpajaohjaajien kysyntä on ollut suurta. Uusi vuonna 2013 käynnistetty työpajaohjaajien valmennus päättyi huhtikuussa 2014. Työpajaohjaajat vetävät osallistavia ideariihä sekä ongelmanratkaisu- ja suunnittelukokouksia.
 - Oppilaitosyhteistyötä jatkettiin mahdollistamalla mm. yritysvierailuja, opinnäytetöitä ja harjoittelujaksoja opiskelijoille.
 - Myös Trainee-ohjelmaa jatkettiin. Trainee-ohjelmaan otetaan opiskeluistaan vasta valmistunut tai valmistumassa oleva henkilö, joka työssäoppimisen ja tehtäväkierron kautta pätevytyy tehtäväänsä Raisiossa. Pääosin harjoittelijat jatkavat töissä Raisiossa myös harjoittelujakson jälkeen.

Henkilöstön koulutustausta

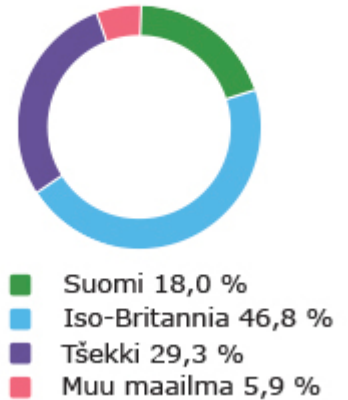

Henkilöstö lukuina

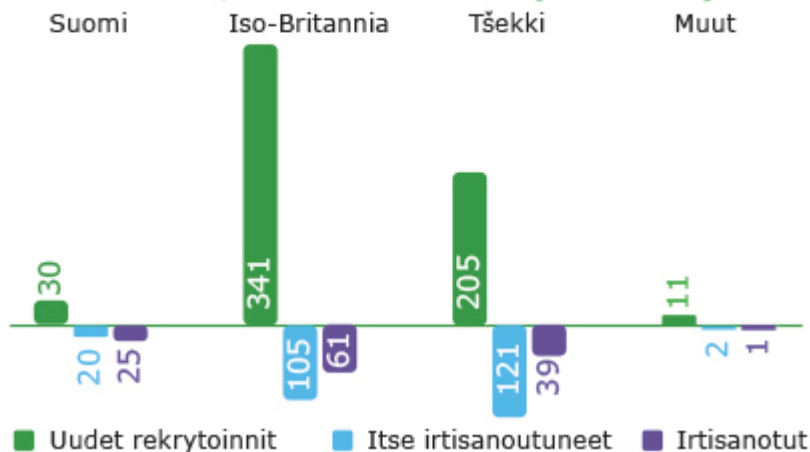
Henkilöstön ikäjakauma (%)

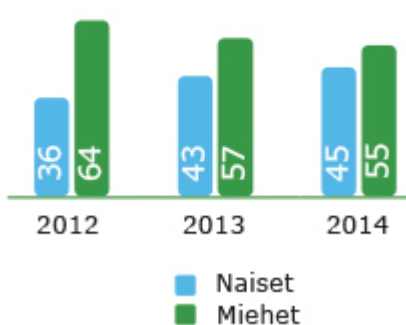
Henkilöstö maittain (%)

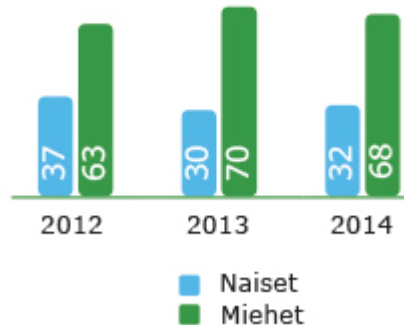
Henkilöstön vaihtuvuus tulleet/lähteneet 2014 (henkilöä)

Henkilöstön sukupuolijakauma (%)

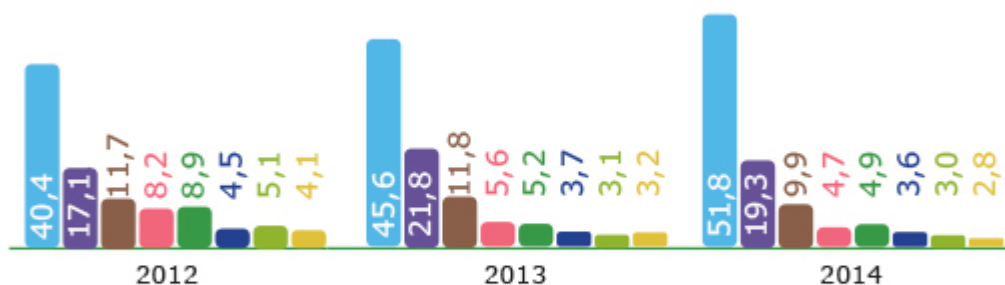

Esimiesten sukupuolijakauma (%)

Työsuhteet

Henkilöstön työsuhteiden pituudet (%)

- Alle 5 vuotta
- 6-10 vuotta
- 11-15 vuotta
- 16-20 vuotta
- 21-25 vuotta
- 26-30 vuotta
- 31-35 vuotta
- yli 35 vuotta

Henkilöstön keskimääräinen työsuhteen pituus on 8,8 vuotta.

Työturvallisuus

Raisio-konsernin tehdaspaikkakuntien työsuojelun keskeisin pitkän aikavälin tavoite on nolla tapaturmaa. Vuosittain huomioidaan muuttuvat tekijät toimintaympäristössämme ja niiden pohjalta tehdään toimintasuunnitelmat työympäristömme turvallisuuden parantamiseksi. Kaikissa Raisio-konsernin liiketoiminnoissa on työsuojeluorganisaatiot, jotka tekevät työsuojelutarkastuksia ja tutkivat jokaisen työtapaturman.

Suomi

- Suomessa Raisio järjesti vuonna 2014 neljä työturvallisuuskorttikoulutustilaisuutta, joihin osallistui yhteensä yli 60 työntekijää. Vuoden aikana järjestettiin myös useita ensiapu- ja alkusammutuskoulutustilaisuuksia sekä yksi tulityökorttitapahtuma.
- Raision tuotantolaitoksessa järjestettyjen poistumisharjoitusten lisäksi aluepelastuslaitoksen päivystysryhmät jatkoivat edellisten vuosien tapaan tutustumista teollisuusalueen eri toimintoihin ja riskikohtiin. Vuosittaisten palotarkastusten yhteydessä päivitettiin tiedot aluepelastuslaitoksen suunnitelmista koskien pelastustyön järjestelyjä uudesta Naantalın Luolalan toimipisteestä toimittaessa.

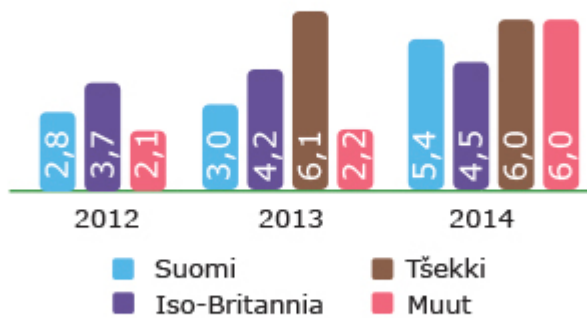
Iso-Britannia

- Työtapaturmien määrät nousivat merkittävästi vuoden 2014 alkupuolella tuotantojen siirtoja vastaanottavilla tehtailta. Uusien työntekijöiden perehdyttäminen, uudet tuotantolinjat ja niiden mukanaan tuomat muutokset aiheuttivat haasteita työturvallisuustason ylläpitämiselle. Vakavilta työtapaturmilta kuitenkin vältyttiin ja työtapaturmien määrä laski huomattavasti loppuvuotta kohden.
- Työturvallisuuskoulutukseen panostettiin merkittävästi. Esimerkiksi välipalat-liiketoiminnassa noin 300 henkilöä suoritti työterveys- ja työturvallisuuskoulutuksen.

Tšekki

- Työtapaturmien määrä pieneni edellisestä vuodesta.
- Käytössä sertifioitu työturvallisuusjärjestelmä OHSAS.
- Toteutettiin työturvallisuutta parantavia tuotantoteknisiä hankkeita kuten esimerkiksi lämpötilakontrollin parantaminen, höyryn jakelun turvalaitteiden vahvistaminen ja turvalaitteiden lisääminen pakkauskoneisiin.

Sairauspoissaolot % teorettisesta työajasta

Henkilöstön keskimääräinen sairauspoissaolomäärä oli 5,1 % vuonna 2014.

Raision ideatoiminta

Raisiolle strategisesti tärkeät innovaatiot syntyvät ideoista. Raisiossa ideatoiminta toimii yhtenä innovointikanavana yrityksen uudistumisessa ja toiminnan kehittämisessä. Parhaimmillaan ideoilla voidaan synnyttää uutta liiketoimintaa ja kasvua, mutta myös pienet ja arkipäiväiset parannukset kehittävät Raision toimintaa.

Raision henkilöstöllä on mahdollisuus vaikuttaa välittömästi yrityksen toiminnan kehittämiseen idea- eli aloitetoiminnan kautta. Ideatoiminnan tavoitteena on synnyttää uusia ja parannettuja toimintatapoja, tuotteita tai prosesseja, joista syntyy Raisiolle, sen asiakkaille ja henkilöstölle lisäarvoa.

Innovaatioistaan tunnettuna yhtiönä Raisiolle on merkittävää, että jokainen pystyy toiminnallaan vaikuttamaan liiketoimintaan. Siksi toiminnan parannusehdotuksia voi Raision henkilöstön lisäksi tehdä myös Raision ulkopuolisten, konsernille palveluja toimittavien yritysten henkilökunta.

Suomessa Raision henkilöstö voi kirjata ideoitaan Raision sähköiseen InnoWay-ideaajärjestelmään, jossa ne käsitellään yhdessä ja toteutetaan yhteisellä päätöksellä. Henkilökohtaiset aloitteet annetaan yhtiön asiantuntijoiden arvioitavaksi, minkä jälkeen toteuttamiskelpoiset ideat toteutetaan. Raisiolla on ideatoimintaa Suomessa ja Tšekissä.

Terveelliset ja ekologiset välipalat korostuivat Raision strategisissa muutoksissa

Raisio toteutti vuonna 2014 liiketoiminnoissaan muutoksia, jotka nivoutuvat Raision HEM- eli terveellisten, ekologisten välipalojen strategiaan ja mahdollistavat kannattavan kasvun. Kolesterolin alentamisen alkuperäinen asiantuntijabrändi Benecol palautui kokonaisuudessaan Raision omistukseen ja Raisioagro keskittyi liiketoimintoihin, joissa korostuvat kestävä kehitys tukevat innovaatiot ja erityisosaaminen sekä ruokintaosaaminen.

Raisiolla on kotimarkkinoillaan Suomessa kuluttajien ja muiden asiakkaiden tarpeisiin hyvin sopiva, HEM-strategian mukainen tuotevalikoima, johon kuuluu useita tunnettuja ja luotettuja brändejä. Uudelleenorganisointien ja keskittymisten myötä HEM-strategia toteutuu paremmin myös Länsi- ja Itä-Euroopan markkinoilla.

HEM = Healthy, ecological, mobile food

Benecol on Raision tunnetuin kansainvälinen brändi

Raision Benecol-tuotteiden kotimarkkina laajentui marraskuussa 2014 toteutuneen yrityskaupan myötä. Yritystoston jälkeen Raision Benecol-toiminnot on yhdistetty yhdeksi kokonaisuudeksi, mikä mahdollistaa liiketoiminnan kehittämisen Raision omista lähtökohdista ja tavoitteita tukien. Benecol-liiketoimintaan kuuluvat nyt kuluttajatuotteet kotimarkkinoilla Isossa-Britanniassa, Irlannissa, Belgiassa, Puolassa, Suomessa, Portugalissa ja Hongkongissa sekä omana toimintonaan Benecol-tuotteiden ainesosan, kasvistanoliesterin, lisensointi ja partneriyhteistyö. Raisio jatkaa panostusta terveellisten, kolesterolia alentavien Benecol-tuotteiden tuotekehitykseen ja myyntiin.

Vuonna 2014 Raision Brändit-yksikön vastuullisuuteen liittyvät toimet näkyivät selvimmin tuotekehityksessä ja raaka-aineiden alkuperään liittyvissä kysymyksissä. Isossa-Britanniassa Honey Monster -murojen sisältämän sokerin määrää vähennettiin. Sokerin määrä myös merkittiin pakkauksiin entistä selkeämmin. Suomessa Raisio toi markkinoille uudet enemmän proteiinia sisältävät Elovena Plus -pikapuurot. Lisäksi Elovena-puurobaari toi terveellisen ja liikkuvan välipalan kuluttajien ulottuville uudessa, herkullisessa muodossa: haudutettuna, lisukkeineen nautittavaksi suoraan puuropadasta.

Raisioagro uudisti strategiansa

Raisioagro julkisti uuden Kasvun innostaja -strategiansa syyskuussa 2014. Raisioagro keskittyy maatalouden

osa-alueisiin, joissa menestys perustuu eläinten ruokinnan ja kasvinviljelyn erikoisosaamiseen ja innovaatioihin.

Raisioagron ja kalanviljelyn erikoisosaajan Raisioaquan huippubrändit, Benemilk ja Hercules LP Opti, ovat kärkituotteita myös vastuullisuuden näkökulmasta. Benemilk-rehuilla samalla energiamäärällä saadaan enemmän maitoa ja maidon pitoisuudet paranevat samalla kun rehut tukevat eläinten hyvinvointia. Hercules LP Opti –ruokintakonsepti puolestaan säästää luonnonkalakantoja vähäisemmän kalaöljyn käytön vuoksi ja säilyttää kalan optimaalisen rasvahappokoostumuksen.

Ympäristö

Raisio on selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Kestävät toimintatavat ja avoimuus luovat perustan Raision vastuulliselle ympäristötyölle.

Katsaus Raision vastuulliseen ympäristötyöhön vuonna 2014

- Raisio toteutti Suomen toimipaikoillaan ympäristö-, terveys- ja turvallisuusinvestointeja noin 0,5 miljoonalla eurolla. Noin 70 % investoinneista tähtäsi prosessi- ja työturvallisuuden parantamiseen ja noin 30 % materiaalitehokkuuden ja jätehuollon kehittämiseen. Investoinnit kohdistuivat pääosin työ- ja prosessiturvallisuuden parantamiseen. Toimenpiteiden kohteina olivat mm. hoitotasot, siilojen sulkuluukut, keskussiivousjärjestelmä, lastauksen ohjaus. Toteutetuilla muutostöillä parannettiin turvallisuuden ohella myös materiaalitehokkuutta. Paineilmakompressorin ja valaisimien uusimisilla tavoitellaan energiansäästöä.
- Suomessa Raisio oli mukana seudullisessa Raision-Naantalin alueen hajupäästöjen leviämisselvityksessä. Hajumittaukset suoritettiin Raision tehdasalueella syksyllä 2013. Ilmatieteenlaitoksen laatima lopullinen raportti ja hajumallinnus valmistuivat vuoden 2014 lopulla. Raportin mukaan Raisio-konsernin vaikutus alueen hajuihin oli vähäinen.
- Vuoden 2014 aikana toteutettiin melumittaukset Raision tehdasalueella. Lisäksi ilmapäästöt mitattiin voimalaitokselta sekä haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC) mittaus suoritettiin esteröintilaitoksella. Edellä mainitut mittaustulokset täyttivät ympäristölupapäätösten vaatimukset.
- Suomen tuotantolaitoksilla Raisio välttyi pahoilta ympäristövahingoilta vuonna 2014. Ulkoinen palovaara aiheutui Ylivieskan rehutehtaalle elokuussa, kun tehtaan viereisellä puunkuormausalueella syttyi tulipalo, jota sammutettiin osittain tehtaan piha-alueen kautta ja tehtaan palovesiverkoston vedellä. Tapahtuma ei aiheuttanut vahinkoa rehujen valmistukseen.

- Raision toimipaikalla järjestettiin keväällä vuosittainen jätekoulutustilaisuus. Tilaisuus oli avoin koko Suomen henkilökunnalle. Tilaisuuden tarkoituksena oli kerrata jätehuollon keskeisiä toimintamalleja ja tavoitteita sekä kertoa tulevaisuuden lainsäädännöllisistä ym. näköpiirissä olevista muutoksista.
- Ympäristönsuojelun käyttökustannukset olivat Suomessa noin 0,4 M€.
- Määräystenmukaisuus: Kouvolan rehutehtaan ympäristöluvan tarkistushakemus jätettiin elokuussa Etelä-Suomen hallintovirastolle. Raision voimalaitoksen ympäristölupamääräysten tarkistushakemuksen jättäminen siirrettiin vuodelle 2015 meneillään olevan energiantuotantovaihtoehtojen selvityshankkeen vuoksi.
- Ympäristölupien mukaiset päästömittaukset suoritettiin. Tiedossa ei ole ympäristölainsäädännön rikkomuksiin liittyviä sakkoja tai sanktioita.

Ympäristöhankkeet

Raisio on tunnistanut kestäväen kehityksen tärkeimpiä alueita tuotteiden elinkaariarvioinnin avulla, keskittynyt hävikin ja energiankulutuksen pienentämiseen sekä auttanut sopimusviljelijöitään viljelemään kestävämmiin ja tehokkaampiin. Raisio tekee yhteistyötä sidosryhmiensä kanssa useissa tutkimus- ja kehitysprojekteissa ympäristövaikutusten pienentämiseksi ja toimintaketjun tehostamiseksi. Raisiolle on tärkeää vaikuttaa koko ruokaketjun kestävyteen, sillä suurin osa sen ympäristövaikutuksista tapahtuu Raision oman toiminnan ulkopuolella.

[Lue lisää sidosryhmien kanssa tehdyistä ympäristöhankkeista](#)

Ympäristöraportoinnin laajuus

Raisiolla on tuotantoa yhteensä neljässä maassa: Suomessa, Isossa-Britanniassa, Puolassa ja Tšekissä. Raision ympäristöraportointi kattaa merkittävimpien ympäristövaikutusten osalta kaikki konsernin jatkuvat liiketoiminnot Suomessa, Iso-Britanniassa ja Puolassa.

Tšekin Candy Plus -yhtiön kaksi tuotantolaitosta sisältyvät raportointiin vuoden 2013 alusta. Raportointilaajuudesta on poistunut kasviöljyliiketoiminta, joka syksyllä Raisiossa käynnistyneiden yt-neuvottelujen tuloksena päätettiin lopettaa. Kasviöljytehtaan tuotantotoiminta on ollut keskeytyneenä jo tammikuun 2014 loppupuolelta alkaen. Lisäksi Suomen rehutehtailla että Iso-Britanniassa suoritettiin tuotannon keskittämisen- ja tehostamistoimia.

TAVOITE 2015

100%

Raision elintarvikkeisiin käyttämästä palmuöljystä on sertifioitua.

TAVOITE 2015

Hyödynnettävän jätteen

**osuuden
nostaminen**

[Lue lisää](#)

Ympäristötavoitteet 2013-2017 Suomen tuotantolaitoksille

Raisio on sitoutunut ympäristön hyvinvointia edistäviin toimintatapoihin. Tehokkaimmin voimme vaikuttaa oman toimintamme kannalta merkittävimpiin ympäristötekijöihin, energian ja veden käytön vähentämiseen sekä jäteveden ja jätteen synnyn ehkäisyyn. Raision ympäristötavoitteiden toteutumista ja mittareita seurataan säännöllisesti vastuuhenkilöiden ja ylimmän johdon toimesta.

Tuotantomääriin suhteutetut tavoitteet asetetaan vuosittain aina vähintään kolmeksi vuodeksi eteenpäin. Suomen tuotantolaitosten ympäristötavoitteet päivitettiin vuonna 2013 vastaamaan silloisia liiketoimintoja ja tuotantorakenteita. Vuoden 2014 aikana tapahtui kuitenkin merkittäviä muutoksia tuotantorakenteissa. Esimerkiksi rehutehtaiden tuotantojen keskittämisten sekä kasviöljytehtaan toiminnan lopettamisen vaikutukset heijastuivat laitosten tuotantomääriin ja sitä kautta myös asetettuihin ympäristötavoitteisiin. Kyseisten tuotantolaitosten osalta tavoitteet on päivitetty vastaamaan nykyrakenteen mukaisia tuotantomääriä sekä hyödykkeiden käyttömääriä.

TAVOITE SAAVUTETTU

Kaatopaikkajätteen määrä laski edellisvuodesta

32 %

TAVOITE 2016

Ei kaatopaikkajätettä

Raision tavoite on, että vuonna 2016 emme tuota Suomessa yhtään kaatopaikkajätettä.

SAAVUTUS

energian kokonaiskulutus laski

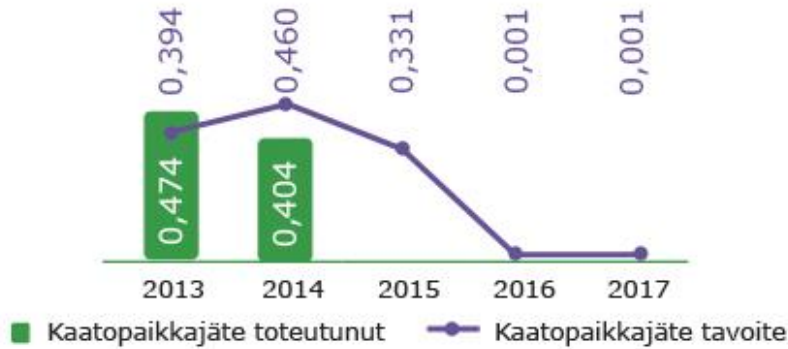
yli 9 %

Tavoitteet ja toteuma

Tavoitteet on asetettu hyödykkeiden ominaiskäytölle tuotetonna kohden.

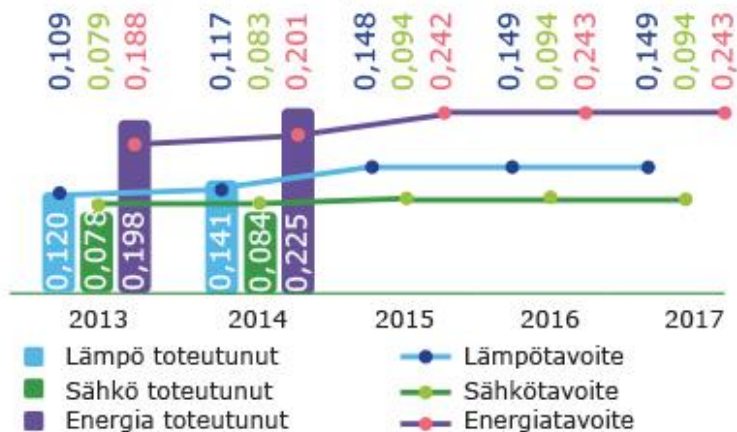
Kaatopaikkajättemäärä Suomi

kg/tuotettonni

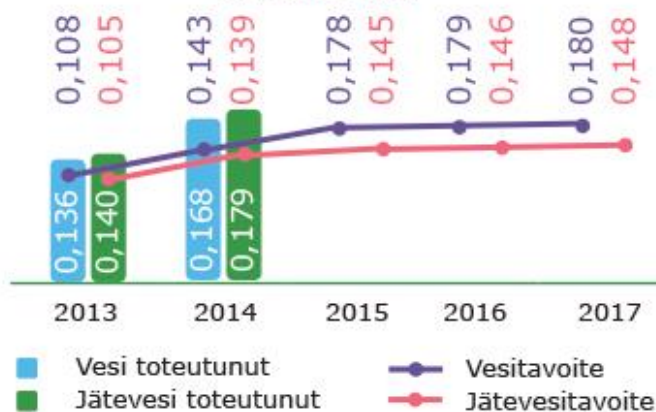
Energian käyttö

MWh/tuotettonni

Vesi ja jätevesi

m³/tuotettonni

Vuosi 2014

Vuoden 2014 ympäristöraportoinnin tuloksiin vaikuttivat merkittävästi Suomen rehutehtailla toteutuneet tuotannon rakennemuutokset. Toimenpiteet näkyvät hyödykkeiden käyttömäärissä sekä tuotantovolyymeissa. Hyödykkeiden, vesien ja energioiden kokonaiskäyttömäärät laskivat, mutta ominaiskulutukset tuotetonnin kohden nousivat. Vaikka energian kokonaiskulutus laski yli 9 prosenttia, jäätin jatkuville liiketoiminnoille asetetusta ominaiskulutustavoitteesta, etenkin lämpöenergian osalta. Veden kokonaiskulutus laski noin 1,5 prosenttia, mutta veden ominaiskulutukselle asetettu tavoite jäi saavuttamatta, samoin jätevedelle asetettu tavoite.

Kaatopaikkajättemäärän tavoite saavutettiin. Kaatopaikkajätteen määrä väheni Raision Suomen tuotantolaitoksilla edellisvuoteen nähden 32 prosenttia ja ominaismäärä tuotetonnin kohden laski lähes 15 prosenttia. Raision tavoite on, että vuonna 2016 Suomessa ei tuoteta yhtään kaatopaikkajätettä.

Ympäristötavoitteet 2015-2017

Raision ympäristötavoitteet konkreettisesti edistävät ja ohjaavat toimintaa, jonka keskeisenä ajatuksena on toimintojen jatkuva parantaminen. Energian ja talousveden käyttömäärän ennustetaan tulevina vuosina laskevan, vaikka mm. Raision rehutehtaan siirtyminen syksyllä 2014 osavuotiseen tuotantoon nostaa energian ja veden ominaiskulutuksia. Energian kulutuksen vähentämistä tulevina vuosina vaikeuttavat myös rehuille asetetut uudet hygieniavaatimukset, jotka tulevat lisäämään höyryn käyttöä.

Jäteveden ominaismäärän tuotetonnin kohden ennustetaan laskevan vuoteen 2017 mennessä vajaalla 18 prosentilla vuoden 2014 tasoon nähden. Raision rehutehtaalla suoritettiin vuoden 2014 lopulla prosessimuutostyö, joka mahdollistaa puhtaiden jäähdytysvesien ohjaamisen erilleen viemäriin johdetusta vedestä.

Raision jätteitä koskeva tavoite on, että vuonna 2016 Suomessa ei tuoteta yhtään kaatopaikkajätettä.

Ympäristötavoitteet 2013-2017 tuotantolaitoksille muissa maissa

Raisiolla on omaa tuotantoa Suomen lisäksi Iso-Britanniassa, Puolassa ja Tšekeissä. Myös näiden maiden tuotantolaitokset ovat asettaneet omat ympäristötavoitteensa. Niiden osalta raportointi tarkentuu, kun seurantatietoa on kattavasti ja niiden laskenta on kaikkien laitosten osalta vakiintuneella tasolla.

Vuonna 2014 toteutetut toimenpiteet

Iso-Britannia

- Jätteen kierrätyksen tehostaminen.
- Jätevesikuormituksen vähentäminen makeistuotannossa.

Tšekki

- Makeisliiketoiminnan mittavat keskittämistoimenpiteet ja tuotannonsiirrot vaikuttivat merkittävästi tuotantolaitosten energiankäyttöön, joka nousi Tšekeissä yhteensä 21% lähinnä tuotantolinjojen uusimisen ja rakentamisen vuoksi. Huomionarvoista on todeta, että muutostoimenpiteiden tuloksena tuotantomäärä nousi 17%. Vuonna 2015 kulutuksen voidaan olettaa palautuvan normaalille tasolle ja energian käyttötehokkuuden paranevan.
- Jätettä kierrätettiin 10% enemmän kuin vuonna 2013.
- Petrvaldin tehtaalla energian kulutus laski tavoitteen mukaisesti 5% tuotetonna kohden.

Ympäristötavoitteet 2015-2017

- Keskeinen tavoite on jatkuva toiminnan parantaminen.
- Energian käytön tehostaminen.
- Kierrätettävän jätteen osuuden nostaminen.

Ympäristönsuojelu

Raision ympäristönsuojelutyö on jatkuvaa toiminnan kehittämistä. Pitkäjänteisen ja järjestelmällisen ympäristötyön keskeisenä pyrkimyksenä on parantaa ja tehostaa toiminnan laatua sekä minimoida päästöt.

Panostukset ympäristönsuojeluun

Raisio toteutti Suomen toimipaikoillaan ympäristö-, terveys- ja turvallisuusinvestointeja noin 0,5 miljoonalla eurolla. Noin 70 % investoinneista tähtäsi prosessi- ja työturvallisuuden parantamiseen ja noin 30 % materiaalitehokkuuden ja jätehuollon kehittämiseen.

Toimenpiteiden kohteina olivat mm. hoitotasot, sillojen sulkuluukut, keskussiivousjärjestelmä, lastauksen ohjaus. Toteutetuilla muutostöillä parannettiin turvallisuuden ohella myös materiaalitehokkuutta. Paineilmakompressorin ja valaisimien uusimisilla tavoitellaan energiansäästöä.

Ympäristönsuojelun käyttökustannukset olivat Suomessa noin 0,4 M€.

Ympäristövahingot

Raisio-konserni välttyi pahoilta ympäristövahingoilta vuonna 2014.

Ulkoisen palovaara aiheutui Suomessa Ylivieskan rehutehtaalle elokuussa, kun tehtaan viereisellä puunkuormausalueella syttyi tulipalo, jota sammutettiin osittain tehtaan piha-alueen kautta ja tehtaan palovesiverkoston vedellä. Tapahtuma ei aiheuttanut vahinkoa rehujen valmistukseen.

Ympäristömittarit

Tuotanto, raaka-aineiden käyttö, Suomi

Veden käyttö

Energian kulutus

Raaka-aineet ja materiaalitehokkuus

Raisio on kehittänyt jätehuoltoaan Suomessa ohjaamalla sivuvirtoja hyötykäyttöön. Lisäksi jätekuljetuskertoja on pyritty vähentämään, mikä puolestaan on pienentänyt jätekuljetuksista aiheutuvaa ympäristökuormitusta. Raisiossa tuotantolaitosten väliset materiaalivirrat ovat merkittävät. Nämä sivutuotteiden siirrot aiheuttavat raportoinnissa raaka-aine- ja tuotantomäärien kertautumista.

Raportoinnin laajuus

Raaka-ainegraafi kuvaa vain **Suomen** tuotantolaitosten raaka-aineiden käyttöä sekä tuotantomääriä.

Vesi

Veden käyttö on Raisiolle tärkeä ympäristötekijä. Vettä käytetään tuotantoprosesseissa ja jäähdytyksissä.

Raisio on tavoitteidensa mukaisesti vähentänyt veden kokonaiskulutusta. Suomen rehutehtailla ja Isossa-Britanniassa suoritettuihin tuotantorakenteeseen kohdistuneet keskittämisen- ja tehostamistoimet aiheuttivat veden ominaiskulutuksen kasvun.

Raisio tehostaa vedenkäyttöään käyttämällä vettä säästeliäästi sekä ottamalla talteen ja uudelleen kierrättämällä käyttökelpoiset vedet.

Raportoinnin laajuus

Oheisessa graafissa on mukana kaikki konsernin jatkuvat liiketoiminnot Suomessa, Isossa-Britanniassa ja Puolassa.

Candy Plus -yhtiön kaksi tuotantolaitosta Tškeissä sisältyvät raportointiin vuoden 2013 alusta.

Energia

Raisio-konsernin prosessit käyttävät energiaa sähkön ja höyryn muodossa. Raision energiahuolto perustuu pääosin ostoenergiaan. Raision Suomessa ostama sähköenergia on hiilidioksidipäästötöntä.

Suomessa Raisiolla on omistuksessaan kaksi voimalaitosta, toinen Raisiossa ja toinen Kouvolassa. Molemmat laitokset kuuluvat päästökaupan piiriin.

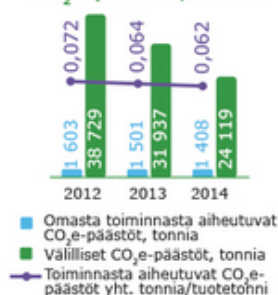
Raisio-konsernin energian kokonaiskulutus laski noin 6 prosenttia. Tuotantorakenteen muutoksista johtuen ominaiskulutus tuotetonnia kohden nousi kuitenkin noin 18 prosentilla. Rehutuotannolle asetettu rehujen kuumennuskäsittelyvaatimus on osaltaan lisännyt lämmön ominaiskulutusta.

Raportoinnin laajuus

Oheisessa graafissa on mukana kaikki konsernin jatkuvat liiketoiminnot Suomessa, Isossa-Britanniassa ja Puolassa.

Candy Plus -yhtiön kaksi tuotantolaitosta Tškeissä sisältyvät raportointiin vuoden 2013 alusta.

CO₂e-päästöt, Suomi

Jätevedet

Kaatopaikkajätteet

Energian tuotannon päästöt

Raisio raportoi omasta energiantuotannosta aiheutuvat välittömät kasvihuonekaasupäästöt CO₂e-arvoina. Ostoenergiantuotannon CO₂e-arvot on raportoitu energiantoimittajien ilmoittamien määrien mukaisesti. Hiilidioksidiekvivalentilla (CO₂e) kuvataan kasvihuonekaasujen yhteenlaskettua ilmastoa lämmittävää vaikutusta.

Suomen toimipaikoille hankittu sähkö, joka muodostaa 50 prosenttia konsernin sähkökäytöstä, on ympäristömerkittyä. Sen tuottamisesta ei synny ilmastomuutosta edistäviä kasvihuonekaasupäästöjä.

Raportoinnin laajuus

Oheisessa graafissa on esitetty Raision **Suomen tuotannon** CO₂e-päästöt.

Jätevedet

Raisio-konsernin jätevesimäärää vähennetään veden uudelleenkäyttö- ja kierrätysratkaisuilla. Suomessa jätevedet johdetaan tuotantolaitoksilta pääosin suoraan kunnallisille jätevedenpuhdistamoille. Raision toimipaikalla jätevedet käsitellään osittain tuotantolaitosten omilla puhdistusratkaisuilla jo ennen niiden johtamista konsernin jäteveden esikäsittelylaitokselle. Esikäsittelyn jälkeen jätevedet ohjataan kunnalliseen verkostoon.

Jäteveden kokonaismäärää on pystytty vähentämään

Raportoinnin laajuus

Oheisessa graafissa on mukana kaikki konsernin jatkuvat liiketoiminnot Suomessa, Isossa-Britanniassa ja Puolassa. Candy Plus -yhtiön kaksi tuotantolaitosta Tšekeissä sisältyvät raportointiin vuoden 2013 alusta.

Jätteet

Raision keskeisenä pyrkimyksenä on kaatopaikkajättemäärän vähentäminen. Suomen osalta tavoite on nolla vuoteen 2016 mennessä. Tavoitteellinen työ sen osalta on sujunut hyvin. Raisio pyrkii jätemäärien vähentämisen lisäksi myös jätteen korkeaan hyötykäyttöasteeseen, jossa jätteiden oikealla, huolellisella lajittelulla on keskeinen merkitys. Raisio hyödyntää jätteet pääasiallisesti joko materiaalina tai energialähteenä.

Raisio-konsernin kokonaisjätemäärää pystyttiin vähentämään edellisvuoteen verrattuna noin 20 prosentilla mm. ohjaamalla Suomen Nokian myllyn kaurankuorijae sivutuotteeksi erilleen jätemääristä. Tästä johtuen myös hyödynnetyn ja kierrätetyn jätteen osuus kokonaisjätemäärästä laski noin 55 prosenttiin (vuonna 2013 osuus oli noin 70 prosenttia).

Raportoinnin laajuus

Oheisessa graafissa on mukana kaikki konsernin jatkuvat liiketoiminnot Suomessa, Isossa-Britanniassa ja Puolassa. Candy Plus -yhtiön kaksi tuotantolaitosta Tšekeissä sisältyvät raportointiin vuoden 2013 alusta.

Newportin tehtaalla uudet ympäristö- ja vastuullisuustavoitteet

Raision Newportissa, Isossa-Britanniassa, sijaitseva välipalapatukatehdas teki vuonna 2014 konsernin vastuullisuustavoitteiden lisäksi oman ympäristö- ja vastuullisuusohjelman. Myös Tywynistä Newportiin siirrettyyn tuotantoon sisältyi vastuullisuustavoitteita.

Newportiin rekrytoitiin vuonna 2014 uutta henkilöstöä vastaamaan ympäristötyön kehittämistä ja tehtaan johto sitoutui uusiin ympäristötavoitteisiin. Tavoite on vähentää erityisesti tärkeimpiä ympäristövaikutuksia: veden- ja energiankulutusta, polttoaineen kulutusta ja kuljetuksissa käytettyjen polttoaineiden ympäristövaikutuksia sekä kaatopaikkajätteen määrää. Lisäksi Newportissa panostetaan jätteiden kierrätykseen ja ilmastopäästöjen estämiseen.

Tywynin välipalapatukatehtaan tuotanto siirrettiin Newportiin puoli vuotta kestäneen projektin aikana. Yksi vuoden 2014 tärkeimmistä ympäristötavoitteista oli pienentää tuotannon hiilijalanjälkeä ja siinä onnistuttiin tuotannonsiirron myötä. Tuotannon hiilijalanjälki laski vuoteen 2013 verrattuna noin 15 prosentilla. Myös vedenkulutus väheni huomattavasti edellisvuoteen verrattuna tuotannon keskittämisen myötä.

Mitä voidaan mitata, sitä voidaan parantaa

Newportin tehtaan tavoite on täyttää nyt asetetut tavoitteet vuoteen 2017 mennessä. Kuluvana vuonna tehtaalla selvitetään mm. ISO 14001 -standardin käyttöönottoa. Suomessa Raision kaikki tehtaot ovat jo ISO 9001 ja ISO 14001 -standardoinnin piirissä.

Ympäristömittareita seurataan nyt Newportissa aiempaa tarkemmin, mikä mahdollistaa kehittämisen ja tavoitteiden saavuttamisen. Myös hygienian ja siihen liittyvien standardien osalta Newportissa on tehty merkittäviä parannuksia. Newportin tehdas sai vuonna 2014 vastuullisen palmuöljyn RSPO:n (Roundtable of Sustainable Palm Oil) sertifiointin ja panostaa jatkossakin vastuullisista raaka-aineista valmistettuihin tuotteisiin. Raision asiakkaat ovat antaneet tehtaan johdolle kehityksestä hyvää palautetta - he pitävät näkemästään.

Raisio on aiemminkin onnistuneesti pienentänyt tuotantonsa hiilijalanjälkeä. Suomessa Elovena Aurinkoinen välipalajuoman hiilijalanjäljen laskeminen johti energiatehokkuuden parantamiseen vielä tuolloin Raision omistuksessa olleella non-dairy tehtaalla.

Linkit:

Case, jossa kerrotaan tarkemmin tuotannonsiirrosta

Paikallisuus

Raisio on kansainvälinen toimija, jolla on tuotantolaitoksia neljässä eri maassa. Tuotantolaitosten henkilöstö on pääasiassa paikallista ja erityisesti Suomessa raaka-aineet hankitaan läheltä tuotantoa. Raisio tekee tiivistä yhteistyötä myös paikallisten oppilaitosten ja yliopistojen kanssa.

Yhteistyö oppilaitosten ja yliopistojen kanssa

Raisio tekee aktiivista yhteistyötä paikallisten oppilaitosten ja yliopistojen kanssa kaikilla 11 paikkakunnalla, missä Raisiolla on omia tuotantolaitoksia. Yhteistyön muoto vaihtelee paikkakunnittain, mutta yleisimmin se koskee yrityspalveluja eli koulutuksia, palveluita, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiohankkeita, opinnäytetöitä ja opiskelijoiden harjoitteluja.

Raisio ja Turun Ammattikorkeakoulu solmivat kumppanuussopimuksen

Raisio ja Turun Ammattikorkeakoulu vahvistivat pitkään jatkunutta yhteistyötään vuonna 2014 solmimalla uuden kumppanuussopimuksen pitkän aikavälin aktiivisen yhteistyön kehittämiseksi. Sopimuksen ansioista Raisiolla on yrityspalveluiden lisäksi mahdollisuus käyttää esimerkiksi Turun AMK:n asiantuntijoita henkilöstönsä valmennustilaisuuksissa koulutus- ja konsultointitehtävissä. Samaten Turun ammattikorkeakoululta itse valmistuneet raisiolaiset ammattilaiset käyvät kertomassa alan opiskelijoille omasta työstään ja ammattinsa vaatimuksista.

Raisio on mukana mm. myynnin koulutusohjelman yrityskummitoiminnassa, jossa tehdään myyntiin liittyviä projektitöitä ja harjoittelujaksoja. Esimerkki vuosittaisesta yhteistyöstä on AMK:n opiskelijoiden harjoittelujakso Raisiossa esimerkiksi ostotehtävissä, tuotantotehtävissä tai myynnin ja markkinoinnin tukitehtävissä. Raisio oli mukana myös mm. Inno-projektissa, jossa opiskelijat ideoivat "puurosta ilmiö" teemaa Raisioilta saadun toimeksiannon perusteella.

Opinnäytetyöt ja traineet

Raisio tekee vuosittain korkeakouluopiskelijoiden kanssa tehdään muutamia opinnäytetöitä toimeksiantoina, joiden aihealueet liittyivät vuonna 2014 mm. raaka-aineisiin, tuotteisiin ja sisäiseen koulutukseen. Lisäksi alkuvuodesta 2014 muutama opiskelija suoritti työssä oppimisjaksonsa Raision pääkonttorilla ja sai harjoittelujaksonsa jatkeeksi kesätyösopimuksen. Tämän lisäksi Raisioagrossa kaupallisen puolen tehtävissä on solmittu muutamia trainee-sopimuksia, jotka perehdyttävät mm. asiakkuusvastaavan tehtävään.

Raisio mukana Varsinais-Suomen Yrityskylässä

Raisio jatkoi kolmivuotista yhteistyötään Varsinais-Suomen yrityskylässä, joka palkittiin syksyllä 2014 maailman parhaaksi koulutusinnovaatioksi World Innovation Summit for Education -kilpailussa. Yhteistyökumppanina Raisio tukee yrityskylän pyrkimystä osoittaa, että Suomessa nuorten yrittäjyysvalmiudet nähdään sijoituksena tulevaisuuteen.

Taloudellisen tiedotustoimiston (TAT) koordinoima Yrityskylä on 6.-luokkalaisille suunnattu yhteiskunnan, työelämän ja yrittäjyyden oppimisympäristö. Yrityskylässä on usean eri yrityksen ja julkisen palvelun toimitilat. Oppilas työskentelee Yrityskylässä omassa ammatissaan, johon hänet on rekrytoinnin kautta valittu. Työstään hän saa palkkaa sekä toimii päivän aikana kuluttajana ja kansalaisena osana yhteiskuntaa.

Yrityskylässä työskentelee kerrallaan ennalta sovittuna päivänä noin 70 oppilasta. Viisi Raision työntekijänä toimivaa oppilasta – toimitusjohtaja, tuotekehittäjä, markkinointipäällikkö, myyntiedustaja ja tuotannonhoitaja – syventyvät työpäivänsä aikana elintarviketeollisuuteen kuluttajan huomioimisen ja tuotekehityksen kautta. Oppilaat oppivat miten uusia tuoteinnovaatioita synnytetään ja miten myynti ja markkinointi ovat osana yrityksen toimintaa. Tuotteen elinkaari on kuvattu alkutuotannosta myyntiin ja päivän punaiseksi langaksi muodostuu uuden tuotteen kehittäminen ja myyntiin saattaminen. Työpäivän aikana Raision yrityksessä huolehditaan tuotteiden toimittamisesta myyntiin mm. kauppaan ja ravintolaan sekä ideoidaan mm. unelmien puuroannosta.

[Lue lisää Yrityskylä-hankkeesta](#)

Raisio ja henkilöstö antoivat joululahjansa vähävaraisille

Jouluna 2014 Raisio ja sen Suomen henkilöstö lahjoittivat asiakkaiden ja henkilöstön joulumuistamisiin varatut rahat, yhteensä 6 500 euroa, Hyvä Joulumieli -keräykseen. Keräykseen lahjoitetuilla rahoilla hankittiin 70 euron arvoisia lahjakortteja, joilla vähävaraiset tai vaikeassa elämäntilanteessa olevat lapsiperheet saivat ostaa ruokatarvikkeita jouluksi. Idea lahjoituksesta tuli Raision henkilöstöltä ja henkilöstö myös valitsi hyväntekeväisyyskohteen.

[Lue lisää Raision verkkosivuilta](#)

Raisio ja WWF Suomi edistävät ruokaketjun vastuullisuutta

Raisio-konserni ja WWF Suomi jatkavat hyvin toimivaa yhteistyötään ruokaketjun ympäristövastuullisuuden edistämiseksi uudella vuoteen 2016 ulottuvalla jaksolla. Raisio-konserni ja WWF Suomi ovat tehneet tiivistä yhteistyötä vuodesta 2010 alkaen.

Yhteistyön tavoitteena on edistää ruokaketjun ympäristövastuullisuutta ja vaikuttaa ihmisen ekologisen jalanjäljen pienentämiseen. Tähän tavoitteeseen tähdätään sekä edistämällä vastuullisuutta Raision omassa toiminnassa että kuluttajaviestinnän ja ympäristökasvatuksen keinoin.

Monipuolista yhteistyötä elintarvikeketjun hyväksi

Ympäristökasvatukseen Raisio ja WWF ovat mm. tuottaneet alakouluikäisille suunnatun, Pallon

parasta ruokaa -oppaan, jossa annetaan vinkkejä ja keinoja lasten oman ja ympäristön hyvinvoinnin parantamiseksi.

Ruoantuotannon osalta WWF ja Raisio-konserniin kuuluva, eläinten ruokinnan ja kasvinviljelyn erikoisosaaja Raisioagro tekevät yhteistyötä mm. kalanviljelyn vastuullisuuden edistämiseksi. Lisäksi Raisio on ollut kestävän palmuöljyn yhdistyksen, Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) jäsen vuodesta 2011.

Lisätietoa vastuullisista ruokavalinnoista

Jokaisen kaksi vuotta kestävä yhteistyöjakson alussa Raisio ja WWF määrittelevät yhdessä soveltuvimmat yhteistyömallit ja -hankkeet yhteistyölle asetetun tavoitteen saavuttamiseksi. Uusi vuoteen 2016 ulottuva yhteistyöjakso keskittyy ympäristökasvatuksen edistämiseen yläkouluikäisille suunnattavan ruoka-aiheisen oppimateriaalin muodossa sekä helpottamaan kuluttajien vastuullisia ruokavalintoja reseptiikkaa kehittämällä ja digitaalisia kanavia hyödyntäen.

Raisioagron strategian pääteemat yhteistyön keskiössä

Raisioagron strategian keskeisimmät teemat muodostavat toimivan pohjan Raision ja WWF:n yhteistyölle ja sopivat molempien tahojen linjauksiin. Jakson aikana jatketaan yhdessä menestyksestä työtä kalanviljelyn vastuullisuuden edistämiseksi. Lisäksi yhteistyöllä pyritään lisäämään molempien tahojen ymmärrystä maidontuotantoketjun vastuullisuuteen liittyvistä tekijöistä.

Elovena Voimapäivä kannustaa koululaisia liikkumaan

Elovena auttaa yhdessä Suomen Urheiluliiton kanssa koululaisia liikkumaan ja valitsemaan viisaita välipaloja.

Elovena Voimapäivät on Suomen Urheiluliiton ja Elovenan yhteinen toimintamuoto, jonka avulla Suomen koululaisille on tuotu yleisurheilun iloa ja ravitsemustietoa vauhdikkaan toimintapäivän kautta jo kahdeksan vuoden ajan.

Lapsilla liikunta ja terveellinen ruokavalio kulkevat yhdessä

Terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen sekä ravitsemuksen parantaminen ovat keskeinen osa Raision strategiaa. Tavoitteemme on tarjota korkealaatuisia, terveellisiä ja maistuvia tuotteita. Raisio kehittää jatkuvasti kuluttajien tarpeiden mukaisia uutuustuotteita, joissa korostuvat terveellisyys ja hyvä maku.

Raisio-konserni haluaa tuotteillaan auttaa ala-koululaisia voimaan paremmin sekä tukea heitä liikunnallisten ja terveellisten elämäntapojen opettelussa. Elovena on suomalaisten rakastama, ikoninen brändi, joka myös mielletään terveelliseksi tuotemerkiksi ja sitä kautta se sopii luontevasti kannustamaan lapsia valitsemaan välipalavaihtoehtoista sen terveellisemmän. Kaikki Elovena-tuotteet sisältävät runsain mitoin suomalaisen kauran hyvää tekevää voimaa.

Vuodesta 2007 alkanut yhteistyö Suomen Urheiluliiton kanssa on osoittautunut hyväksi kanavaksi välittää koululaisille tietoa terveellisemmistä välipaloista koululaisia kiinnostavalla tavalla. Elovena voimapäiviin on osallistunut jo 165 000 lasta. Vuonna 2014 mukaan pääsi 5000 alakoululaista.

Tuplasti voimaa vuoteen 2015

Vuonna 2014 Elovena Voimapäiviä järjestettiin yhteensä 30 paikkakunnalla ympäri Suomea. Vuonna 2015 haluamme tarjota positiivisia liikunnallisia elämyksiä entistä enemmän, joten voimapäiviin varatut panokset on tuplattu 90-vuotisjuhlaansa viettävän Elovenan kunniaksi. Tavoitteena on järjestää noin 50 hauskaa liikuntapäivää sekä lahjoittaa osallistuville kouluille myös uusia ja ajanmukaisia yleisurheiluvälineitä.

Elovena lähiliikunta-areena on uusi hanke lasten urheilumahdollisuuksien parantamiseksi

Lisäksi Elovena ja Suomen Urheiluliitto lanseeraavat lähiliikunta-areenan, jonka tavoitteena on toteuttaa lasten suunnittelemlia lähiliikuntapaikkoja yhdessä kuntien ja valtion kanssa. Tämä uusi hanke on erityisesti vastaus kuntien heikentyvään kykyyn tarjota urheilumahdollisuuksia lapsille.

Hanke on Raisiolle ja Elovenalle tärkeä myös lasten hyvinvoinnin edistämisen kannalta. Terveellisen ruokavalion ja

levon lisäksi riittävä päivittäinen liikunta, jota hankkeen avulla rakennetuilla lähiliikuntapaikoilla voi harrastaa, on turvallinen keino edistää lasten ja nuorten painonhallintaa.

Linkit:

Skegnessin tuotannon siirron vaikutukset henkilöstöön

Kun Skegnessin makeistehdas suljettiin maaliskuussa 2014 ja osa tuotannosta siirrettiin toiselle tehdaspaikkakunnalle Isossa-Britanniassa, Raisio toivoi mahdollisimman monen työntekijän siirtyvän tuotannon siirron myötä Leicesteroon. Vain reilut kymmenen työntekijää siirtyi suurimman osan jäädessä Skegnessiin mm. perhesyistä. Uusien työntekijöiden rekrytointi sujui hyvin ja kaikki paikat saatiin täytetyiksi aikataulun puitteissa. Leicesteroon palkattiin noin 70 uutta työntekijää.

Kokonaisuudessaan rekrytointi sujui hyvin, vaikka haasteitakin oli, kuten aina näin suuressa hankkeessa. Haasteet eivät niinkään liittyneet tuotannon siirtoon tai rekrytointiin vaan lähinnä yrityskulttuuriin ja työehtoihin. Pitkien työntekijöiden ja ammattiliittojen kanssa käytyjen työehto- ja palkkaneuvottelujen jälkeen Raisio löysi yhteisymmärryksen ja sai aikaan uusia työntekijöitä koskevat ehdot.

Osa Skegnessistä Leicesteroon siirtyneistä työntekijöistä on edennyt tehtaalla uusiin tehtäviin. Raisio tarjosi kaikille työntekijöille ja heidän perheilleen tukea uuteen ympäristöön asettumisessa.

Joustavan vuoropuhelun merkitys korostui

Raision saaman palautteen perusteella olisi ollut hyvä perustaa vanhoista ja uusista työntekijöistä koostuva työryhmä, jonka kanssa olisi voitu käsitellä joustavasti mm. työsuhteiden haasteita. Hankkeesta saadun kokemuksen lopputuloksena on nyt kuitenkin sitoutunut henkilöstöfoorumi, joka osaa työskennellä yhdessä ammattiliittojen kanssa.

Vaikka työntekijöille ja heidän perheilleen oli tarjolla tukea koko prosessin ajan, Skegnessin henkilöstön uudelleensijoittumista parantaviin toimiin olisi pitänyt varata enemmän aikaa. Jatkossa osataan myös määritellä paremmin ne resurssit, jotka siirrettävän tuotannon osalta ovat kaikkein tärkeimmät.

Vuonna 2015 Raisio keskittyy henkilöstön työturvallisuutta ja työviihtyvyyttä koskeviin teemoihin. Yritys on matkalla kohti yhtenäistä tehdaskulttuuria.

Raision tavoitteena on kasvaa Euroopan johtavaksi välipalapatukoiden valmistajaksi

Keski-Walesissä sijainneen Tywynin välipalapatukoita valmistaneen tehtaan tuotanto päätettiin siirtää Etelä-Walesiin Newportin tehtaalle osana mittavaa hanketta, jonka tavoitteita ovat mm. liiketoiminnan kilpailukyvyyn parantaminen, kustannus- ja tuotantotehokkuuden parantaminen, lyhyemmät kuljetusetäisyydet sekä tulevaisuuden kasvun varmistaminen.

Neuvottelut tehtaan mahdollisesta sulkemisesta aloitettiin Tywynin tehtaan henkilöstön kanssa kesäkuussa 2013. Raisio toivoi, että mahdollisimman moni Tywynin työntekijästä siirtyisi tuotannon mukana Newportiin. Mm. perhesyistä johtuen moni kuitenkin päätti jäädä kotikonnuilleen. Uuden henkilöstön rekrytoinnista tulikin erittäin haastava prosessi.

Ensimmäinen siirretty tuotantolinja käynnistyi Newportissa tammikuussa 2014 ja kolmen ensimmäisen kuukauden aikana tehtaalla aloitti peräti 127 uutta työntekijää. Tilanne oli hyvin haastava, sillä uudet työntekijät tarvitsivat perehdytystä ja koulutusta, mutta tehtaan kokenutta henkilöstöä tarvittiin myös tuotannon hoitamiseen. Samanaikaisesti kun uusia tiloja rakennettiin ja siirrettyjä linjoja asennettiin, tehtaan tuotanto vanhoilla linjoilla jatkui pääasiassa keskeytyksettä. Tuotantoseisokkien määrä pyrittiin pitämään minimissä erittäin tarkalla etukäteissuunnittelulla.

Tilanne johti mm. tehtaan toimitusvarmuuden heikkenemiseen, mikä puolestaan lisäsi haasteiden määrää. Henkilökunta teki sitoutuneesti työtä varmistaakseen projektin onnistumisen ja siirrettyjen linjojen käyttöönoton.

Vuoden 2014 lopussa siirretyt linjat ovat toiminnassa, henkilöstö koulutettua ja tehtaan toimitusvarmuus on palautunut normaaliksi. Raisio pystyy taas tarjoamaan asiakkaille korkealaatuisia tuotteita tehokkaasti ja luotettavasti sekä toteuttaa tavoitteensa kasvaa Euroopan johtavaksi välipalapatukoiden valmistajaksi.

Taloudellinen vastuu

Taloudellinen katsaus

Raision taloudellisesta katsauksesta löydät konsernin avainluvut ja liikevaihdon sekä tietoa kannattavuudesta, taseesta ja rahoituksesta.

[Raision taloudellinen katsaus](#)

Taloudellinen raportointi

Raisio-konserni raportoi jatkuvien toimintojen mukaisesti. Kaikki Raision tilinpäätöksessä esitetyt luvut ovat keskenään vertailukelpoisia. Jatkuvien toimintojen mukaisesti raportoivat yksiköt ovat Brändit ja Raisioagro.

[Raision tilinpäätös 2014](#)

Kannattavuus ja jatkuvuus

- Raisio-konsernin omavaraisuusaste 31.12.2014 oli 60,2 (vuonna 2013 68,2) prosenttia, ja nettovelkaantumisaste oli 22,2 (-8,6) prosenttia.
- Oman pääoman tuotto viiden vuoden keskiarvolla on 4,7 prosenttia.
- Sijoitetun pääoman tuotto viiden vuoden keskiarvolla on 5,4 prosenttia.

Henkilöstön palkat

Raisio seuraa säännöllisesti markkinapalkkoja yhtiön kilpailukyvyn ylläpitämiseksi. Raision palkat ja palkkiot jatkuvista toiminnoista olivat vuonna 2014 yhteensä noin 69 (65) miljoonaa euroa henkilöstösivukuluineen.

Raportoinnin laajuus ja olennaisuus

Raisio raportoi yritysvastuustaan **GRI G3 -ohjeistoa** mukaillen. Raision yritysvastuuraportti sisältää konsernin oman toiminnan vaikutukset.

Raision tuotteiden vastuullisuusvaikutukset ulottuvat myös oman toimintamme ulkopuolelle, kuten alkutuotantoon, muuhun teollisuuteen ja kulutukseen. Raisio tekee yhteistyötä sidosryhmiensä kanssa useissa tutkimus- ja kehitysprojekteissa ympäristövaikutusten pienentämiseksi ja toimintaketjun tehostamiseksi.

*Raisio raportoi
yritysvastuustaan GRI G3
-ohjeistoa mukaillen.*

Raisio on tunnistanut kestäväen kehityksen tärkeimpiä alueita tuotteiden elinkaariarvioinnin avulla, keskittynyt hävikin ja energiankulutuksen pienentämiseen sekä ruoantuotannon hyötysuhteen parantamiseen innovaatioidensa kautta. Raisiolle on myös tärkeää vaikuttaa koko ruokaketjun kestävyteen, sillä suurin osa sen ympäristövaikutuksista tapahtuu Raision oman toiminnan ulkopuolella.

Hallinnointi

Raision Oyj:n hallintomalli

Raisio Oyj:llä on noin 35 000 osakkeenomistajaa

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2014

Sijoittajasuhteet

Raision sijoittajasuhdetoiminnan tärkein tehtävä on tukea osakkeen oikeaa arvonmuodostusta välittämällä tietoa yhtiön strategiasta, toiminnasta, toimintaympäristöstä, tavoitteista sekä taloudellisesta tilanteesta siten, että Raisiosta sijoituskohteena muodostuu mahdollisimman oikea kuva.

Yhtiökokous

Raisio Oyj:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään torstaina 26. maaliskuuta 2015 alkaen kello 14.00 Turun Messu- ja Kongressikeskuksessa, osoite Messukentänkatu 9-13, 20210 Turku.

Ilmoittautuminen

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittaa osallistumisestaan yhtiölle viimeistään torstaina 19. maaliskuuta 2015 kello 15.00 joko

- sähköpostilla osoitteella [eeva.hellsten\(at\)raisio.com](mailto:eeva.hellsten@raisio.com),
- puhelimitse numeroon 050 386 4350 (ma-pe klo 9-16),
- telefaksilla numeroon (02) 443 2315 tai
- kirjeitse osoitteella Raisio Oyj, Osakeasiat, PL 101, 21201 Raisio.

Ilmoittautumisen yhteydessä tulee ilmoittaa osakkeenomistajan nimi, henkilö- tai Y-tunnus, osoite ja puhelinnumero, mahdollisen avustajan nimi sekä se, käyttääkö osakkeenomistaja asiamiestä ja tämän nimi ja henkilötunnus.

Osakkeenomistajalla on oikeus saada yhtiökokoukselle osakeyhtiölain nojalla kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, mikäli hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

Sijoittajatieto

[Tiedotteiden tilaus sähköpostiin](#)

Hallitus 31.12.2014

Puheenjohtaja

Matti Perkonoja

Syntymävuosi: 1949

Kotipaikka: Mynämäki, Suomi

Koulutus: ylioppilasmerkonomi

Keskeinen työkokemus: HKScan Oyj: toimitusjohtaja 2009–2012, talousjohtaja 2000–2009

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2011 ja puheenjohtaja vuodesta 2013

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma: työnantajien neuvottelukunnan jäsen

Osallistuminen kokouksiin: 17/17

Palkkiot vuonna 2014: Vuosipalkkio 60 000 euroa, josta noin 80 % on suoritettu rahana ja noin 20 % osakkeina, yhteensä palkkiona luovutettu 2 776 vaihto-osaketta. Kokouspalkkiot 4 600 euroa; suoritettu rahana.

Omistus Raisiossa: sarja V 17 359 kpl

Varapuheenjohtaja

Michael Ramm-Schmidt

Hallituksen puheenjohtaja, Oy Executive Leasing Ab

Syntymävuosi: 1952

Kotipaikka: Espoo, Suomi

Koulutus: diplomiekonomi

Keskeinen työkokemus: Oy Executive Leasing Ab 2004-, Hackman Oyj Abp 2004:

konserninjohtaja, Hackman Metos Oy Ab 1995-2004: toimitusjohtaja, Hackman Designor Oy

Ab 1989-1994: toimitusjohtaja, International Masters Publishers Inc. 1986-1989:

toimitusjohtaja, Skandinavisk Press AB 1984-1986: toimitusjohtaja

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2005, varapuheenjohtaja vuodesta 2006

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Levanto Oy: hallituksen jäsen, Stala Oy:

hallituksen jäsen, Stalatable Oy: hallituksen puheenjohtaja, Stiftelsen Svenska

Handelshögskolan: hallintoneuvoston jäsen, Menuomat Oy: hallituksen jäsen

Osallistuminen kokouksiin: 17/17

Palkkiot vuonna 2014: Vuosipalkkio 24 000 euroa, josta noin 80 % on suoritettu rahana ja noin 20 % osakkeina, yhteensä palkkiona luovutettu 1 110 vaihto-osaketta. Kokouspalkkiot 4 600 euroa; suoritettu rahana.

Omistus Raisiossa: sarja V 54 761 kpl

Erkki Haavisto

Maanviljelijä

Syntymävuosi: 1968

Kotipaikka: Raisio, Suomi

Koulutus: MMM, agronomi

Keskeinen työkokemus: oman tilan viljely 1993-

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2004

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.: metsäjohtokunnan jäsen, Metsänhoitoyhdistys Lounametsä: hallituksen varapuheenjohtaja, Raisio Oyj:n Tutkimussäätiö: hallituksen jäsen, Salaojituksen Tukisäätiö s.r.: hallituksen varapuheenjohtaja, Turun Seudun Osuuspankki: hallituksen jäsen, Turun Yliopisto: neuvottelukunnan jäsen

Osallistuminen kokouksiin: 17/17

Palkkiot vuonna 2014: Vuosipalkkio 24 000 euroa, josta noin 80 % on suoritettu rahana ja noin 20 % osakkeina, yhteensä palkkiona luovutettu 1 110 vaihto-osaketta. Kokouspalkkiot 3 800 euroa; suoritettu rahana.

Omistus Raisiossa: sarja K 364 940 kpl ja sarja V 142 310 kpl

Pirkko Rantanen-Kervinen

Syntymävuosi: 1949

Kotipaikka: Vantaa, Suomi

Koulutus: ekonomi, HKKK

Keskeinen työkokemus: Turkistuottajat Oyj (nytemmin: Saga Furs Oyj) 2009-2010: Executive Advisor, 1991-2009: toimitusjohtaja, 1989-1991: varatoimitusjohtaja, 1987-1989: rahoitusjohtaja

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2010

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Finnvera Oyj: hallituksen jäsen, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö: hallintoneuvoston jäsen, LähiTapiola Uusimaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö: hallituksen puheenjohtaja

Osallistuminen kokouksiin: 17/17

Palkkiot vuonna 2014: Vuosipalkkio 24 000 euroa, josta noin 80 % on suoritettu rahana ja noin 20 % osakkeina, yhteensä palkkiona luovutettu 1 110 vaihto-osaketta. Kokouspalkkiot 3 800 euroa; suoritettu rahana.

Omistus Raisiossa: sarja V 7 971 kpl

Antti Tiitola

Liiketoiminta-alueen johtaja, Neste Oil Oyj

Syntymävuosi: 1967

Kotipaikka: Helsinki, Suomi

Koulutus: ylioppilasmerkonomi, Gross- und Aussenhandelskaufmann

Keskeinen työkokemus: VR-Yhtymä Oy: divisioonajohtaja 2012-2014, Lidl Suomi Ky: toimitusjohtaja 2000-2011, Örum Oy Ab: markkinointijohtaja 1999-2000, markkinointipäällikkö 1995-1998

Hallituksen jäsenyys: jäsen 27.3.2014 alkaen

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Broman Group Oy: hallituksen jäsen, Verkkokauppa.com Oyj: hallituksen jäsen, Suomalais-saksalainen kauppakamari: johtokunnan jäsen

Osallistuminen kokouksiin: 12/13

Palkkiot vuonna 2014: Vuosipalkkio 24 000 euroa, josta noin 80 % on suoritettu rahana ja noin 20 % osakkeina, yhteensä palkkiona luovutettu 1 110 vaihto-osaketta. Kokouspalkkiot 3 400 euroa; suoritettu rahana.

Omistus Raisiossa: sarja V 1 110 kpl

Hallintoneuvosto 31.12.2014

JÄSEN	AMMATTI	KOTIPAIKKA (SUOMI)	JÄSEN VUODESTA	TOIMIKAUSI PÄÄTTY, V
Paavo Myllymäki, puheenjohtaja, s.1958	Toiminnanjohtaja, maanviljelijä	Mynämäki	1998	2017
Holger Falck, varapuheenjohtaja, s.1957	Agronomi, maanviljelijä	Sipoo	2006	2015
Cay Blomberg, s.1947	Agrologi, maanviljelijä	Kemiönsaari	2009	2015
Risto Ervelä, s.1950	Maakuntaneuvos, VTM, maanviljelijä	Sauvo	1991	2016
Vesa Harjunmaa, s.1973	Agrologi, maatalousyrittäjä	Huittinen	2011	2017
Mikael Holmberg, s.1961	Agrologi, maanviljelijä	Parainen	2012	2015
Panu Kallio, s.1965	Pankinjohtaja	Helsinki	27.3.2014	2017
Markku Kiljala, s.1971	Maanviljelijä, maaseutuyrittäjä	Reisjärvi	2012	2015
Timo Könttä, s.1968	Kauppias	Masku	2011	2017
Hans Langh, s.1949	Merenkulkuneuvos, toimitusjohtaja, maanviljelijä	Kaarina	1990	2016
Pirkko Lönnqvist, henkilöstön edustaja, s.1955	Rahtaaja	Turku	2012	2015
Juha Marttila, s.1967	MMT, maanviljelijä	Simo	2013	2017
Kari Niemistö, s.1962	Toimitusjohtaja	Helsinki	2008	2017
Jyrki Nurmi, henkilöstön edustaja, s.1957	Pakkaaja	Turku	2008	2015
Yrjö Ojaniemi, s.1959	Toiminnanjohtaja	Lapua	2002	2017
Heikki Pohjala, s.1959	Agrologi, maanviljelijä	Harjavalta	2006	2015
Juha Salonen, s.1973	Toimitusjohtaja	Kaarina	2010	2016

Raision vuosikertomus / Hallinnointi / Hallintoneuvosto

Jari Sankari, henkilöstön edustaja, s.1957	Tekninen päällikkö	Kaarina	2007	2015
Urban Silén, s.1959	Agrologi, maanviljelijä	Salo	2003	2016
Mervi Soupas, s.1968	KTM, maanviljelijä	Sauvo	2013	2016
Johan Taube, s.1950	Agrologi, maanviljelijä	Tammisaari	1987	2016
Arto Vuorela, s.1960	Maanviljelijä	Pyhtää	2010	2016
Rita Wegelius, s.1960	Agronomi, maanviljelijä	Hattula	2006	2015
Tapio Ylitalo, s.1955	Maanviljelijä	Turku	2006	2015

Konsernin johtoryhmä 31.12.2014

Matti Rihko

Syntymävuosi: 1962

Kotipaikka: Turku, Suomi

Koulutus: kauppatieteiden maisteri, psykologian maisteri

Tehtävä Raisiossa: Toimitusjohtaja vuodesta 2006

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2006: Ainesosat-yksikön johtaja, Altadis SA, Pariisi

2004-2006: Euroopan johtaja, Altadis Finland Oy 1999-2004: toimitusjohtaja

Johtoryhmän jäsenyys: jäsen vuodesta 2006

Keskeisimmät luottamustehtävät: Oriola-KD Oyj: hallituksen jäsen, Suomen Terveystalo Oy:

hallituksen jäsen, Turku Science Park Oy: hallituksen jäsen, Turun kauppakamari:

hallituksen jäsen, Turun yliopisto: hallituksen puheenjohtaja, Suomen Lääketieteen Säätiö sr:

hallintoneuvoston jäsen

Antti Elevuori

Syntymävuosi: 1979

Kotipaikka: Naantali, Suomi

Koulutus: kauppatieteiden maisteri

Tehtävä Raisiossa: Talusjohtaja

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2003-: taloushallinnon ja liiketoiminnan kehittämisen eri

tehtävät

Johtoryhmän jäsenyys: jäsen 3.12.2014 alkaen

Keskeisimmät luottamustehtävät: -

Tomi Järvenpää

Syntymävuosi: 1975

Kotipaikka: Kaarina, Suomi

Koulutus: Kauppatieteiden maisteri

Tehtävä Raisiossa: Johtaja, välipalatuotteet-liiketoiminta

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2012-

Johtoryhmän jäsenyys: Jäsen 18.12.2014 alkaen

Keskeisimmät luottamustehtävät: -

Sari Koivulehto-Mäkitalo

Syntymävuosi: 1974

Kotipaikka: Masku, Suomi

Koulutus: Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari

Tehtävä Raisiossa: Lakiasiainjohtaja

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2006-, Schering Oy 2001-2006: lakimies, Konecranes Oyj 2000-2001: lakimies

Johtoryhmän jäsenyys: jäsen vuodesta 2013

Keskeisimmät luottamustehtävät: Turun kauppakamari: lakivaliokunnan jäsen

Mikko Laavainen

Syntymävuosi: 1973

Kotipaikka: Kauniainen, Suomi

Koulutus: Kauppatieteiden maisteri

Tehtävä Raisiossa: Johtaja, Benecol-liiketoiminta

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2006-, Danone/LU Suomi Oy 2002-2005: markkinoinnin tehtävät, Iittala Group Oy 2000-2002: markkinoinnin tehtävät, Unilever Suomi Oy 1998-1999: markkinoinnin tehtävät

Johtoryhmän jäsenyys: Jäsen 29.4.2013 alkaen

Keskeisimmät luottamustehtävät: -

Leif Liedes

Syntymävuosi: 1953

Kotipaikka: Naantali, Suomi

Koulutus: yo-merkonomi

Tehtävä Raisiossa: Senior Advisor, Benemilk-projekti

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 1978-

Johtoryhmän jäsenyys: jäsen vuodesta 2006

Keskeisimmät luottamustehtävät: Elintarviketeollisuusliitto ry:n rehuteollisuusyhdistys: puheenjohtaja

Merja Lumme

Syntymävuosi: 1961

Kotipaikka: Masku, Suomi

Koulutus: insinööri, eMBA

Tehtävä Raisiossa: Henkilöstöjohtaja

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2003-, PerkinElmer/Wallac Oy: 1992-2003:

laadunhallinnan, henkilöstöhallinnon ja henkilöstöjohtajan tehtävät, Aimo Virtanen Oy

1991-1992, Saloplast Oy 1988-1992: laadunhallinnan tehtävät

Johtoryhmän jäsenyys: jäsen vuodesta 2003

Keskeisimmät luottamustehtävät: Turun Aikuisenkoulutussäätiön valtuuskunta: jäsen, Turun kauppakamari: koulutus- ja työvoimavaliokunnan varapuheenjohtaja

Vincent Poujardieu

Syntymävuosi: 1967

Kotipaikka: Bryssel, Belgia

Koulutus: Graduated EDHEC business school (Lille, Ranska)

Tehtävä Raisiossa: Johtaja, makeisliiketoiminta ja liiketoimintojen kehitysjohtaja

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2007-, Altadis SA, Bryssel 2000-2007: aluejohtaja

Benelux ja myöh. Pohjois-Eurooppa, Altadis SA, Pariisi 1994-2000: liiketoiminnan kehitysjohtaja, Ranskan suurlähetystö, Nicaragua 1992-1994: kaupallinen neuvonantaja, Arthur Andersen, Lyon 1989-1992: tilintarkastaja

Johtoryhmän jäsenyys: jäsen vuodesta 2007

Keskeisimmät luottamustehtävät: -

Jarmo Puputti

Syntymävuosi: 1965

Kotipaikka: Nokia, Suomi

Koulutus: Diplomi-insinööri

Tehtävä Raisiossa: Johtaja, Raisioagro

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2013-, Nokian Raskaat Renkaat Oy 2008-2013: liiketoiminta- ja toimitusjohtaja, Patria Weapon Systems Oy 2005-2008: toimitusjohtaja

Johtoryhmän jäsenyys: jäsen 1.11.2013 alkaen

Keskeisimmät luottamustehtävät: Lumilab Oy, hallituksen jäsen

